Poštnina plačana v gotovini | Leto LVIII. | V Ljubljani, v nedeljo, dne 13. aprila 1930 | Št. 86 | 1. izdaja | St. 3 Din

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 D

SLOVENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp. petit-vrsta mali oglasi po 1·50 in 2 D, večji oglasi nad 45 mm višine po Din 2·50, veliki po 3 in 4 Din, v uredniškem delu vrstica po 10 Din
Pri večjem naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana pisma se ne sprejemajo — Uredništva telefon št. 2050, upravništva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 — Čekovni račun: Ljubljana štev. 10.650 in 10.349 za inserate, Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Veliki teden rudarjev

Bratovstvo je pojem, ki se je porodil šele s krščanstvom. Sicer je bil tudi poganski svet, razume se, povezan med seboj po čuvstvih podaniškega strahu in spoštovanja, pokornosti do poglavarja družine, po naravni ljubezni, ki vlada med starši in otroci, po solidarnosti med pripadniki enega plemena, političnih zavezništvih in vojnih ter drugih tovarišijah pa po interesni skupnosti, ki je družila posamezne kaste in stanove. Tega pa, kar danes razumemo pod bratovstvom, ki veže kot moralna dolžnost vse ljudi na svetu brez ozira na narodne, verske in stanovske razlike pa se razteza celo na sovražnika, svet pred Kristusom ni poznal, ampak komaj slutil. Predvsem pa je krščanska občina bratovstvo vseh ljudi utemeljila na veri v Boga, ki je vsakega človeka, naj bo še tako nizkega stanu, ustvaril po svoji podobi in ga ocenjuje ter sam ocenjevati veli po njegovi notranji etični vrednosti. To je načelo, ki je, če se resnično izvaja, v stanu res ves svet izpremeniti, ki je tudi dejansko iz politične skupnosti narodov rimskega imperija polagoma ustvarilo kulturno zajednico Evrope. In vsi prevrati, naj so tudi bili neposredno povzročeni po materijalnih koristih in potrebah, so v zadnji korenini izvirali iz težnje po vzpostavitvi resnično bratovskega razmerja med ljudmi.

Bratovstvo, ki ga vzdržuje nesebična ljubezen do bližnjega, je skozi vso zgodovino urejalo socialne odnošaje med ljudmi, oziroma med raznimi stanovi. Iz te bratovske ljubezni ni izvirala samo veličastno organizirana kariteta, ki jo je izvrševala cerkev bodisi neposredno po svoji hierarhiji in cerkvenih redovih, bodisi po najraznovrstnejših laičnih bratovščinah in dobrodelnih ustanovah, ampak na njej kot moralno strogo obvezujočem principu je tudi država izpolnjevala svoje socialnoskrbstvene in socialnopolitične naloge v »temnem« srednjem veku, ki je že poznal osemurno delo v rudokopih. Socialna zaščita slabejšega ni temeljila toliko na »političnem rezonu«, ampak predvsem na religiozni ljubezni, ki nam nalaga do bližnjega neizbežne dolžnosti in žrtve pa edina omogoča skupno bratovsko življenje človeštva.

Ta zavest moralne obveznosti, da bližnjemu iz gole ljubezni brez vseh razlogov sebičnosti ali politične in socialne oportunitete pomagamo, je nujno morala upadati, čim so individualistični tokovi petnajstega in šestnajstega stoletja začeli izpodkopavati versko in moralno enoto kulturnega sveta, v katerem so se zdaj razvezale vse egoistične težnje posameznih narodov in stanov v divjo medsebojno borbo gospodarske konkurence, državnega imperializma in razrednih interesov. Direkten boj zoper cerkev in moralne principe krščanske vere je šel vzporedno z industrializacijo, ki je iz svobodnih samostojnih ljudi napravila robotnike tako zvanega produkcijskega procesa pa jih podvrgla zakonom, ki poznajo le dobiček enih in izkoriščanje drugih. Bratovstvo ljudi, ki ga je še francoska revolucija zapisala na svoj prapor, da potegne za seboj v krščanski tradiciji zakoreninjene množice, je kmalu postalo prazna beseda, golo idealno geslo, kateremu pa je bila izpodmaknjena njegova podlaga. Zakaj na ateizmu se ne da zgraditi bratovštvo ljubezni kakor tudi ne na golem humanizmu, ko pa je človek oropan svojega nadanimalnega dostojanstva, če ni Boga in večnih vrednot, ki so samo v njem, v absolutno Dobrem utemeljene.

Kako malo je še resničnega bratstva v socialnih odnošajih sodobne družbe, vidimo zlasti jarko ob vsakovrstnih velikih krizah, ki so stalen pojav kapitalističnega gospodarstva. Letošnje velikonočne praznike na primer bo na tisoče slovenskih rudarskih družin trboveljskega rudarskega okrožja preživelo v največjem pomanjkanju, ker so očetje in sinovi, oziroma bratje brez zaslužka, podjetje radi spora z železniško upravo polovico dni v tednu praznuje, rudniški konzum pa ne kreditira. Ali moremo spričo take katastrofe, ki je prizadela najmanj deset tisoč ljudi, ostati brezčutni, jo spremljati s hladnim očesom in se zadovoljiti s tem, da sami nismo nič prizadeti, veseli, da moremo sami v miru in brez skrbi praznovati praznik Vstajenja? In vendar je tako. Nihče, najmanj seveda moderni velekoncerni, ne misli na to, da je dolžnost v krščanski družbi, da vsak član družbe, naj bo posameznik ali asociacija, nekaj utrpi, če trpijo ostali udje; da sebi pritrga, če more s tem olajšati bedo sočloveka; da žrtvuje od tega, kar je sicer njegovo in se zadovolji z manj, zato da se reši bližnji nedostojnega položaja v pomanjkanju in bedi. Ta zavest dolžnosti je izginila, ker se je zakon krščanske ljubezni in bratovske skupnosti izločil iz našega pridobitnega življenja, ker tu moralen zakon nima več mesta, ampak je edini zakon rentabiliteta, čemur se žrtvuje vsak ozir na človeka in njegove človečanske potrebe in pravice. In vendar je Stvarnik poskrbel za sankcijo svojega moralnega zakona tudi s tem, da njega ignoriranje in kršenje kaznuje na gospodarskem življenju samem, ki se ne more zdravo razvijati in se polagoma razmaje v vseh svojih temeljih pa v svoje krize potegne vse stanove brez izjeme, ves narod, ako se egoističnim gonom pusti svobodna pot brez zavore!

Zato smo prepričani, da se bodo vsi zganili, da se našim rudarjem pomaga, da se tako velikih kriz v bodoče izognemo in da se doseže taka rešitev spora med Družbo in njenim največjim odjemalcem, da ne bo prikrajšan rudar. Saj take gospodarske katastrofe nas vse potegnejo v svoj vrtinec, pomenijo splošno obolenje na našem organizmu in imajo škodljive posledice za ves narod in državo, ki jo hočemo z združenimi močmi dvigniti. Pomnimo, da so najjačje graditeljne sile države moralne, da le na žrtvi sloni družabno življenje, da je ljubezen do bližnjega in dolžnost bratovske pomoči v socialnem življenju temelj državljanske solidarnosti in moči! Zato vsaj olajšajmo našemu rudarju njegov Veliki teden trpljenja!

Potovanje dr. Schobra v Pariz in London

Iz intervjuva z generalnim konzulom avstrijske republike v Ljubljani, g. dr. Hermanom Pleinertom

Ljubljana, 12. aprila.

Ko sem se danes po zasebnem opravku mudil pri gospodu generalnem konzulu avstrijske republike dr. Hermannu Pleinertu, je govor nanesel seveda tudi na politiko in sem gospoda zastopnika avstrijske republike vprašal, kakšen pomen da ima potovanje zveznega kanclerja dr. Schoberja, ki se, kakor smo brali, poda v kratkem v Pariz in London na poset k ondotnim vodivnim državnikom in politikom.

Gospod generalni konzul mi je na to vprašanje z največjo ljubeznivostjo in preciznostjo odgovoril:

»Pot zveznega kanclerja dr. Schoberja v Pariz in London je v bistvu produkt dveh komponent: Izvedba avstrijske ustavne reforme je v zvezi s pomisleki in skrbmi, ki so se pred njeno rešitvijo glede nadaljnjega razvoja in bodočnosti Avstrije v inozemstvu izražale, postavila avstrijsko republiko v ospredje mednarodnega zanimanja. Zlasti angleška vlada se je močno zanimala za te dogodke. Mirno izglasovanje tako globokosežne ustavne reforme pa tudi ostalo zakonodavno delo, ki je za tem sledilo, je ugled Avstrije izredno dvignilo in ustvarilo zanjo velike simpatije, ki so se pokazale zlasti na drugi haaški konferenci, ko so velike sile prišle Avstriji in njenim potrebam tako daleč nasproti. Zvezni kancler dr. Schober je zaradi tega srečnega razvoja notranje in zunanje politike svoje dežele v stanu, nastopiti kot predstavnik države, ki uživa vse uvaževanje.«

»Kaj pa druga komponenta?«

»Druga komponenta, ki pride v poštev, je razvoj naših odnošajev do Italije in znana pot g. zveznega kanclerja v Rim. Po dobi daljše napetosti, ki se jo more celo označiti kot prav bistveno poslabšanje medsebojnih odnošajev — saj je nekaj časa italijanski poslanik, čeprav ne formalno, pa de facto bil odpoklican — je bil avstrijski kancler ob svojem posetu v Italiji simpatično sprejet. Navdušene manifestacije so se vršile ob njegovem bivanju v Italiji in zlasti na njegovem povratku. Ta dejstva so zanimanje za Avstrijo tudi v drugih deželah okrepile, in nič ni bolj naravnega, kakor da je pobuda, naj g. kancler obišče tudi Pariz in London, našla pri avstrijski vladi odmev, pa da je povabila, ki so prišla iz teh dveh prestolic, hvaležno sprejela.«

»Ali mi morete povedati, gospod generalni konzul, o čem se bo v bistvu ob tej priliki v Parizu in Londonu govorilo?«

»Potovanji v Pariz in London bosta objasnili velike reforme, ki so se v zadnji dobi v Avstriji izvršile, odstranili morebitne dvome glede tega ali onega vprašanja, **ter bosta vsakomur dokazali pogodbam zvesto, jasno, pošteno in premočrtno politiko sedanje naše vlade v vseh mednarodnih vprašanjih.** Avstrija se more le veseliti zanimanja, ki se ji izkazuje, kajti v nasprotju s prejšnjim potovanjem avstrijskih ministrov, ki so bili prosilci, prihaja avstrijski zvezni kancler prvič kot predstavnik svobodnega naroda, ki noče ničesar drugega, kakor da se vsa njegova dejanja ocenjujejo pravično, da ima svobodo delovanja pa nima zato prositi nobene miloščine ali denarne podpore.«

Nato sem se od gospoda generalnega konzula, zahvaljujoč ga za njegove zanimive izjave, poslovil.

—e—

Dalekosežna zmaga Brüningove vlade

Hugenbergovci razcepljeni — Večina proti Hugenbergu za vlado Komunisti nehote pripomogli vladi do zmage

Berlin, 12. apr. n. V nemškem državnem zboru je bila danes zelo razburljiva seja, ker je bil do zadnje minute dvomljiv rezultat odločilnega glasovanja. **Z 217 proti 205 glasovom, torej z neznatno večino 12 glasov je izrekel državni zbor svoj pristanek, da tvorita predlog o finančnem kritju in agrarni program nedeljivo celoto in da se moreta samo skupno sprejeti ali odkloniti. Jasno je, da je imelo ravno to glasovanje načelen pomen, ker so nemški nacionalci hoteli sicer vladi pomagati pri sprejetju agrarnih zakonov, niso pa hoteli sodelovati pri proračunskih delih.** Ker pogajanja z nemškimi nacionalci niso prinesla nobenega uspeha, se je vlada odločila k temu, da je poskusila **bojno glasovanje, katerega negativni rezultat bi povzročil razpust nemškega državnega zbora in nove volitve. Razpust državnega zbora in nove volitve pa so priznano bile cilj Hugenberga in vodstva nemških nacionalcev, ki stoji za Hugenbergom. Tem pomembnejše je torej dejstvo, da je pri glasovanju večji del nemške nacionalne frakcije odrekel Hugenbergu pokorščino in glasoval za kabinet.**

Zveza agrarnega programa s finančnim programom je prisilila agrarno krilo nemških nacionalcev, da so pokazali svojo barvo. Pristaši ministra za prehrano Schieleja v nemškonacionalni frakciji nikakor niso hoteli riskirati, da bi se s padcem Brüningovega kabineta odgodila izvedba agrarnega programa, ki je sestavljen zelo po njihovih željah in bi ta program po eventualnih neugodnih novih volitvah lahko propadel. **Zato je 31 članov frakcije nemških nacionalcev pod vodstvom grofa Westarpa po resni razpravi s Hugenbergovo skupino v nemški nacionalni frakciji glasovalo za vladni predlog, proti pa samo 23 poslancev,** dočim se jih je 6 pod vodstvom Hergta odtegnilo glasovanju. Na izid glasovanja je vplivalo tudi to, **da se del komunistov iz strahu, da ne bi bili pri razpustu državnega zbora aretirani, ni udeležil seje. Opazilo se je tudi, da se je 8 socialnih demokratov odtegnilo glasovanju, dasi je socialni demokrat dr. Breitscheid napovedal vladi najostrejši boj.**

Ko je prvo glasovanje prineslo načelno odločitev, je bila nevarnost za vlado odstranjena. Z glasovi vladnih strank in desnice so bile potem sprejete popoldne carine za bencin in bencol in agrarni program vladnih strank. Proti so glasovali socialni demokrati, komunisti in dva demokrata. Tudi zvišanje davka na pivo in zvišanje prometnega davka je bilo sprejeto z majhno večino, kakor tudi posebni prometni davek za modne trgovine v višini pol odstotka.

Hrvat. poklonilna deputacija - dva posebna vlaka

Zagreb, 12. aprila. r. Današnji »Seljaški Glas«, tednik za prosveto in gospodarski napredek vasi, prinaša obvestila glede odhoda poklonitvene deputacije v Belgrad. V nedeljo, 20. aprila odide iz Splita poseben vlak ob desetih zvečer. Dubrovniška plovidba je dovolila brezplačen prevoz vseh članov deputacije do Splita. 21. aprila ob četrt na 7 zvečer se odpeljeta iz Zagreba v razdobju 15 minut dva posebna vlaka, ki bosta na vsaki postaji stala 2 minuti, kjer bodo vstopali posamezni člani deputacije, ki morajo priti do dotične postaje. List nadalje objavlja 300 novih imen iz raznih krajev, tako, da znaša deputacija nad 1500 oseb.

Nagrada!

Uredništvo »Slovenca« razpisuje

30.000 Din

nagrade za izvirno povest

ki bi bila primerna za »Slovenčev« podlistek. — Uredništvo želi zgodovinsko vsebino.

Obsega naj vsaj **20 tiskovnih pol.**

Rokopisi se morajo vposlati

do 1. decembra 1930.

Obenem naj se priloži v zaprtem pismu, označenem z geslom, naslov pisatelja in povesti.

Pisatelj se zaveže, da prepusti povest v ponatisk tudi Jugoslovanski knjigarni

proti posebni nagradi 600 Din

za tiskovno polo za naklado do 3000 izvodov.

Za presojo povesti se ustanovi posebno razsodišče.

Ljubljana, na cvetno nedeljo 1930.

Uredništvo »Slovenca«.

Posebna brezposelna podpora rudarjem obljubljena

Deputacija trboveljskih rudarjev, ki se je bila podala v Belgrad, da merodajnim krogom naslika bedni položaj, v katerem se nahaja rudarsko delavstvo vsled praznovanja šihtov, se je vrnila. Dobila je v ministrskem predsedstvu zagotovilo, da bo vlada, ki položaj rudarjev umeva, **sklepala o posebni brezposelnostni podpori za trboveljske rudarje,** dokler bo trajala sedanja kriza.

Kulturna razstava Julijske Krajine v Belgradu

Belgrad, 12. aprila. (K.) 27. aprila se bo v paviljonu Cvete Suzoričeve na Kalimegdanu v Belgradu otvorila velika razstava, ki se bo imenovala **Kulturna razstava Julijske krajine.** Razstava bo trajala od 27. aprila do 7. maja. Slike bodo razstavili slovanski umetniki iz Julijske krajine in sicer okrog 140 del, večinoma modernega, pa tudi starejšega stila. Dalje bodo razstavljene publikacije, ki so v Julijski krajini izšle v našem jeziku. Ob priliki te razstave se bodo vršile tudi druge prireditve. Tako bo predavanje o Julijski krajini, o Slovencih in Hrvatih, o njihovi zgodovini in njihovi vlogi v zgodovini. Med drugim bo predavanje o Gregorčiču, dalje eden ali dva koncerta, na katerih se bodo izvajale jugoslovanske umetne skladbe Julijske krajine, ki jih bodo izvajali umetniki, jugoslovanski komponisti iz Julijske krajine. Ob tej priliki bo izšla majhna knjiga s popisom Julijske krajine ter o nekaterih kulturnih in socialnih prilikah.

Vsesokolski zlet

Belgrad, 12. aprila. d. Poročali smo že, da je kralj prevzel pokroviteljstvo nad vsesokolskim zletom. Kakor poroča Avala, bo ob priliki izleta kralj podaril državnemu sokolu zastavo.

Poglobljeno prijateljstvo med Italijo in Madžarsko

Rim, 12. aprila. AA. Službeni komunike o razgovoru med ministrskim predsednikom grofom Bethlenom in načelnikom italijanske vlade Mussolinijem navaja, da je **grof Bethlen izrazil zahvalo madžarske vlade za učinkovito sodelovanje in podporo Italije Madžarski na konferenci v Haagu.** Na to se je pogovor sukal okoli vprašanj, ki zanimajo obe državi. Državnika sta **ugotovila, da so se prijateljski stiki med Italijo in Madžarsko poglobili.**

Načelnik italijanske vlade je priredil svojemu gostu grofu Bethlenu v hotelu »Excelsior« razkošno kosilo, ki so mu prisostvovali ministri in visoki italijanski ter madžarski dostojanstveniki.

Mitropolit Varnava novi patriarh

S kraljevim ukazom je bil imenovan za patriarha srbske cerkve skopljanski mitropolit

Belgrad, 12. aprila. AA. Danes ob 11.45 je minister pravde dr. Milan Srskić prečital pred arhijerejskim saborjem v Saborni cerkvi ukaz Nj. Vel. kralja Aleksandra I., s katerim se v smislu izvolitve volilnega sabora na predlog g. ministra pravde v soglasnosti z g. predsednikom ministrskega sveta imenuje **za patrijarha srbske pravoslavne cerkve Nj. visoko preosveščenstvo Varnava, mitropolit skopeljski.**

Že ob 9 dopoldne so pričeli prihajati v Saborno cerkev člani volilnega sabora civilni in duhovni dostojanstveniki, med tem ko so bili arhiepiskopi že zbrani v patrijaršiji. Ob 9.30 so prišli člani kraljevske vlade pravoslavne veroizpovedi s predsednikom ministrskega sveta generalom gosp. Petrom Živkovićem na čelu. Ob 10 je minister pravde g. dr. Milan Srskić odšel v zgradbo patrijaršije in pozval arhiepiskope v saborno cerkev, kamor so se nato napotili pod vodstvom podpredsednika sv. sinoda dr. Dožića, mitropolita črnogorsko-primorskega. Nato so zaprli vrata saborne cerkve, odstranivši vse osebe, ki niso bili člani volilnega sabora. Minister pravde je tu na podlagi člena 6 zakona o izvolitvi patrijarha srbske pravoslavne cerkve prečital ukaz Nj. Vel. kralja o sklicanju sabora ter seznam članov volilnega sabora.

S tem je bila volitev otvorjena. Prisostvovalo ji je 55 članov volilnega sabora, odsotni so bili episkopi bokokotorski, dubrovački, g. Ciril zaradi bolezni, episkop ohridski g. Nikolaj, ki je na poti v Jeruzalem, in minister za zunanje zadeve dr. Voja Marinković, ker je v inozemstvu. Episkop Ciril in dr. Voja Marinković sta pooblastila druge člane sabora, da za nju glasujejo. Nato je sledilo klicanje sv. Duha. Tajnik je izročil članom volilne glasovnice, na kar so člani volilnega sabora glasovali s polaganjem glasovnic v žaro. Po končanem glasovanju so šlevci ugotovili, da je bilo oddanih 57 glasovnic. Ugotovili so, da je dobil največ glasov skopeljski mitropolit g. Varnava, in sicer 45 glasov, za mitropolita črnogorsko-primorskega dr. Gavrila Dožića je bilo oddanih 36 glasov. Mitropolit Dobrobosanski g. Peter Letić je prejel 34 glasov. Predsednik volilnega sabora g. Dožić je s tem zaključil sejo sabora, nakar je volilni sabor o izidu glasovanja obvestil pismeno ministra pravde. Dr. Milan Srskić se je s tem dopisom zatem napotil v dvor. Člani volilnega sabora so ostali v cerkvi. Ob 11.15 se je minister pravde dr. Milan Srskić vrnil iz dvora. Podpredsednik sv. sinoda g. dr. Dožić je otvoril sejo svetega arhijerejskega sabora. Minister pravde gosp. dr. Milan Srskić je sporočil sv. sinodu, da je Nj. Vel. kralj Aleksander prvi na podlagi izida današnjega glasovanja imenoval skopeljskega mitropolita Varnavo za patrijarha srbske pravoslavne cerkve. Svečeniki so odpeli pesem »Tebe Boga hvalimo«, nakar je minister pravde dr. Milan Srskić stopil na govorilnico in prečital prisotnim ta-le ukaz:

Mi, Aleksander I., po milosti božji in volji naroda, kralj Jugoslavije, na podlagi izvolitve volilnega sabora z dne 12. aprila 1930, na predlog našega ministra pravde v soglasju s predsednikom našega ministrskega sveta in na podlagi člena 2. zakona o izvolitvi patrijarha srbske pravoslavne cerkve imenujem za patrijarha srbske pravoslavne cerkve Nj. preosveščensivo g. Varnavo, mitropolita skopeljskega.

Naš minister pravde naj izvrši ta ukaz.

Aleksander s. r.

Po končanem čitanju ukaza so prisotni burno vzklikali Nj. Vel. kralju in novemu patrijarhu. Dijakon je z avona prečital molitev za Nj. Vel. kralja, kraljevski dom in novoimenovanega patrijarha, nakar so episkopi zapeli »Mnogaja letija« in »Ispolajeti despota«. Novoimenovani patrijarh Nj. svetost Varnava se je s patrijarskega prestola zahvalil za izvolitev članom volilnega sabora ter izrekel globoko zahvalo Nj. Vel. kralju, nakar je Nj. svetost patrijarh Varnava podelil prisotnim svoj prvi patrijarhski blagoslov. Naposled so člani kraljevske vlade s predsednikom ministrskega sveta generalom Petrom Živkovićem na čelu in ostali prisotni poljubili križ v rokah Nj. svetosti patrijarha Varnave. S tem je bila svečanost proglasitve novega patrijarha zaključena.

Svečano vstoličenje patrijarha Nj. svetosti Varnave bo jutri dopoldne v saborni cerkvi s svečano arhijerejsko liturgijo.

Iz življenja novega patrijarha

Belgrad, 12. aprila. AA. Novi patrijarh Nj. svetost Varnava je bil rojen 29. avgusta 1880 v Plevlju. Ljudsko šolo je obiskoval v Plevlju. Bogoslovsko učiteljsko šolo je končal v Prizrenu leta 1900., nato je končal duhovno akademijo v Petrogradu leta 1905. z nazivom »kandidat bogoslovja«. Od leta 1905. do 18. marca 1910. je bil svečenik grškega poslaništva v Carigradu. Nekaj časa je bil upravitelj tamošnje srbske šole. 18. marca 1910. ga je izvolil sv. sinod carigrajske patrijaršije za episkopa beleško-debarske eparhije. Posvečen je bil 10. aprila 1910. Po osvoboditvi in ujedinjenju južne Srbije koncem leta 1912. in po odhodu eksarhijskega episkopa leta 1913. je opravljal še bitoljsko in ohridsko eparhijo ter del strumiške eparhije. Leta 1915. je odšel iz južne Srbije z ostalimi narodnimi zastopniki in z vojsko. Leta 1917. je bil delegat srbske cerkve in države na velikem saboru ruske pravoslavne cerkve. Od leta 1919. do leta 1920. je ponovno opravljal vse eparhije južne Srbije. Za skopeljskega mitropolita je bil izvoljen 17. novembra 1920.

Organizacije kat. akcije v Italiji

Rim, 12. aprila. r. »Osservatore Romano« objavlja pismo Avgusta Ciriaccija generalnemu predsedniku italijanske katoliške akcije. To pismo razlaga bistvo in znake religioznih družb in njihovih odnošajev nasproti katoliški akciji. Po normah, ki jih je dala sv. stolica, tvorijo katoliško akcijo v Italiji 1. tri moške organizacije in sicer: Narodna zveza katoliških mož, Združenje katoliške mladine in Italijansko katoliško vseučiliško združenje, 2. tri ženske zveze in sicer: Zveza italijanskih katoliških žen, Zveza italijanske ženske mladine in Zveza italijanskih katoliških vseučiliščnic. Razen tega so tudi druga združenja, ki vse v eni skupnosti stremijo za intenzivno duhovno kulturo.

Avstrijsko-nemška trgovska pogodba

Berlin, 12. aprila. n. Danes je bila slovesno podpisana avstrijsko - nemška trgovinska pogodba. Za Nemčijo jo je podpisal zunanji minister dr. Curtius, za Avstrijo pa poslanik dr. Frank. Pogodba obstoji iz pogodbenega besedila, dveh tarifnih prilog in zaključnega protokola ter razen veterinarskega dogovora razveljavlja vse dosedanje nemško-avstrijske dogovore.

Ali je nemščina na naših srednjih šolah potrebna?

Zadnji čas postaja vprašanje nemščine na naših srednjih šolah jako aktualno. Čujejo se razni glasovi. Nekateri zagovarjajo nemščino in trdijo, da je našemu kulturnemu in posebno pridobitnemu človeku nujno potrebna in da bi bilo treba pouk nemščine na naših srednjih šolah urediti bolj sistematično, da bi se dijaki res naučili nemščine. Drugi so pa zopet za to, da se nemščina sploh odpravi z naših srednjih šol, češ, da je bolj potrebna francoščina ali angleščina ali drugi jeziki sploh. Zelo koristno bi bilo, da se o tem velevažnem vprašanju, ki je naravnost eksistenčnega pomena za vsakega izmed nas in za gospodarski napredek našega naroda, čuje mnenje prizadetih krogov in naših kulturnih delavcev ter gospodarskih veščakov. Zato razpisujemo anketo o tem vprašanju:

Ali je nemščina na naših srednjih šolah potrebna?

Prosimo vse, ki se za ta problem zanimajo, da se udeleže te velevažne ankete in nam čimprej pošljejo svoje prispevke.

UREDNISTVO »SLOVENCA«.

Gandi poziva ženske in otroke na odpor

Gandi dvomi nad uspehom svojega pokreta

London, 12. aprila n. V Kalkuti in Bombayu je prišlo včeraj do hudih spopadov med demonstranti in policijo. V Kalkuti, kjer so študenti, nahujskani s spomenico tamkajšnjega župana, demonstrirali za zadnji boj za svobodo Indije, je bilo ranjenih 13 oseb, med njimi 4 policisti. V Bombayu sta bili obsojeni dve osebi, ker sta kršili solni monopol. Zato je prišlo tudi tam do spopadov. Ranjenih je bilo 22 oseb. Gandi je sedaj pozval ženske in jim posebno priporočal, naj predejo bombaž, ker je zaloga indijskega blaga izčrpana, in jih pozival, naj bojkotirajo inozemsko blago. Radi neznatnega učinkovanja njegovih »simboličnih« dejanj je zelo razočaran in je že izjavil, da je truden in bolan. Da bi prisilil vlado k nastopu, je sklical za nedeljo na obalo v Bombayu 100.000 otrok, da bi nabirali sol. Angleški uradni krogi dvomijo, ali bo Gandi mogel spraviti skupaj toliko množico.

Bombay, 12. aprila. AA. V zvezi s stavko železničarjev je eksplodirala bomba v čakalnici postaje Byculla. Pri eksploziji bombe pod vlakom v Masjidu sta bili dve osebi ranjeni.

Bombay, 12. aprila. AA. Na sestanku med Panditom Malavyjo in indijskimi uvozniki je bila sprejeta resolucija, da se naj eno leto ne kupuje angleškega blaga. Ta sklep stopi v veljavo z današnjim dnem. Enake obveze so prevzeli glede inozemskega blaga trgovci v Karaširu, Delhiju, Bombayu in Kalkuti.

Bombay, 12. aprila. AA. Na tisoče prostovoljcev se je pretvorilo v ambulantne trgovce, tekajoč po mestu, kjer ponujajo sol. Odbor kongresa je pozval občinstvo, naj se vzdrži vsake nasilnosti pri obhodu, ki bo prirejen jutri dopoldne.

Veliki razorožitveni cilj ni bil dosežen, oboroževanje pa se bo le omejilo

Angleži se vesele, da so ohranili naram Evropi svobodne roke

London, 12. aprila. AA. Današnje časopisje obširno komentira rezultate pomorske razorožitvene konference, o kateri je včeraj izčrpno poročal prvi lord admiralitete Alexander.

»Times« pravijo, da bi se uspehi konference zdeli večji, ako ne bi bili zmanjšani za nekaj časa po pesimizmu, ki je trenutno zavladal v svetu glede na usodo konference. Konferenca je prišla do sporazuma v vseh kategorijah vojnih ladij in dogovorjeni gradbeni program je veliko manjši, kot gradbeni program, ki sta ga predvidevali washingtonska in ženevska konferenca. Sedanja konferenca je izpolnila delo washingtonske konference in **odpravila tekmovanje v pomorski razorožitvi.** Razen gospodarskega efekta je sedanja konferenca tudi dosegla, da bo z izločitvijo pomorskega tekmovanja izginilo medsebojno nezaupanje, kar bo omogočilo nadaljnjim konferencam progresivno razorožitev. List obžaluje, da se Italija in Francija nista priključili sporazumu. »Times« nadaljujejo, da je Angliji, Zedinjenim državam in Japonski dana v sporazumu teoretična možnost, da v primeru potrebe povišajo svoje gradbene programe. Sodeč po sedanjem položaju, nadaljuje list, je malo verjetno, da pride do tega.

Možnost, da bi italijansko-francosko tekmovanje na morje prisililo Zedinjene države, Japonsko in Anglijo, da revidirajo svoje gradbene programe, se je veliko zmanjšala s tem, da pušča trojni dogovor Franciji in Italiji še vedno možnost, da se priključita temu sporazumu. Le iz tega razloga, zaključuje list, se lahko opraviči zadnje podaljšanje konference.

Konservativni »Daily Telegraph« pravi, da vsi pozdravljajo trojni sporazum in da morajo biti vsi zadovoljni, da je Anglija ubežala težkim komplikacijam, ki so ji grozile, ko so se razvijale zadnje tedne politične razprave.

Nadalje izraža »Daily Telegraph« svoje zadovoljstvo nad dejstvom, da je nevarnost, da se odkupi znižanje francoskega gradbenega programa z novimi angleškimi vojaškimi obveznostmi v Sredozemskem morju, minula in izreka upanje, da se ta nevarnost v nobeni formi ne bo ponovila na bodočih pogajanjih v Ženevi.

London, 12. aprila. n. Mornariški minister Alexander je izračunal v svojem govoru v Shefieldu, da bo Anglija iz mornariškega dogovora prihranila 60 do 70 milj. funtov s tem, da bo stavila iz službe 5 vojnih ladij, ne da bi gradila nadomestne ladje, in s tem, da se tonaža za križarke, rušilce in podmornice zniža od 737.500 na 541.700 ton.

Radikalizem boljševikov klone pred gospodarsko nujnostjo

V gospodarstvu naj odloča sposobnost, ne več strankarska pripadnost — Vpliv delavskih obratnih svetov se znatno omeji

Moskva, 12. aprila. n. Zadnji razglas centralnega komiteja v vprašanju delovanja v tovarnah ne odpravlja v načelu dosedanjega kurza, **vendar se zelo razlikuje od dosedanjih radikalnih metod in kaže jasno, da je prišel čas, ko se mora v tovarnah gospodarska potreba bolj uvaževati kakor pa razredni teror strankarske politike.** Razglas zahteva, da se čisto politični kurz odpravi v svrho boljšega pospeševanja produkcije. Pri vodstvu socializirane industrije morajo gospodarski razlogi priti mnogo bolj do uvaževanja, kakor se je to godilo doslej. Odredba velja začasno samo za kovinsko industrijo, ni pa dvoma, da se bo v kratkem razširila tudi na druge industrije.

V naredbi se ostro nastopa proti brezmejni komandi delavstva v tovarnah, ki se je splošno udomačila ter so delavci vsako komando smatrali za »pridobitev revolucije. Odredba ugotavlja načelo, da sme v tovarni odločilno vladati samo en voditelj, to je ravnatelj. Zelo se zmanjšalo do sedaj običajno vmešavanje strankarskih celic obratnih svetov in strokovnih organizacij. Dalje se zahteva, da ravnatelj v bodoče ne bo smel prevaliti odgovornosti na »specialiste«, temveč bo moral vsak ravnatelj sam obvladati tehnično stran obrata. V razmeroma kratkem času bodo nestrokovnjaški voditelji tovarn zamenjani s strokovnjaki ali pa se bo dosedanjim ravnateljem dala prilika, da si s specialno izobrazbo pridobijo potrebno strokovno znanje.

Odredba govori tudi proti dosedanjemu splošnemu protežiranju strankarskih pristašev pri imenovanjih na vodilna mesta brez ozira na strokovno znanje. V bodoče pri napredovanju delavcev in nameščencev pripadnost k stranki ne bo igrala nobene vloge več, temveč bo odločevala samo strokovna in organizatorična sposobnost. V načelu bodo specialisti glede stanovanj in dobave živil zenačeni z delavci. Dasi se često ugovarja, da se nahajajo med tehničnimi specialisti taki elementi, ki škodujejo delavskemu razredu, se bo stremelo za tem, da se specialisti uvrstijo v stranko in jim da gotovost in zaupanje, da bodo uživali popolno podporo vlade za svoje odredbe, ki so potrebne v službi obratov in produkcije.

Otvoritev povečane ljubljanske elektrarne

Škof dr. Jeglič blagoslovil nove stroje

Ljubljana, 12. aprila.

Nocoj se je izvršila slovesna blagoslovitev novih strojev v povečani ljubljanski elektrarni. Ljubljanska elektrarna, ki je imela dosedaj 2500 konjskih sil kapacitete, je pridobila sedaj mogočen turboagregat, s čimer se je povečala njena kapaciteta za nadaljnih 4100 konjskih sil. Zelo zanimiv je tudi nov hladilnik za vodo, visok 22 metrov. V tem hladilniku se vrela voda ohlaja na potrebno nizko temperaturo, tako, da more kondenzirati paro. Vsa dela za razširitev ljubljanske elektrarne so veljala okoli 13 milijonov dinarjev.

K slovesni blagoslovitvi se je zbrala odlična ljubljanska družba. Predvsem omenjajmo vladiko prevzv. knezoškofa dr. A. B. Jeglića, divizijskega generala Savo Tripkoviča, zastopnika g. bana banskega svetnika Vončina, mestnega župana dr. Puca, podžupana prof. Jarca, prorektorja univerze dr. Vidmarja, dekana tehniške fakultete dr. Zupančiča, vse ljubljanske občinske svetnike, dalje zastopnike Zbornice za TOI, Delavske zbornice, industrijske zveze, številno magistratno uradništvo, zastopniki tvrdk, ki so izvršile dela pri razširjenju elektrarne, tako Škode, Prve Brnske tvornice, Siemens-Schuckert in Brown-Boweri ter domačih podjetij. Otvoritve se je udeležil tudi bivši ljubljanski župan g. Grasseli, pod katerega županovanjem se je elektrarna zgradila.

Vsi številni prisotni so si ogledali vse nove naprave, ki so jim razkazali predsednik direktorija mestne elektrarne g. Orehek, ravnatelj g. Ciuha in podravnatelj ing. Sonc.

Knezoškof dr. A. B. Jeglič je nato blagoslovil nove naprave.

Gostje in zastopniki so se podali nato v hotel »nUion«, kjer se je vršil svečan rout. Goste na routu je pozdravil predsednik g. Orehek, ki je v slavnostnem govoru podal razvoj mestne elektrarne. Izvajal je med drugim:

Težka in dolgotrajna je bila pot, kajti na vseh koncih in krajih so se pojavljale ovire. Od leta 1920. in do 4. septembra 1928 se je razpravljalo o raznih mnenjih izvedencev in projektantov, kako naj se preskrbi mestno občino z zadostno električno energijo. V ospredju je stalo vedno vprašanje, da si Ljubljana preskrbi potrebno električno energijo na ta način, da si sezida mestna občina na Savi svojo lastno hidro-električno centralo. Največ zagovornikov so imele Medvode, razpravljalo pa se je tudi še o več drugih projektih zamišljenih na Savi.

Ugotovim, da bi bila za mestno občino najbolj srečna in najbolj plodonosna rešitev elektrifikacije, ako bi ji bila dana možnost sezidati si hidravlično centralo. Zakaj se to ni izvršilo, danes ne bom razpravljal in je ob tej priliki brezpredmetno. Konec vseh koncev je bil ta, da se je morala mestna občina oziroma upravni svet po daljših brezplodnih razpravah odločiti za razširjenje svoje kalorične naprave. Konzum električnega toka je rapidno rasel, ni zadostoval niti za razsvetljavo, kaj šele za razširjenje obrti in industrije.

Res je, da sta se v tem času postavila dva Diesel-a, toda njih moč je bila tekom 1 leta izčrpana. Mestna elektrarna je morala zadnja leta proizvajati tok z vsemi 4 parnimi kotli, konice pa je krila z Dieseli. Stanje v centrali je postalo nevzdržno, obratovalo se je brez vsake rezerve in le vestnosti zaposlenega osobja se ima Ljubljana zahvaliti, da se ni pripetila kaka havarija, katere posledica bi bila katastrofalna, ker Ljubljana bi bila lahko za več dni v popolni temi in brez vsakega električnega toka.

V očigled temu je razširjenje mestne elektrarne postala nujna potreba in se je moral upravni odbor hitro odločiti tako ali tako. To se je tudi izvršilo dne 4. septembra 1928. Po daljših debatah se je dosegel sporazum, da se razširi sedanjo električno centralo na ta način, da se postavi nov turbo-agregat. Takoj naslednji dan so se oddala dela oziroma nabave tvrdkam, ki so prišle potom konkurenčnih razprav v poštev. Pri vsem tem se je opiral upravni odbor na izvedeniška mnenja, ki so jih podali gospodje univerzitetni profesorji ing. Sernec, univerz. prof. dr. Vidmar in univ. prof. Boncelj. Strojna in električna dela so se porazdelila takole: Dobavo parne turbine se je oddalo Škodovim zavodom v Plznu, kotla in vse zraven spadajoče naprave tvrdki Prvi Brnski, stikalno napravo ter motor-generator tvrdki Brown-Boweri, turbo-generator tvrdki Siemens-Schuckert. Ta sklep je odobril tudi občinski svet v svoji seji dne 20. novembra 1928. Vsa druga dela na razširjenju mestne električne centrale so pa izvršile domače tvrdke. Danes je to delo dokončano. Turboagregat je postavljen, proizvaja se električni tok in z njim polni Ljubljansko omrežje. Ljubljanska električna centrala je svojo dosedanjo kapaciteto, ki je znašala 2500 konjskih sil povišala na 6600 konjskih sil in je postala s tem upoštevanja vredna vrstnica drugih električnih naprav, akoprav ji že ne gre morebiti celo prvenstvo.

Predno zaključim, dovolite mi še en pogled v bodočnost. Delo elektrifikacije mestne občine ljubljanske s tem še ni zaključeno. Naravne sile, ki jih poseduje slovenski narod, to je dravska banovina, na raznih vodnih močeh, so tako velike, da je mogoče izvesti najpopolnejšo in najidealnejšo elektrifikacijo cele banovine, od česar ob imela banska prestolica Ljubljana gotovo največ koristi. Taka elektrifikacija se mora izvršiti in se bo tudi izvršila, ker za to nam jamči mož, ki stoji danes na čelu dravske banovine, gospod ban ing. Sernec, katerega je Njegova kraljevska previdnost postavila na to mesto. Popolnoma sem prepričan in uverjen, da bo znal gospod ban naravno premoženje nas Slovencev, ki ga imamo v naši banovini, braniti do skrajne sile proti tujemu kapitalu.

Po govoru g. Orehka je bilo izrečenih še več govorov, čestitk in napitnic.

Ob večernih urah je bil v znamenje svečanega dogodka v mestni elektrarni sijajno razsvetljen ljubljanski grad.

Primarij dr. Pogačnik

javlja, da zdravi odslej tudi z radijem (radium), uspešnim sredstvom proti raku in za sicer težko ozdravljive rane, kožne in druge bolezni. :: O radiju (radium) bo predaval radio v ponedeljek 14. aprila ob pol 7 zvečer.

Živa priča skoro celega stoletja

97 letni starček Janez Resnik v Zalogu pripoveduje

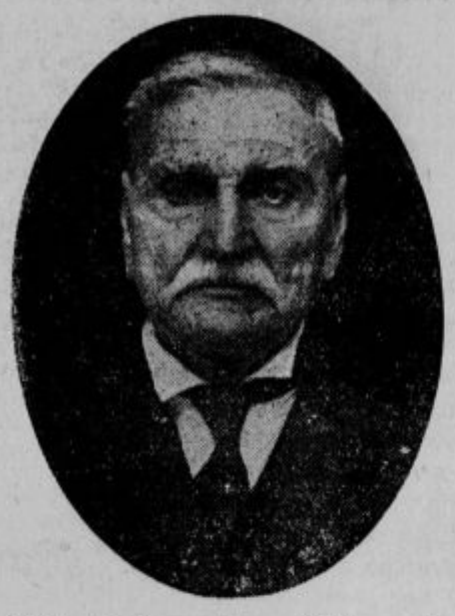

Slišali smo že o njem, o 97 letnem starčku Janezu Resniku, ki živi v Zalogu. Iz Ljubljane do Zaloga ni daleč in zakaj ne bi enkrat lepega nedeljskega popoldne vzel reporter pot pod noge in jo mahnil proti Zalogu, da se na lastne oči prepriča in si ogleda moža, ki mu bo kmalu sto let. Peš? Eh, kje so tisti časi, ko so ljudje hodili peš iz Ljubljane do Zaloga! Tale starček, h kateremu je časnikar namenjen, se jih pač še spominja, sedaj pa gremo mi mladi, vsi, ki imamo kaj opraviti v Zalogu, tja z železnico. Ali pa še raje zadnja leta kar z avtobusom. To je še najbolj praktično: do Polja te potegne avtobus, potem pa imaš prav lep sprehod dvajsetih minut do Zaloga.

Hišica, v kateri stanuje 97 letni starček pri svojcih, je ob tiru, še pred vasjo. Nizka je in ravno streho ima, v oknih so lončki z rožami, pred hišico je lepo pomedeno, snažno. Prvi vtis je ugoden: tu morajo bivati prijazni, vedri ljudje, taki, ki ljubijo snago in red. Prva oseba, ki te sprejme, je živahno, mlado dekle: »Aha, starčkova vnukinja najbrž!« se zmisliš. Res se pozneje izkaže, da si uganil prav. Pozdraviš prijazno gospo, hišno gospodinjo, in jo prosiš, naj te seznani s starčkom.

»O, od »Slovenca« ste? Lepo, da ste nas obiskali! Slike v »Ilustriranem Slovencu« smo bili veseli. In očka tudi!«

Gospa te uvede v kuhinjo in ti pokaže starčka: »Spi! Popoldne rad malo zadremlje!«

Starček je naslonjen na mizo in se navidez prav dobro počuti na gorkem mestu med ognjiščem in mizo. Če bi ga srečal na cesti, bi mu ne prisodil več, kakor 65 do 70 let. Posebno, če bi bil razoglav. Zakaj glava še ni plešasta, nasprotno za lase bi starčka lahko zavidal marsikateri več kot pol stoletja mlajši plešec. Skrbno je počesan in umit, ima svežo srajco in celo pentljo. Le roke so plavkaste, znamenje visoke starosti.

Z rahlim božanjem po glavi zbudi gospa starčka iz dremavice:

»Oče, gospod je od »Slovenca«. Z vami bi rad govoril.«

Starček odpre oči, zagleda tujca pred seboj, odgovori na pozdrav Časnikar se pa že ustraši: »Križ bo z intervjuvom! Starček je precej gluh!« Gospa, vnukinji in mal vnuček, vsi se trudijo, da bi pojasnili starčku z glasnim govorjenjem na uho, kaj hoče tujec prav za prav od njega.

»E,« pravi gospa, »če bi izpil en kozarec, bi bil bolj živahen!« Že teče vnuk s steklenico k Gradu po kapljico. Pa je le šlo, spočetka še celo brez vina, zakaj starček je kmalu razumel, da gre za stvar časopisa.

»Kaj bi pravil!« se brani. »Bilo je, pa je minulo!«

»Sedemindevetdeset jih imate?«

»Grem že v osemindevetdesetega!« Res je: Janez Resnik je že 15 marca dočakal 97. svoj rojstni dan.

Gospa, njegova hči, pove, da je njen oče doma iz Rajhenburga, kjer je imel svoje posestvo. Še dobro se spominja dne, ko je prvič stekla mimo železnica. In spominja se tlake pred letom 1848.

»Kako je bilo, ko ste prvič videli vlak?«

»E, kako je bilo? Gledal sem ga — pihnilo je, šlo je mimo, jaz sem ga pa gledal, pa je bilo! Ljudje so pa vpili: Vidiš, vidiš, kako gre! Ja, ja, to je bilo takrat! Še nisem bil oženjen!«

»Kaj pa, ko je bila tlaka?«

»Na tlako je moral vsak kmet. Kdor ni šel, je bil hudo kaznovan. Biriči so prišli ponj. Nam ni bilo treba hoditi na tlako, le štiri goldinarje je plačeval naš grunt. Grofe sem še poznal. Starega in mladega. Bila sta oba fejst človeka!«

»Pa so bili kmetje kaj veseli, ko je bila tlaka odpravljena?«

»I, seveda so bili. Tlako je ta cesar doli vrgel, ki je oni dan umrl. (»Oni dan« je bilo seveda leta 1916., ko je umrl cesar Franc Jožef.) Kmetje dolgo niso verjeli, da je tlake res konec. Dolgo so se motili in so kar naprej nosili v graščino davke in hoteli iti na tlako. Kdaj je že bilo to! Saj zdaj že več res ni.«

»Vem za dan, ko so prišli trapisti v Rajhenburg. Leta ne vem iz glave, vem pa! Trapisti živijo lepo za sebe, hodijo sem in tja po svojem gruntu, ga obdelujejo in pa molijo. Nam niso nikoli nič hudega prizadejali!«

»Pa ste vi dolgo delali v življenju?«

»Seveda sem! Bo že povedala ona!« »Ona«, to je namreč njegova hči, domača gospa. Starček se sploh rad zateka na pomoč k svoji hčeri in vnukinjam, da bi mu pomagali odgovarjati na vprašanja.

Gospa res pove, da je delal starček prav tja do 80. leta, potem je pa grunt prodal in se preselil s svojim zetom v Rajhenburg. Je še sedaj precej čvrst. Hodi krepko in gre kar peš včasih, kadar ga obišče druga hči, v četrt ure oddaljeno Gradovo gostilno v Zgornji Kašelj. Le do cerkve pri Devici Mariji v Polju pa je zanj že predaleč in mora poljski kaplan priti na dom spovedat. Brije se pa še sam, kadi včasih tudi, pa le cigare. Pije pa rad kak kozarček.

»Ja, ja, birmal me je pa škof Slomšek. Kakšen je bil, sem pa že pozabil. Kaj pa — sedem, osem let sem imel. Pa ne bi pozabil! Boter mi je dal cvancgarco, zato, ker sem bil birman. Kaj je to od tedaj! Pa ti povej!« se starček obrne na vnukinjo. Starček umolkne, spomini so ga pričeli prevzemati. »Ja, delati sem moral, kaj pa sem hotel!«

»K soldatom me niso marali. Imel sem rano na nogi. Brata so pa vzeli. Pri Veroni je padel. Na Italijanskem. Ko so jemali fante k soldatom, so rekli gospodje: Boljši krof kot grunt! Krofastih niso marali. Nekatere pa je le obdržal grunt doma. Pa ne vsakega. To je bilo na tisto vižo — majhen grunt ni zalegel.«

Gospa natoči vino v kozarec. Starček pokusi: »Tak glaž, kot mernik! Gradovo je! Je že pravo. To, pa to! Ga bom, no!«

V dolgih požirkih je izpil. Oči so se mu zabliščale, kot mladeniču:

»Aha, zdaj se grem pa metat! Gospod naj tudi pije! Kaj nič ne pije? Jest sem star, pa ga pijem, vi ste pa mladi, pa ga ne!« se čudi, ko izve, da časnikar noče piti.

»Ko sem bil fant, so bili dobri časi. Goldinar je imel tri cvancgarce, šestdeset krajcarjev. Osem fantov nas je bilo. V oštariji smo vrgli vsak cvancgarco na mizo, dobili smo pa skoraj celega prašiča na mizo. Pa smo pili in jedli.«

Vino je starčka vidno oživelo. Zdaj mu kar teče beseda: »Pa flosi so bili na Savi, ko še ni bilo železnice. Dvanajst parov živine je vleklo flos navzgor. Blago, vino, vse so vozili po vodi navzgor, navzdol je pa voda sama nesla!«

»Vojska je huda reč. Takrat je bila na Italijanskem. Hudo je bilo za mlade fante. Koder so pa šli soldati, so ljudje živež poskrili. Če so ljudje zaradi vojske stradali, ne vem. Kakšen je že nemara, jaz nisem!«

»Ko sem bil fant, še ni bilo toliko dohtarjev, so kar padarji zdravili ljudi. Če je šel kdo k dohtarju, mu je samo flajšter dal, pa je bilo. K panarju sem šel nekoč zob dret. Pogledal je zob proti solncu, je rekel, da mora meso z zoba proč in da gre po drug štrument. Jaz sem pa šel izpred hiše. Od daleč me je padar vprašal: »Kje pa si, da ti zob izderem?« Sem mu rekel: »Domov grem po grablje, boš tem zobe drl, meni jih ne boš!« Pa sem šel!«

»Kako pa je bilo, ko ste v loteriji zadeli?« ga vpraša vnukinja.

»Eh, za 36 goldinarjev se ne splača pripovedovati. Kaj bo to! Za tisti denar, ki danes košta živež, bi takrat celega voleta kupil. Goldinarji so bili nekaj vredni, več kot danes dinarji. Pa naj bo denar kakršen že hoče biti, le da bi ga dosti imel!«

Živahni starček živi že 17 let pri svojem zetu in svoji hčeri Josipini. V hiši živita poleg starčka še 85 letna zetova mati in 79 letna teta. Za starčkovo obleko požrtvovalno skrbi druga njegova hči Amalija, por. Krebs iz Gradca, ki jo je tudi že tam obiskal. Ko je bil tam v spremstvu svoje hčere gospe Josipine, je neki gospod po nemško vprašal gospo: »Zakaj pa nosi starček uhane v ušesih?« Starček pa je rekel hčeri slovensko: »Reci mu no, da zato, da ne dobim take pleše, kakor jo ima on!« Ta recept se je obnesel starčku prav do sedaj.

Pri svojcih v Zalogu se starček počuti prav dobro, je zdrav in se veseli še življenja s svojimi vnukinjami in vnučkom, ki ga imajo nad vse radi.

Pri slovesu je starček stisnil časnikarju roko: »Pa še pridite!« »Gotovo vas obiščem,« je obljubil ta, »tedaj, ko boste sto let stari!«

»Bog daj, da bi jih dočakal!«

Alkohol preliva kri

Napaden v veži svojega stanovanja.

Novo mesto, 11. aprila.

Franc Vidmar iz Stare cerkve se je pred par dnevi vračal zvečer domov od svojega soseda, pri katerem se je mudil zaradi nekega dela. Ko je hotel stopiti v vežo, sta planila iz nje dva dobrovoljčka ter navalila nanj. Brez vsakega vzroka ga je eden udaril z nekim predmetom po glavi, da se je takoj zgrudil omamljen na tla, pri čemer si je spahnil nogo v gležnju. Po tem junaškem dejanju sta jo korajžna napadalca strahopetno odkurila.

Pijani fantje pobili 61 letnega starčka!

Zvečer 8. aprila je prišla družba vinjenih fantov pred hišo Janeza Maznika na Vinjem vrhu, kjer so začeli peti neko pesem, s katero so žalili in sramotili starega moža. Maznik jih je lepo opomnil, naj se ne norčujejo iz njega, kar je pa fante še bolj razpalilo, da so začeli kričati: »Auf biks! Pojdi ven!« Mož je res, nič hudega sluteč, šel ven k njim, da bi jih spoznal, ker so mu že večkrat nagajali na tak način. Komaj pa pride okrog vogala pred svojo klet, ga že udari nekdo po glavi, da ga je takoj obliła kri in se je le z največjim naporom privlekel do veže, kjer se je zgrudil onesveščen. Pijani surovež mu je zadal nad desnim očesom veliko rano. Starček je bil prepeljan v kandijsko bolnišnico. Njegovo stanje je opasno.

Papež Pij XI. govori

dne 27. junija 1930 v svoji oddajni postaji vsemu svetu

o miru in medsebojnem bratstvu

Ali ga hočete poslušati tudi Vi? - Čitajte današnji oglas »Radio omogočen vsakomur!«

Hvaležnost delavcev

20 let zdravstvene službe g. dr. Drča v Vevški papirnici.

Vevče, 12. aprila.

Praznujemo razne obletnice in se spominjamo oseb ob njihovih starostnih obletnicah, njih let in dela, ki so jih prebili bodisi v tej ali oni panogi našega javnega življenja.

Gotovo bo tudi na mestu, če se nekoliko spomnimo obletnice moža, ki skromno in požrtvovalno vrši svoj poklic že 20 let. Ta jubilant je g. dr. Drč, šef bolnišnice za otroške bolezni, specialist za otroške bolezni pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani in obenem zdravnik vevških papirničarjev in drugega delavstva in nameščenstva, ki je včlanjeno pri OUZD pri Dev. Mar. v Polju.

Pretekli mesec je minilo že 20 let, odkar g. dr. Drč redno dvakrat tedensko obiskuje vevške delavce, zdravi nje, njihove žene in otroke.

V ambulančni sobi Vevške papirnice ima vsakokrat 20—40 bolnikov. Koliko gorja je že olajšal družinam papirničarjev, koliko jih rešil prezgodnje smrti, kolikim lajšal trpljenje! Kolikim materam je s strokovnimi nasveti pomagal pri negi otrok, osobito dojenčkov. In čeprav je na videz rezek v navodilih in kratek v postopanju, vendar je on globoko socialno in delavsko čuteč mož tudi kot zdravnik.

Pri tem pa mi delavci vemo, da je zvanje zdravnika pri bolniškem zavarovanju dokaj težje od vsakega poklica. Tu je izpostavljen vednim kritikam, a na drugi strani ga vežejo določbe zavoda, tako da je naravnost umetnost, vzdržati se na oni višini, kakor se je ravno g. dr. Drč. In v tem gre možu čast in priznanje. Delavstvo papirnice v Vevčah to ceni in bo znalo ceniti tudi zanaprej, ter ima pri tem le eno željo, da bi ljubi Bog ohranil g. doktorja pri zdravju, in da bi on mogel čim dalje služiti vzvišenemu zdravniškemu poklicu ter tako biti zvest vodnik in tolažilec delavstva Vevške papirnice. Zato mu kličemo: »Na mnoga leta!«

Ne smemo pa ob tej priliki pozabiti tudi na požrtvovalnega g. Delorenzija, tov uradnika združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode v Vevčah, ki pomaga vztrajno g. dr. Drču že nad 20 let, da, celo še 5 let več! Niso to bog ve kako dolge obletnice, vendar kdor pozna ustroj zavarovanja in ta posel, se bo brez pridržka pridružil čestitkam vevškega delavstva.

Vevški delavci.

Smrt 6 letnega fantka pod avtomobilom

Kranj, 12. aprila.

Davi ob pol 9 se je v Gorenjah pri Kranju zgodila žalostna avtomobilska nesreča, katere žrtev je postal še ne 6 letni Slavko Pelko, edinec in ljubljenec težko prizadetih staršev. Ob imenovani uri je nesel g. župnik Jemec velikonočno obhajilo dvema bolnicama. Po stari navadi je pred vasjo pričakovalo več ljudi z gorečimi svečami prihod duhovnika. Med njimi tudi rajni Slavko s svečico v rokah. Živahni dečko je stekel po cesti gledat, kdaj pride gospod z Najsvetejšim. Ko je zapazil duhovnika, je zaklical drugim: »Že gredo, že gredo!« in krenil preko ceste. — V naslednjem trenutku je bil že pod kolesi potniškega avtobusa, ki je zmerno vozil z Jezerskega v Kranj. Takoj se je zbrala okrog nezavestnega otroka gruča ljudi, ki so ga prenesli na dom k mamici. V kratkem je izdihnil.

Mati je dobila živčni napad in je bila dolgo v nezavesti. Takoj so obvestili o nesreči tudi očeta, ki dela v tovarni v Kranju. Komisija je ugotovila, da je nastopila smrt vsled zloma lobanje.

Nenadna nesreča je tako močno vplivala na šoferja, da se je ponovno onesvestil. Splošno sodijo, da treznega in zanesljivega šoferja ne zadene nobena krivda. Vozil je pravilno in počasi. Prizadetim staršem naše sožalje.

Mati ruskih invalidov

V poročilu o V. kongresu ruskih vojnih invalidov v Belgradu piše »Novoje Vremja« (št. 2687 od 10. t. m. Belgrad) med drugim sledeče:

S posebnim zanimanjem so zaslišali udeleženci poročilo predsednika ljubljanske podružnice, polkovnika Seljanina, o delovanju znane rusofilke ge. **Terezine dr. Jenkove,** ki se od leta 1900. trudi v prilog slovano-ruske vzajemnosti in stalno pomaga Zvezi ruskih invalidov. Ga. Jenkova je res mati ljubljanskim ruskim invalidom, katerim je vedno odprta njena hiša. Izdala je vse svoje premoženje, da pomaga Rusom, in jim žrtvuje ves svoj čas. Vse njeno življenje je namenjeno Rusiji, o vstajenju katere je vroče prepričana. Ljubljanska podružnica Zveze ruskih invalidov je go. Jenkovo izvolila za svojo častno članico in naprosila kongres, naj poroča o njenih velikih zaslugah za Rusijo in Slovanstvo Njegovemu Visočanstvu, princu Pavlu, pokrovitelju Zveze ruskih invalidov.

PRAVA KOLINSKA CIKORIJA

Naša velika sramota

Ljubljana, 12. aprila.

Na Dolenjskem nekje imajo zabavljivo popevko, v kateri se pevci norčujejo iz tistih rekrutov, ki so po neki stari razvadi obsojeni, na dan, ko gredo na nabor ali k vojakom, popiti več kakor pa preneso. Ampak ta pesem ni vesela za nas, ampak je žalostna in opeva našo strašno sramoto, ki se razodene parkrat na leto, pa tedaj z vso silno tragiko.

Nešteto večjih in malih izgredov so napravili rekruti v petek v Ljubljani. O najhujšem smo že poročali. Pa tudi drugi rekruti so ga lomili. Rekrut Janez, tam iz okolice Ribnice se je hudo težko poslavljal od civilnega stanu. V Ljubljano ga je spremljala Micika, oče pa so mu dali dva stotaka in naukov, naj z denarjem pametno ravna, zakaj vojaščina bo dolga. Rekrut Janez je šel v vojašnico, se tam priglasil in nihče mu ni nič rekel, zakaj do tedaj ga je spil samo dva litra, in toliko on za silo prenese. Zvečer pa se mu je stožilo po Miciki. Ušel je iz vojašnice, se šel poslovit od Micike, nato pa je šel svojo srčno bolečino zalivat k Figovcu. Pil je in pil, da je res pozabil, da je prav za prav že vojak. Nato se je zopet spomnil svojega novega stanu in da mora biti pogumen. Svoje korajže pa ni imel nad nikomur pokazati, kot nad veliko šipo, ki jo je s pestjo ubil. Brž je bil na mestu stražnik, ki je hrabrega rekruta vzel s seboj. Mesto v vojašnici, je fant prespal noč v policijskih zaporih. Pa to še ni bilo tako hudo, kot to, da so mu od obeh stotakov ostali le štirje dinarji in bo moral še ubito šipo plačati njegov oče. Na fanta pa bo pazil od sedaj naprej gospod kaplar, da mu ne bi še pri vojakih prišlo na misel počenjati takih neumnosti.

Pri splošnem petkovem romanju mladih fantov v Ljubljano niso bili le sami rekruti, temveč jih je na težavni poti spremljalo precej starejših fantov, ki so vojaščino že prestali. Da so bili tudi ti deležni splošnega rekrutskega popivanja, se razume. Dva taka spremljevalca, eden iz Št. Vida in drugi iz Trzina, pa sta se zvečer v Ljubljani naenkrat izgubila. Nikakor nista mogla najti poti domov, zato pa nista zgrešila niti ene gostilne na svojem romanju po Ljubljani. Ko sta imela že več pijače, kot sta je mogla prenesti, ju je pobral stražnik, policija pa jima je gostoljubno ponudila prenočišče v zaporih. Zjutraj sta oba fanta povedala, da sta se že spomnila, odkod sta doma in ju je policija zato izpustila.

V splošnem vrvenju pred vojašnico v Metelkovi ulici se je eden takih spremljevalcev še bolj spozabil. Sprl se je z nekim vojakom in ga udaril po obrazu ter ga znatno ranil. Pijanega nasilneža so do večera obdržali v vojašnici, da se je streznil, nato pa so ga izročili policiji, ki ga je kaznovala.

Ti in taki so bili izgredi rekrutov v Ljubljani. Pred srbskimi in hrvatskimi tovariši se naši fantje s tem niso prav nič odlikovali, temveč globoko osramotili. In vsakega Slovenca je bilo ob teh prizorih globoko sram! Naj bi vsaj ta sramota pomagala, da se v bodoče te stvari ne bodo več dogajale! Mislimo, da bi večja strogost bila prav na mestu!

Velikonočna številka

našega dnevnika izide v soboto 19. aprila v povečanem obsegu in

izredno pomnoženi nakladi.

P n. trgovcem in obrtnikom ter vsem denarnim zavodom se nudi

ugodna prilika za posebno uspešno reklamo

potom primernega oglasa v »SLOVENČEVI« veliko očni izdaji. — Vabimo torej vse dosedanje in nove inserente, da se poslužijo te izredne prilike in do ošlejo svoja cenj. naročila najkasneje do četrtka zvečer. — Za vsa pojasnila je radevolje na razpolago »SLOVENČEV« oglasni oddelek, Jugoslovanska tiskarna I. nadstropje.

Revmatizem, bolečine vsled ozebline, hripa

Vse je bilo brezuspešno, samo Togal je pomagal.

Gosp. Rad. Marković, zasebni uradnik iz Beograda, Dobropoljska 66, nam piše v obširnem pismu, kako je njegova mati popolnoma ozdravela s pomočjo Togal-tablet po dolgoletnih strašnih revmatičnih bolečinah, proti kojim je brez uspeha uporabljala najrazličnejša sredstva. G. Marković zaključuje svoje pismo: Meni osebno je zelo pomagal Togal pri ozeblini, da ga morem iz lastne skušnje vsakomur priporočati. Podobno sodi tisoče ljudi, ki so uporabljali Togal proti revmi, protinu, išiasu, bodljajem, bolečinam v sklepih in udih, glavobolu in nervoznih boleznih. Togal se je pokazal kot odlično sredstvo posebno proti razširjanju nevarne hripe in bolezni vsled ozeblin. Hripa zopet razsaja in zahteva svoje žrtve. Preprečite to s Togalom! Jemljite 1—2 tableti od časa do časa in sigurno boste preprečili težje obolenje. Ne rabite drugih slabih sredstev! Kakovost Togala je priznalo nad 6000 zdravnikov. Togal se dobi v vseh lekarnah. Če slučajno niso v zalogi, se morejo Togal-tablete hitro naročiti.

Novi Maribor

Pereči regulacijski problemi

Maribor, 12. aprila.

V mestni posvetovalnici se je danes ob polosmih zjutraj pričela anketa za regulacijo Glavnega trga. Anketo, ki so se je poleg številnih občinskih svetnikov, osebja mestnega gradbenega urada in zastopnikov časopisja udeležili tudi konservator dr. Stele ter arhitekta Šubic od ljubljanskega gradbenega urada in Černivec za banovinsko upravo, je otvoril in vodil podžupan dr. Lipold. Razgovor o problemu regulacije Glavnega trga, ki se je bila sprožila v zvezi z nameravano gradnjo dvoje monumentalnih tronadstropnih trgovinskih in stanovanjskih poslopij na prostoru med drž. mostom in Osetovo hišo, je potekel na podlagi tozadevnega načrta mestnega gradbenega urada. Na podlagi omenjenega načrta se prenaša prometno težišče na ravno linijo: novi del Glavnega trga v smislu nadaljevanja Tattenbachove ulice in naprej ob Gosposki ulici ob rotovžu in križišču Stolne ulice naprej proti Koroški cesti. Z izvedbo take prometne ureditve bi se zaprli za vozovni promet cesta ob avtobusni čakalnici. Osetovi hiši in naprej, ter dosedanja prometna linija proti Koroški cesti. S tem bi docela odpadla nevarna križišča na ploskev ob mostišču državnega mostu. V nujni zvezi s tem pa je pomaknitev stojnic na starem delu Glavnega trga v nasprotno smer, ker bo prostor ob rotovžu in naprej namenjen vozovnemu prometu. Na obeh straneh prostora od državnega mosta sem proti Gosposki ulici pa se bodo bržkone postavile rampe s stopnišči, da bi se na ta način onemogočile tudi najmanjše prometne motnje.

V zvezi s problemom ureditve prometa na Glavnem trgu in zazidave prostora od drž. mostu do Osetove hiše pa je vzniknil cel kompleks problemov, ki so deloma aktualne važnosti, deloma pa segajo v bodoča desetletja, ki naj ustvarijo osnove novemu Mariboru.

Aktualnega značaja je med drugim vprašanje oblikovanja arhitektonske celote na novem delu Glavnega trga, kočljivosti vogla, kjer se sedaj nahaja avtobusna čakalnica in nivelizacije Glavnega trga v celoti. V okvir arhitektonskega vprašanja spada tudi načrt postavitve spomenika kralja Petra, ki bi naj prišel v smislu dosedanjih razmotrivanj na novi del Glavnega trga. Z ozirom na aktualnost vseh teh vprašanj so se udeleženci ankete zedinili na to, da se takoj razpiše natečaj za regulacijo Glavnega trga, nakar se bo šele moglo dokončno rešiti vprašanje zazidave prostora od drž. mostu proti Osetovi hiši.

V toku plodonosne in živahne debate pa so se odmotali problemi, ki so v najtesnejši zvezi s celotnim problemom regulacije Glavnega trga. Na eni strani se je ugotovilo, da je drž. most sila obremenjen in da jedva zadošča prometni razgibanosti, ki se iz leta v leto stopnjuje, ter da se radi tega samo po sebi sproža vprašanje drugega dravskega mostu, ki bi se naj zgradil v Melju. Vzporedno pa sili k rešitvi vprašanje tržnice, ki postaja ravno ob izvedbi omenjenega regulacijskega načrta ena najvažnejših točk v komunalnem programu tekočega desetletja. Omenjal se je zlasti načrt, da se tržnica uredi na kompleksu dravske vojašnice, ki bi se temu primerno uredil tako, da bi omenjeni del mesta v svojem značilnem starinstvu ter v kombinaciji z novodobnimi arhitektonskimi motivi vžitvel in se v svoji privlačni lepoti odkril.

Tako se je ob današnji anketi, ki je bila zamišljena bolj v ožjem okvirju, utrnil program bodočega desetletja, ki naj da obdravski prestolici sloves enega najlepših in najmičnejših mest v naši državi.

75letni jubilej

Kat. društva rokod. pomočnikov

Kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani obhaja letos svoj 75 letni jubilej. Za dan praznovanja je določen 15. junij letošnjega leta. Na predvečer bo primerna gledališka predstava, na jubilejni dan zahvalna božja služba, slavnostno zborovanje in koncert. Društvo vabi k jubilejni slavnosti vse prijatelje obrtnega stanu, posameznike in organizacije. Natančneje programe slavnosti bomo pozneje razposlali. Že sedaj sprejemamo naročila na »Jubilejni zbornik«, ki bo izšel povodom slavnosti. Naj bo 75 letni jubilej naše najstarejše obrtne organizacije praznik vsega obrtnega stanu.

Kat. društvo rokodelskih pomočnikov.

Trije slučaji

Sv. Lovrenc na Pohorju, 11. aprila.

Anton Žumer p. d. Pušnik je nekdaj kmetoval v Kumenu na Pohorju. Po nesreči pa je nekoč padel v potok Radolno in utonil. Posestvo je za ponesrečenim očetom prevzel sin Franc in se oženil.

Dne 26. marca (na cvetni petek) l. 1926. mu je umrla žena Alojzija v bolnišnici v Ljubljani, stara 50 let. Prepeljali so jo v domačo župnijo Sv. Lovrenc in tu pokopali.

Pretekli torek pa je vdovec Franc tako nesrečno padel, da mu je počila trebušna mrena. Prepeljali so ga v bolnišnico v Maribor, kjer pa je v sredo še pred operacijo izdihnil, star 61 let. Tudi njega so prepeljali domov in bo pogreb jutri, to je na cvetno soboto).

Nobeden teh treh ni umrl pod domačo strehó. Naj pa vsi trije mirno počivajo v domači zemlji!

KRASNE ZAVESE
v zalogi tvrdke
A & E. Skabernè, Ljubljana

ni potrebna dota toga zakon ne more biti srečen če gospodinjstvo ni v redu. Niti dobrega gospodinjstva pa tudi dobre gospodinje si ni možno misliti brez Albus-Zvono mila. Zelo važno je, da se nevestina oprema prvič opere z Albus-Zvono milom. To milo je izdelano iz najfinejših surovin. Stalna uporaba Albus-Zvono mila osvobodi mladi par za daljšo dobo skrbi nabaviti si novo a drago perilo kar je vedno združeno z velikim izdatkom.

Albus
ZVONO MILO

vam bo ostalo za vso dobo zvesto in se ne boste nikdar v njem prevarili.

Koledar

Nedelja, 13. aprila (6. postna, cvetna nedelja): Hermenegild, mučenec. Ščip ob 6.49 Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Jutri: ponedeljek, 14. aprila: Justin, mučenec; Valerijan, mučenec, Tiburcij, mučenec.

Osebne vesti

Diplomirala sta na tehniški fakulteti za gradbena inženjerja gg. A. Stergaršek in I. Dekleva. Čestitamo!

= Diplomiran veterinar. Na veterinarski fakulteti zagrebške univerze je dne 12. t. m. diplomiral g. Franc Moser, član J. K. A. D. »Danice« v Zagrebu. Iskreno čestitamo!

= S pošte. Nastavljeni so: za zvan. v 3. skup Jožko Pintarič v Murski Soboti; za služitelje v 2 skup. Ant. Škoda, Jožko Jazbinšek, Jožko Jamšek in Fr. Petrič v Ljubljani, Jožko Hembr v Črni pri Prevaljah in Janez Pisanec v Mariboru. — Premeščeni so: zvan. 2. skup. Slavko Frančič iz Ljubljane v Čakovec; služ. 2. skup. Al. Bivic iz St. Vida nad Ljubljano na ljubljansko glavno pošto in Stanko Maren z glavne na kolodvorsko pošto v Ljubljani. — Upokojeni so: pb. ur. Regina Stuparjeva v Dolnjem Logatcu; zvan. 1. skup. Peter Kompare v Mariboru, Martin Gruden, Fr. Šuštar, Fr. Puc in E. Zupin v Ljubljani, Jožko Perovšek v Grosupljem in Fr. Strojnik v Brežicah. — Prestanek službe: zvan. 3. skup. V. Stojanovič v Murski Soboti je podal ostavko, služ. 2. skup. Jožku Rožancu v Črni pri Prevaljah je odpovedana služba.

= Napredoval je v čin inženjerskega podporočnika narednik Alojz Šelina.

Novi grobovi

† Umrl je v petek zvečer na svojem domu Za vrti št. 4 vpokojeni železniški prost. mojster, obč. svetnik in posestnik g. Franc Pišek. Sicer vedno živalnega in delavnega moža je nepričakovano pobrala pljučnica. Pogreb bo v ponedeljek ob 3 popoldne.

† Smartno ob Paki. Dne 10. aprila je umrla na kirurgični kliniki v Zagrebu Amalija Steblovnik, stara 52 let, jako priljubljena in spoštovana osebnost iz ugledne tu[illegible]nje rodbine. Bolehala je na želodcu že nad 20 let. Pred dobrim tednom se je podala v Zagreb, iskat rešilve svojim včasih neznosnim bolečinam Našla je rešitev! Kljub dvakratni transfuziji krvi je revica podlegla končni težki operaciji. — Truplo blage pokojnice so prepeljali iz Zagreba na rojstni dom v Šmartnem ob Paki in bo v nedeljo dopoldne položena k večnemu počitku v domači zemlji, ki jo je tako ljubila. — Dosti je pretrpela blaga rajnica v svojem pozemskem življenju. Sedaj je našla mir. Naj v Bogu počiva in uživa onstransko večno veselje! Blag ji spomin!

† Umrli so v Ljubljani v času od 5. do 12. t. m.: Ana Zupančič, dninarica, 58 let, Vidovdanska 9; Frančiška Kotnik, mestna uboga, 77 let, Japljeva 2; Marija Krisper, vdova veletrgovca, 59 let, Stritarjeva 3; Ivan Cenc, mlinar, 80 let, Vidovdanska 9; Elizabeta Majdič, mestna uboga, 87 let, Japljeva 2; Martin Colarič, major v p., 59 let, Dunajska 14; Marija Rožman, bivša služkinja, 23 let, Vidovdanska 9; Ivan Sirk, mesar in posestnik, 72 let, Poljanska 64; Mate Štrkovič, trgovec, 50 let, Dunajska 5; Ludvik Merhar, trgovec, 38 let, Vidovdanska 9. — V bolnišnici so v istem času umrli: Marjan Aleks, sin sluge, 1 leto, Poljanski nasip 40; Ivan Bizjak, bivši trafikant, 66 let, Bohoričeva 10; Vekoslava Klemenčič, hči sluge 1 leto, Šmihel-Stopiče; Mira Marinko, mestna uradnica, 25 let, Rimska 23; Anton Vagaja, železniški mizar, 48 let, Gunclje 21 pri St. Vidu; Ivan Gruden, profesor, 43 let, Dunajska 38; Jurij Lavrič, finančni podpreglednik v p. 62 let, Aljaževa 7.

N. v m. p.!

Oglejte si
spomladanske plašče in oblekce lastnega izdelka pri
DRAGO GORUP & CO. - LJUBLJANA
Miklošičeva 14

Fran Bonač:

Martinu vojščaku v spomin

»V imenu Boga, sv. Mihaela in sv. Jurija te proglašam za viteza!« Tako so v srednjem veku starejši, veljavni vitezi podeljevali čast viteštva mlajšim, ki so prisegali, da bodo branili pravico, ščitili vdove in sirote ter se bojevali z neverniki.

Tako so Tebe, Martin vojščak, naši fantje in možje vsako leto na Brezjah volili, da si Ti vitez naš plemeniti odlično in odločno vodil to prelepo zvezo src in duš, preizkušenih na krvavih bojnih poljanah, da si dajal smernice našemu težkemu delu, nas zbiral, bodril in klical mu iz močvirja sodobnega materializma k svitlim zvezdam človekoljubja in altruizma. Če le kdo med nami, zaslužiš Ti, tovariš Colarič, da se na ščitu Tvojega viteštva lesketa zlati napis, ki ga je že pesnik Horac vklesal v lice poštenega, kremenitega moža: integer vitae, scelerisque purus — mož neoporečnega, neomadeževanega življenja. Pravi žentleman po duhu in srcu, si kot chevalier sans peur et sans reproche skušal zbrati vse bojevnike iz svetovne vojne v eno samo, veliko falango in jih docela preustrojiti v duhu naše Jugoslavije; da bi vsi ti trpini, kakršnokoli uniformo so nosili, kjerkoli so se bojevali, pozabili na vse to, kar jih je razdruževalo in da bi vsi kot sinovi in bratje ene velike družine, zavedali se, da so sedaj preizkušeni borci za Boga, Jugoslavijo in kralja. Tudi za Boga, kaj ne, Martin! Kako delikaten, kako skrajno prizanesljiv si bil v verskih vprašanjih! Tvoje kavalirstvo v tem oziru je bilo slično onemu nekega francoskega vojnega rabina. Le-ta je na bojišču videl in slišal, kako je umirajoči bojevnik želel še enkrat poljubiti Križanega. In on, judovski duhovnik, je šel, našel križ pri drugem padlem vojaku, mu ga odpel ter prinesel k umirajočemu in dal poljubiti Križanega da mu je olajšal zadnje težke trenutke. To je pravo viteštvo in tak si bil ti in taki želimo, da so tudi tisti, ki še niso trdno prijadrali v luko pozitivnega krščanskega prepričanja.

Druga svetla zvezda, ki nam je svetila za vzor, je bilo Tvoje neomajno slovensko prepričanje od novomeške gimnazije na Dunaj in preko oficirskih let ter strašne vojne žaloigre do Tvojega poslednjega vzdihljaja. Tvoje slovenstvo je bilo kot brhka, čila Savica, ki prodre iz osrčja Triglava, se ponosno vije preko zemlje slovenske in se lepo spaja s hrvatsko ter srbsko Savo v mogočen jugoslovanski veletok. Saj ni čuda! Saj je bil Tvoj učitelj slovenščine na novomeški gimnaziji p. Lacko Hrovat, ki nam je spisal prvo latinsko-slovensko slovnico in na kolenih zložil prelepe šmarnice Mariji v čast. Kako hvaležen si mu bil in si vedno s ponosom o njem govoril nam. Tvojem ožjim prijateljem, in tega njegovega duha si se navzel ter možato na Brezjah pri Mariji diktiral vsako leto brzojavko vladarju: Tisoči slovenskih mož, zbranih pri Marijinem svetišču, zatrjujejo Veličanstvu zvestobo in udanost.

Martine vojščak! Tako so Te imenovali tovariši na fronti, tako je bilo napisano na Tvojem bojnem zatočišču na Doberdobski planoti. Martin, rimski stotnik, je bil Tvoj zaščitnik on, ki je beraču dal, z mečem ga razsekajoč, polovico svojega plašča. Ti si pa nam dajal in rezal od svojega srca. Govorite, vojne žrtve, govorite v vojni oslepeli ubožci, koliko solz vam je obrisal Martin vojščak! »Francelj,« si mi rekel, »spet sem nabral v veseli družbi ob dobri volji za slepe, pa poneseš sam v Kočevje in jim izročiš nabrano vsoto.« Danes vro z njihovih mrtvih oči težke solze za Teboj...

Bil si častnik, pa nisi moril — marveč gradil in dvigal si veličasten stolp ljubezni in sočutja pri naši Zvezi in pri Rdečem križu. Kako neustrašeno, kako vztrajno si se boril za pravice naših pohabljenih tovarišev in kako neizrečeno hudo Ti je bilo, da Zveza in Združenje nista mogla doseči vse to, kar bi radi.

Tvoje ime bodo izgovarjali naši invalidi z največjim spoštovanjem in še vedno bo na raznih resolucijah Tvoje ime blestelo kot: »ceterum censeo«, kot Tvoj neizprosni zadnji klic: Dajte invalidom, kar jim gre po božjem in človeškem pravu!

Ko smo dvigali spomenike našim padlim borcem in s tem javno pred svetom dokumentirali Slovenci svojo kulturo, si bil, Martine, prvi zraven. Vedel si dobro, Ti naš najplemenitejši tovariš, da nihil hoc officio praestantius: ei conferre qui tibi iam non potest reddere, kot veli Ambrozij, ali po naše: nič odličnejše kakor onemu dati, ki ti ne more povrniti. Znameniti brazilijanski govornik Antonio Vieira pravi, da je ljubezen, skazana mrtvim, najplemenitejša cvetka usmiljenja. Z eno besedo, vsi vemo, da spada med telesna dela krščanskega usmiljenja tudi: mrliče pokopavati. Nismo mogli našim fantom in možem na odprti bojni poljani dati dostojnega pogreba, zato smo skušali to sedaj nadomestiti s spomeniki. Ljudstvo slovensko nas je razumelo in naše prireditve ob teh prilikah spadajo brezdvomno med najlepše in najbolj obiskane slovenske javne nastope. Da omenim samo Ljubljano, Sv. Peter, Škofja Loko, Trbovlje, Šmartno ob Paki, Vojnik itd.

Preprosta slovenska ženica Ti je z Moravč pisala: Zahvalim se Vam, g. major, da ste prišli in z g. kuratom odkrili spomenik. Kadarkoli zažare lučke ob vznožju spomenika, se mi zdi, da trepečejo v njih oči mojih padlih dveh sinov in zdi se mi, da trupla njihova umirajo doma, pri njihovi mamici. Hvala, hvala, gospod major! — Spominčica te slovenske matere in nešteto drugih bo cvetela ob Tvojem grobu, naš nepozabni predsednik!

Pa se je povzpela Tvoja visoka, častitljiva postava na govorniškem odru in ob daljnih grobovih padlih očetov, sinov in bratov rotila slovensko mladino, naj živi čednostno, krepostno, da nam naš mali rod docela ne izkrvavi. Tvoje besede so padale v srca navzočih z nadsvečeniško silo in močjo; niso bile samo besede govornika, ki mu poklic veleva tako govoriti, marveč besede odločnega slovenskega moža, ki je govoril, kot so pri starih Slovanih govorili najbolj slušani in uvaževani starešine. Zarosilo se Ti je oko ob spominu na odtrgane brate in Tvoj ter naš trpek, tožni klic: »Oj Doberdob« je bil kot kvintesenca vsega našega narodnega žalovanja in obenem vprašujoča slinga: Kaj bi ž njimi? Neštetokrat prevarani in razočarani kličemo sedaj s Teboj, Martine: Nadja srce se in boji!

Danes Te ponesemo pod senco sv. križa. Tvoji zvesti vojaki sprejmejo Martina vojščaka. Vojaško srce ve, kaj je zvestoba za zvestobo. Pri Mariji smo se zbirali, tovariš Colarič, Marija Te je pozvala k sebi uprav na dan žalosti svoje, kot so bila žalostna srca naša. Galicija, ob Soči in v Tirolih in kakor je bil p. Lacko v Novem mestu Tvoj zvesti mentor v slovenščini in pravi srčni izobrazbi, tako Te je p. Gvido v Ljubljani varno pospremil z najsvetejšimi tolažili v onostranstvo

V visokem frančiškanskem zvoniku pojo zvonovi Tebi zadnji pozdrav.. mimo cerkve hite okrašeni vozovi mladih jugoslovanskih nabornikov, vriskajoč in pojoč v lep solnčni dan. C'est la vie. Tudi Tebi cveto rože, Martine, saj »in urna perpetuum vere«: v gomili je večna pomlad — so rekli stari Rimljani. Mi, Tvoji zvesti, pa bedimo na mrtvi straži in dokler bo živel zadnji borec iz vojne svetovne, bo pohitel na Brezje k Mariji, odmolil za svoje potrebe in se spomnil našega nepozabnega Colariča.

Mala kronika

★ **Za Oberammergau** sprejema priglase Prosvetna zveza do 15. aprila. Potovanje prične v Ljubljani 4. julija zvečer ob 8.30 z brzovlakom preko Innsbrucka v Oberammergau, kjer prisostvujejo izletniki 6. julija pasijonskim predstavam. 7. in 8. julij sta odločena za ogledovanje Münchena, 9. julij pa je izlet iz Salzburga v Salzkammergut. Izletniki se vrnejo 10. zjutraj ob 8.30 v Ljubljano. Stroški: vožnja III. razreda brzovlaka od državne meje Jesenice in nazaj do Jesenic, hrana, stanovanje, vstopnica, vožnja z avtobusom znaša 1900 Din. Kdor pa se želi udeležiti samo izleta v Oberammergau, plača 1300 Din.

★ **Na Sv. Višarje** bo letos skupno romanje 26. in 27. julija. Vožnja po Italiji in vizum stane 50 Din. Sicer pa je polovična vožnja po vseh progah ljubljanske direkcije. Priglasiti se je treba do 31. maja pri Prosvetni zvezi v Ljubljani.

★ **Vsem dramatičnim odsekom.** Po predpisih novega zakona o zaščiti avtorske pravice, objavljenega dne 25. januarja 1930 v Urad. listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 24, si morajo vsa društva, ki prirejajo gledališke igre naših kot tudi inozemskih avtorjev pred uprizoritvijo izposlovati zato potrebno dovoljenje za uprizoritev, z navedbo avtorja in originalnega naslova igre, katera se namerava uprizoriti. Nadalje morajo vsa pevska društva, kino podjetja, bari, hoteli, restavracije, gostilne, kjer se izvaja petje ali godba s piskalnimi ali godalnimi instrumenti, v katerih se vrše simfonični koncerti, kjer nastopa vojaška, mestna, sokolska, gasilska, rudniška ali druge civilne godbe, salonski orkestri, Jazz-band, tamburaška ali ciganska godba, citraši, kjer se uporablja glasovir, harmonij, gosli, orkestrion, pianolo ali glasbeni instrumenti, prijaviti pred izvedbo programa svoj repertoar in izposlovati avtorjevo dovoljenje za dovolitev izvajanja. Vse zgoraj navedene korporacije, društva itd. se opozarjajo, da naj v izogib kazenskih posledic § 48. in sledečih citiranega zakona zaprosijo pred izvedbo za dovoljenje in sicer za *dravsko banovino* od **polnomočnega zastopnika avtorskih pravic »Združenja jugoslovanskih avtorjev« g. Tavčarja Cirila, Ljubljana, Grajska planota 1.**

Pomladne novosti

kakor plašče od 350 Din naprej, obleke, bluze, priporoča po priznano nizkih cenah in v veliki izberi tvrdka

Ign. Žargi, Sv. Petra cesta 3 in 11

★ **Rekruti so pripeljali mrliča v bolnišnico.** Iz Novega mesta: Dne 11. t. m. so se rekruti iz novomeške okolice vozili v Novo mesto, da se odpeljejo k vojakom. Na enem izmed mnogih voz so rekruti pripeljali truplo mladega moža, da ga oddajo v bolnišnici. Stvar je bila ta: Ko so se fantje peljali po cesti, jih je ustavil mlad mož s prošnjo, da bi ga vzeli na voz, ker gre v bolnišnico, a težko hodi. Fantje so bili dobri, pa so ga vzeli. Preden pa so prišli v Novo mesto, je mož omahnil na vozu in izdihnil. Fantje so hiteli v bolnišnico. Ko so prišli tja, je bil mož že mrtev.

★ **Na udanostno brzojavko,** ki jo je poslalo društvo ostrostrelcev v Ljubljani z njegovega 368. občnega zbora, je prejelo društvo po kraljevski banski upravi Dravske banovine naslednji odgovor: Po najvišjem nalogu se izraža društvu ostrostrelcev v Ljubljani zahvala Nj. Veličanstva za izraženo udanost.

★ **Ribarske knjižice** se dobivajo pri sreskih načelstvih (okrajnih glavarstvih), v Ljubljani pa pri mestnem magistratu. Glede pristojbin se je Ribarsko društvo informiralo pri ribarskem referentu na kmetijskem oddelku banske uprave gosp. dr. Dolinarju in izvedelo tole: Ribarske knjižice za **lastnike ali zakupnike ribolovov** stanejo, kakor lani, **300 Din** in kolek **25 Din.** Toliko znaša pristojbina za ribarsko knjižico tudi za one, ki hočejo loviti plemenite ribe vse leto. Kdor pa bo lovil plemenite ribe to je postrvi, lipane itd. na leto ne več, kakor **90 krat** torej **90 dni,** si naj vzame **karto (belo) za tri mesece,** mora pa imeti, ako ni lastnik ali zakupnik ribolova, v knjižici od lastnika ali zakupnika **vpisane dneve v mesecu, kdaj sme loviti.** Dokler **število teh dni ne presega številka 90, je bela knjižica veljavna, sicer je treba nabaviti novo.** Za ribiče **belih rib** znaša pristojbina za ribarsko knjižico **za vse leto 150 Din in kolek 25 Din.** — Vse to velja za bivšo **ljubljansko oblast,** dočim glede bivše mariborske oblasti ni bilo sklenjeno, kakor zatrjuje, še ničesar definitivnega.

Oglejte si bogato zalogo vseh vrst kuhinjske posode, razne stroje za čiščenje jedilnega orodja in še drugo v to stroko spadajoče blago pri tvrdki

Stanko Florjančič, Ljubljana
Sv. Petra cesta 35
Točna in solidna postrežba!

★ **Opozorilo.** Ker se z ozirom na nedavne časopisne vesti, da je imejitelj tvrdke Zumbulović iz Belgrada prepeljan v zapore deželnega sodišča v Ljubljani ponovno dogaja, da prihajajo od imenovanega oškodovane stranke iz najrazličnejših delov Slovenije osebno k podpisanemu sodišču prijavljat svoje tozadevne zahtevke, se vsi interesenti opozarjajo, da naj se tozadevno obračajo s svojimi prijavami na svoja pristojna sodišča ali pa naj pošljejo prijave temu sodišču.

★ **Vodnik po ljubljanskih pokopališčih.** Sestavil Marko Bajuk, 35 strani in 2 skici. Cena 8 dinarjev. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Narod, ki svojih velikih mož primerno ne časti, jih ni vreden. Zato hoče »Vodnik« opozoriti nanje vse rojake, zlasti pa našo mladino, ki je glavni dedič njih oporoke. Naši dve pokopališči — pri sv. Krištofu in sv. Križu — v Ljubljani hranita v svojem mirnem okrilju toliko narodnih svetinj, da se ju ne sme izogniti nihče, ki nosi v prsih zdravo slovensko srce. Tam leže naši narodni prodini, politični, gospodarski delavci in velemožje.

Tvrdka

A. KUNC

Ljubljana — Gosposka ulica

priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. - Cene kar mogoče nizke!

VELIKONOČNO SNAŽENJE

VIM

ZA

VIM

SNAŽI VSE

Oni so nam z neizmerno ljubeznijo, hrabrostjo in požrtvovalnostjo ohranili narod, bili so mu voditelj v nevarnih časih, proroki boljših dni, dvigali so mu zavest in podžigali pogum, branili ga z delom krvjo, pripravljali ga za veliko dobo, ki jo je narod doživel v naših dneh. Knjižica opozarja tudi na nekatere omembe vredne spomenike. Kultura pokopališč je dobro merilo srčne kulture naroda. In ravno naša pokopališča hranijo veliko umetnin v preprosti in bogati obliki, tam je pokopanega nad pol stoletja naše kulture. Knjižica bo zanimala vsakega.

★ **Za veliko noč lepo in dobro knjigo!** Predvsem se priporočajo pri **Novi založbi v Ljubljani Ivana Cankarja Zbrani spisi,** naš največji narodni tekst, ki še vedno kliče k vstajenju. Prav tako važni so **F. S. Finžgarjevi Zbrani spisi,** najkrepkejše berilo za sedanji čas. Oboji spisi se dobijo v odlični in solidni opremi. Pri naročanju obeh teh spisov nudi založništvo zelo ugodne plačilne pogoje.

*

★ **Mali oglasi.** Na vsa vprašanja, ki se tičejo malih oglasov, posebno pojasnil glede naslovov itd., odgovarja naš inseratni oddelek le tedaj, ako je priložena dopisnica ali znamka za odgovor. Na to tem potom opetovano opozarjamo, čeravno je tozadevno pojasnilo natisnjeno vsak dan na vrhu malih oglasov.

★ **Šmarnice!** Prodajalna KTD (Ničmanova) ima v zalogi krasne »Šmarnice« »Skrivnosti Marijinega življenja«, spisal dr. Janez Ahčin. Cena s poštnino 36 Din.

★ **Dr. Franta Mis** ne sprejema do 22. t. m.

★ **Opozarjamo** na oglas Spodnještajerske Ljudske posojilnice v oglasnem delu današnjega »Slovenca«.

★ **Obrtniška stavbna zadruga** sporoča vsem svojim članom, kateri nameravajo letos zidati, da se oglasijo v ponedeljek ob 18 v zadružni pisarni, Rokodelski dom. — Načelstvo.

★ **Za velikonočna voščila** kupujte razglednice Jugoslovanske Matice, ki so domač umetniški izdelek in po 1 Din povsod naprodaj.

★ **Črešnjev, hruškov, jagodov, marelični** in **brusnični kompot,** prvovrstni domači priporoča delikatesa Kovačič, Miklošičeva cesta 32.

Elegantne obleke
površniki — Trenchcoati pri
F. Lukič, Stritarjeva ul.
najceneje!

★ **Občni zbor »Union« hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani** se bo vršil 24. t. m. ob 16 v srebrni dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. Udeleženci morajo položiti delnice vsaj do 18. t. m. v pisarni hotela Union.

★ **Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani** javlja izmed sklepov letošnjega občnega zbora (23. februarja), da je člane črtati, če so z mesečno članarino za tri mesece preko določila pravil zaostali. Komur je za ohranitev članstva, naj svoj zaostanek poravna.

★ **Splošna maloželezniška družba d. d. v Ljubljani** sporoča, da s ponedeljkom dne 14. t. m. ustavi avtobusni promet na progi Ljubljana — Št. Vid — Medvode.

★ **Nekaj o reklami.** Naše stoletje je stoletje izumov, tehnike in doba velike reklame. — Vedno nova sredstva izumlja človeški duh, da si podvrže materijo, vedno iznajdljivejši postajajo reklamni strokovnjaki, ki utirajo reklami nova pota. Najsibo obrtnik ali trgovec, podjetnik ali pa industrijec, vsakdo uvidi, da najbolj učinkovito reklamo vendarle še vedno nudi časopis, seveda le oni, ki je med občinstvom priljubljen, dobro vpeljan in izhaja v veliki nakladi. O dnevniku »Slovenec« je znano, da je že davno priznan kot najboljše reklamno glasilo. — Še uspešnejša je pa reklama v »Slovenčevi«, vsako nedeljo izhajajoči prilogi **»Ilustrirani Slovenec«,** tiskani v bakrotisku. — Objava slike, ki predstavlja poslopje, lokal, njega notranjost, vodilne osebnosti ali značilne izdelke podjetja, jako dvigne reklamno vrednost spremljajočega besedila in nudi interesentu siguren uspeh. Vsa točna in obvezna pojasnila, najboljše nasvete in pogoje dobe interesenti le pri **upravi** »Slovenca« v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6, ki edina sprejema tozadevna naročila.

Advokat Dr. J. RAŽEM
sporoča, da je otvoril svojo
advokatsko pisarno
v **Ljubljani,** Dunajska cesta štev. 31
(v Zidarjevi hiši.)

★ **Ko boste shranili Vaše kožuhe,** ne pozabite jih zavarovati s TARMOL-om pred škodljivimi moli. Tarmol se dobi v vseh lekarnah in drogerijah.

★ **Priporočam** ogled pomladnih novosti za oblačila pri znani solidni tvrdki Novak na Kongresnem trgu št. 15 (blizu nunske cerkve).

★ **Trgovci** se obveščajo, da si je tvrdka **Lenasi & Gerkman, Ljubljana,** nabavila svilene rute ter šerpe in druge rute vseh vrst in cen, ter vabi k nakupu.

★ **Pacijent:** Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo. **Zdravnik:** V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekte!

★ **Praška šunka, različne delikatese in pristni kraški teran nudi Fr. Kham, Miklošičeva cesta 8.**

Ljubljana

Kaj bo danes?

Opera: Hoffmanove pripovedke. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ljudski oder: Marija v nebo vzeta. Znižane cene ob pol 4.

Akademski dom: Gašperček v škornju. Ob pol 5.

Ljudski kino Glince: Film »Žena na grmadi«. Ob 4, 6 in 8.

Salezijanski mladinski dom: Film »Dirka skozi oblake«. Ob 4, 6 in 8.

Lekarne: Nočno službo imajo: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Jutri: Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Mr. Hočevar, Ljubljana VII.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Zaprta.

Opera: Akademija za francoske poplavljence. Izven.

Resnica je,

da dobite krasne moške obleke lastnega izdelka že po **Din 278**·— kakor tudi vse finejše vrste po izredno nizkih cenah pri konfekcijski industriji **JOSIP IVANČIČ** — Dunajska cesta štev. 7 Specialna in največja zaloga vseh vrst blaga za moške obleke v glavni trgovini v Šelenburgovi ulici štev. 1. — Oglejte si izložbe in cene!

Cerkveni obredi veliki teden

Pri frančiškanih:

Cvetna nedelja: Ob 5.30 zjutraj tiha sveta maša, med katero se bo bralo trpljenje Gospoda našega Jezusa Kristusa. Ob 9 blagoslovljenje oljk; po blagoslovu tiha sv. maša kakor zjutraj. — Popoldne ob 2.30 sv. križev pot; ob 3 krščanski nauk in litanije, nato shod Marijine družbe.

Veliki torek: ob 6.15 zvečer postna pridiga.

Velika sreda: Ob 4 popoldne pete jutranjice.

Veliki četrtek: Sv. obhajilo se bo delilo od 5 dalje vsake pol ure. Ob 6 tiha sv. maša; ob 8 slovesna sv. maša. — Popoldne ob 4 pete jutranjice.

Veliki petek: Ob 5.30 zjutraj sv. križev pot; ob 8 sv. opravilo; ob 4 popoldne pete jutranjice. Ob 7 zvečer zadnja postna pridiga; po pridigi oljskogorska pobožnost.

Velika sobota: Ob 5.30 zjutraj sv. križev pot; ob 7 blagoslov ognja, velikonočne sveče in krstne vode, nato slovesna sv. maša. — Opoldne preneha post. — Blagoslov piruhov ob 2 popoldne. — Zvečer ob 6 slovesne jutranjice; ob 6.15 procesija, ki se bo razvrstila po sledečem redu: Vstajenje. — Otroci. — Župnijsko bandero. — Možje. — Dekliška Marijina družba z zastavo. — Tretji red z banderom. — Ženske s svečami. — Vojaška godba. — Samostanska družina in duhovščina z Najsvetejšim. — Zastopniki.

Velika noč: Ob 5.30 zjutraj pridiga, nato sv. maša z blagoslovom; ob 9 pridiga; po pridigi slovesna sv. maša, pri kateri se bo izvajala Beethovnova maša. — Točno ob 2.30 popoldne bo šla iz naše cerkve potresna procesija v cerkev sv. Jožefa. Po procesiji litanije z blagoslovom in shod tretjega reda.

Vse dni Velikega tedna se bo podelila udom III. reda vesoljna odveza.

Prve tri dni Velikega tedna bo župnijska pisarna odprta od 10—12; zadnje tri dni pa samo od 10—11.

Prof. dr. E. Šlajmer
je popolnoma opustil
zdravniško prakso

⊙ **Poslednja uprizoritev misterija »Marija v nebo vzeta«** se vrši danes ob pol 4 popoldne na Ljudskem odru. Ta verska igra, ki kaže dogodke ob času Marijine smrti, kaže tako slikovite in ganljive slike, da bo vsakega gledavca tudi danes v polni meri zadovoljila. Opozarjamo cenj. občinstvo, da so cene za današnjo predstavo znatno znižane, tako, da bo obisk vsakomur omogočen. Zato naj nihče ne zamudi zadnje prilike, ki se mu nudi. Predprodaja vstopnic se vrši danes od 8 zjutraj dalje v Ljudskem domu.

⊙ **Pevcem ljubljanskih pevskih zborov!** Zveza slovenskih vojakov vas vabi, da se udeležite v nedeljo popoldne ob štirih pogreba blagega g. majorja Colariča iz Dunajske ceste na pokopališče k Sv. Križu. Zapeli bomo pred hišo nagrobnico »Človek glej«, v kapeli na pokopališču »Usliši nas Gospod«, na grobu pa »O! Doberdob«. Note prinesite s seboj! — Prelovec.

⊙ **Društvo drž. upokojencev in upokojenk v Ljubljani** vabi svoje člane, da se po možnosti udeleže pogreba društvenega odbornika g. majorja Martina Colariča, ki se vrši v nedeljo ob 4 popoldne izpred hiše št. 14 na Dunajski cesti.

⊙ **Poziv upokojencem.** Umrl je naš član in odbornik gospod Franc Pišek, prostorni mojster v pok. Pogreb se vrši v ponedeljek 14. aprila 1930 ob 3 popoldne iz hiše žalosti Zavrteh št. 4 v Ljubljani. Člani vljudno vabljeni, da se pogreba polnoštevilno udeleže. — Društvo železniških upokojencev.

⊙ **Invalidi pri pogrebu** našega prijatelja in zaščitnika g. Martina Colariča gremo skupaj s tovariši bivšimi vojaki svetovne vojne. Pridite polnoštevilno v nedeljo, 13. t. m. ob tri četrt na 4 pred Kmetsko posojilnico.

⊙ **Materinski večer** v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ulica se vrši v sredo, dne 16. aprila t. l. točno ob 8 zvečer. Predaval bo g. dr. Ivo Pirc o temi: Hrana — vzrok bolezni. Vstop prost.

⊙ **Ljubljanski Grad.** Velika noč je tu. Kdor le more, pripravlja za praznike potice, pirhe, vsak bi rad preživel praznike v zadovoljstvu in blagoslovljeni sreči. Na Gradu pa imamo ljudi siromake, ki na praznike mislijo le s težkim srcem. Radi bi mizo pogrnili, blagoslova bi radi razložili po mizi, vsaj otrokom bi radi pirhov, potice, da bi jim mogli dati vsaj kruha, toda siromaki so in nimajo, s čimer bi si osladili velikonočne praznike. Vincencijeva družba na Gradu bi jim rada v izdatni meri priskočila na pomoč, pa nima zadosti sredstev. Obračamo se na plemenita srca, ki bi iz usmiljenja do bližnjega hotela vsaj nekoliko velikonočnega veselja vliti v srca bednih siromakov na Gradu. Vsak dar nam je dobrodošel, naj si bo v jestvinah kakršnekoli vsebine ali v denarju. Najsiromašnejše otroke bi pa še posebej radi obdarili s pirhi in velikonočnim blagoslovom. Vljudno prosimo, da nam dobra srca pri dobrodelnem delu pomagate. Darove sprejema uprava »Slovenca« iz ljubeznivosti pa tudi upravitelj (hišnik) na Gradu. Lahko se pa pošiljajo tudi direktno na Vincencijevo družbo na Gradu.

⊙ **Katero podjetje v Ljubljani** bi hotelo zaposliti invalida srednjih let? Je krepak, pošten, zaposlen je bil na zaupnih mestih, voljan delati, je pa silno kratkoviden. Apeliramo na usmiljena srca podjetnikov in smo uverjeni, da so še med njimi taki, ki bi invalidu mogli in hoteli ponuditi skromni zaslužek. Sposoben bi bil za slugo, inkasanta ali kaj sličnega. Beda je skrajna, pomoč je nujna. — Vincencijeva družba na Gradu.

⊙ **Konkurent sv. Antona.** 68 letni berač Janez K. je bil že leta 1885. za trajno izgnan iz Ljubljane in mu je bil povratek strogo prepovedan. To prepoved je Janez do sedaj že neštetokrat prekršil, kaznovan pa je bil zaradi tega že 37 krat. Včeraj se je zopet priklatil v Ljubljano. Naberačil je po mestu za pet frakljev in jih tudi izpil. Potem se je postavil pred porto frančiškanskega samostana in kar hudo se mu je zdelo in v svojem pijanem srcu je občutil veliko krivico, da ljudje mečejo v puščico sv. Antona darove, njemu, ki bi ga potreboval še nekaj frakljev, pa nihče nič ne da. Pričel je kričati: »Kaj boste dajali svetemu Antonu, meni dajte!« Ljudje so bili užaljeni in neka ženska je šla po stražnika, ki je berača odvedel. Mož bo moral na sodišče, po kazni pa seveda »per šub« iz Ljubljane.

⊙ **Pod vozom.** Podoben slučaj, kakor s 6 letno deklico v Šelenburgovi ulici, se je pripetil v petek zvečer tudi na križišču Bleiweisove in Dunajske ceste. Trgovec F. L. je z avtomobilom povozil delavca Franca Gorenca, ki je padel s kolesom pod avto. Kakor oni deklici, se tudi Gorencu ni pripetilo nič hudega, temveč se je le močno prestrašil, kolo pa mu je bilo pokvarjeno. — Neki kolesar je na Dunajski cesti podrl 5 letno deklico Marijo Hajnriharjevo, ki je šla brez nadzorstva po cesti. Deklici se k sreči ni pripetilo nič hudega.

⊙ **Vsem tistim,** ki trpe na revmi, se jim priporoča pravilna in učinkovita masaža v kopališču »Slon«. Odprto vsak dan razen ponedeljka in nedelje popolne od 7 do 19.

★ **Bolečine in tiščanje v želodcu, zaprtje, gnilobo v črevesu,** okus po žolcu, slabo prebavo, glavobol, belino na jeziku, bledico odpravi, kdor češče pije naravno **»Franz-Josef«** grenčico, poln kozarec zvečer, preden gre spat. Zdravniki-špecialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je treba **»Franz-Josef«** vodo toplo priporočati kot zelo smotreno, domače zdravilno sredstvo. **»Franz-Josef« grenčica« se dobiva** v lekarnah, drogerijah in v specer. trgovinah.

Srečna in zadovoljna

sem, da sem pravočasno spoznala vse vrline, ki jih vsebuje praso terpentinovo

milo

REUMA-IŠIAS

se ozdravi s pravočasnim zdravljenjem v kopališču Pistyan ali doma s pistyanskim blatom ali izgotovljeno oblogo (kompresom). Brezplačni opis in informacije:
L. SCHREIBER - ZAGREB,
Strossmayerov trg 1/II

Maribor

☐ **Mestni poveljnik** generalštabni brigadni general Živko *Stanisavljević* se je podal na enomesečni dopust. V brigadnih poslih ga zastopa podpolkovnik Dolenc, v mestnopoveljniških pa poveljnik tukajšnjega vojnega okruga polkovnik Stojadinovič.

☐ **Izum mariborskega puškarja: ključavnica brez ključa.** Puškar pri tukajšnjem pehotnem polku Dušan Hinič je izumil poseben patent: ključavnico brez ključa. Ključavnica ima običajen izgled in se pričvršča na notranji strani vrat; odpira in zapira pa se brez ključa in sicer na notranji ter zunanji strani. Konstrukcija ključavnice je take vrste, da se odpiranje in zapiranje vrši na podlagi posebnega izreka ali številčnega gesla, ki ga lastnik ključavnice lahko vsak dan menja. Menjavo gesla odnosno izreka vrši lahko vsak sam brez sodelovanja kakšnega strokovnjaka, radi česar ostane stvar izključno lastnikova tajna. V tem je prednost izuma. Vendar pa si je treba geslo oziroma izrek dobro zapomniti, ker ni v omenjenem slučaju mogoče odpreti vrat niti ključavničarju oziroma kakšni drugi osebi od stroke. Konstrukcija ključavnice, ki nadkriljuje brez dvojbe vse dosedanje izume na tem polju, je zelo enostavna in uporabljiva za blagajne, trgovine, skladišča, zasebna stanovanja itd. Cena ključavnici ne bo niti dvojna običajne ključavnice.

☐ **Redka izkopanina.** Dobro ohranjeno sekiro iz neolitske dobe so našli pri kopanju v Spodnji Kaplji. Zastopnik tukajšnjega Muzejskega društva prof. Baš je redko in dragoceno izkopanino prevzel za tukajšnji pokrajinski muzej.

☐ **Prvi Mariborčan — padobranovec.** Po velikonočnih praznikih odpotuje v Berlin znani mariborski športnik Oto Kühar, ki se bo v nekem tamošnjem tečaju izvežbal v veščini pristajanja s padobranom. Prvič bo nastopil pri letalskem meetingu v Murski Soboti.

Karl May — 5. zvezek

s katerim se začne knjiga: »Po divjem Kurdistanu« je izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Stane Din 13'—.

☐ **Tonfilm v Mariboru.** Naša tozadevna notica v prošli nedeljski številki je zbudila med prijatelji kulturnega filma nemalo pažnjo. Kakor doznamo naknadno, se bo ena izmed obeh kinovih dvoran morala še v omenjene svrhe preurediti ter se tozadevni adaptacijski stroški računajo na približno 300.000—400.000 Din. Pri organizaciji tonfilma je poleg obeh kinovih lastnikov, ki sta pri tem v polni meri dokazala iniciativnost in velikopoteznost, soudeležen še tretji podjetnik, ki hoče s soudeležbo zasigurati obdravski prestolici tonfilmske predstave.

☐ **Prvokrat v Mariboru.** Tukajšnja Glasbena Matica bo predvajala v stolnici Grečaninovo pravoslavno liturgijo, za kar je že dal stolni kapitelj dovoljenje. V glasbenih krogih se opaža za omenjeno cerkveno glasbeno prireditev, ki bo prva te vrste v Mariboru, izredno živahno zanimanje.

☐ **V smislu propagande za civilno letalstvo.** Mariborska »Naša krila« nameravajo prirediti v Slovenjgradcu letalski meeting, pri katerem sodeluje s posameznimi točkami inž. Knopf s svojim letalom znamke »Grasmücke«. Te dni se je mudil v Slovenjgradcu inž. Knopf, ki si je izbral teren, ki bi bil pripraven za prireditev letalskega meetinga.

☐ **Svečan parastos** (sedmina po pokojnem patrijarhu Dimitriju) bo danes ob 10.30 v pravoslavni kapeli.

☐ **Haydnova maša** se bo pela pri pontifikalni službi na velikonočni praznik v tukajšnji stolnici. Sodelujejo kot solisti: gdč. Clarici (sopran), ga. Zamejič-Kovičeva (alt), g. Živko (tenor) in g. Neralič.

☐ **Na sporedu jutrišnjega francoskega večera,** ki se vrši v prid francoskih poplavljencev v Narodnem gledališču, je nagovor prof. dr. Strmška, več pevskih odnosno godbenih točk, recitacije, ki jih prednašajo gdč. Kraljeva, gdč. Starčeva in g. Novak ter nekaj solovskih točk (sodelujeta ga. Zamejič-Kovičeva ter g. Neralič).

☐ **S ponarejeno menico** so dvignili pri neki tukajšnji banki 8000 Din zakonca Jera in Alojzij B. ter njegova sestra Marija M. in sicer s ponarejenim podpisom posestnikov Ivana in Marije Slokarja v Pobrežju. Policija je vse tri predala sodišču.

☐ **Za velikonočne praznike se priporoča** specijalna trgovina za živila — Jaš i Lesjak, Maribor, Ulica X. oktobra 2. — Prvovrstno blago po najnižjih dnevnih cenah. Postrežba točna.

☐ **Opozarjamo** na današnji oglas v inseratnem delu tičoč se novo otvorjene specijalne trgovine za živila Anderle, Gosposka ul. 20.

☐ **Kakor v velemestih** tako je tudi v Mariboru, Vetrinjska 24 *Specialna trgovina kravat* (K. Pečenko), kjer prodaja najrazličnejše kravate iz umetne, čiste in crepp de Chin svile po tovarniških cenah. Ogromna izbira.

Središče ob Dravi

Na cvetno nedeljo, dne 6. t. m. priredijo gojenke gospodinjskega tečaja pri šolskih sestrah v Obrežu gospodinjsko razstavo. Ta dan se namreč zaključi že drugi 10tedenski gospodinjski tečaj v tej hiši. Isti dan ob pol 4 popoldne bo kratka zaključna prireditev. Razstava pa bo vsakemu na ogled ves dan. Poglejte si, kaj vse so se dekleta naučila!

Celje

REDNA SEJA CELJSKEGA MESTNEGA OBČINSKEGA SVETA.

Pod predsedstvom mestnega načelnika g. dr. Goričana se je vršila v petek, dne 11. aprila t. l. ob 6 zvečer v mestni posvetovalnici seja celjskega mestnega občinskega sveta skoro do pol 12 ponoči. Župan je uvodoma v toplih besedah izrazil sožalje mestne občine k smrti Nj. Sv. patrijarha Dimitrija. Obč. svetniki so županove besede sprejeli s »slava« klici.

Pravni odsek. Poročilo pravnega odseka je podal referent g. dr. Kalan. V občinsko zvezo so bili sprejeti: Kuhar Marija, Kokot Terezija in Frančiška, Kranjc Ivan, Pšeničnik Miloš, Razlag Alojzija, Ogrizek Anton odn. njegova žena, Ocvirk Fr., dr. Ražem Joahim in Nardin Rihard; odklonijo pa se prosilci: Taček Štefan, Doležalek Hugo, Heilman Rudolf in Orač Ivan, deloma ker ne bivajo dovolj dolgo v Celju, deloma ker so druge ovire. O. s. dr. Vrečko je tu izrazil mnenje, da bi morala občina pri sprejemih v domovinsko zvezo postopati rigorozneje. — Inž. Gustav Schmidinger je zaprosil za spremembo ur, v katerih sme oddajati na trgovini König radiokoncerte. Obč. svet je izrazil mnenje, da so dosedanje ure prikladne. — Po dosedanjem pokopališkem redu je smela mestna občina po preteku 20 let, če ni bila obnovljena najemnina za nadaljnjih 20 let, v 21. letu nagrobne spomenike odstraniti in jih prodati. Poslej bo mestna občina mogla spomenike prodati še le, če bo imena prizadetih potomcev in dedičev objavila v listih in se tri mesece po objavi ne bo prijavil nihče, ki bi hotel najemnino plačati.

Finančni odsek. Poročevalec dr. Vrečko. — Banska uprava je stavila zahtevo, da občina tlakuje državne ceste, ki vodijo skozi mesto. Mestna občina bo proti taki zahtevi ugovarjala, ker nima za tlakovanje zadostnih finančnih sredstev in tudi zakon kaj takega ne zahteva. Občina si bo nabavila pač cestni valjar, s katerim upa spraviti ceste v primerno stanje brez tlakovanja. — Finančno-gospodarski ter stavbni in vodoregulacijski odsek sta dobila pooblastilo, da izvedeta sklep glede stavbe dvoriščnega trakta pri mestnem magistratu. — Za obratni kapital mestne elektrarne se bo posojilo po 600.000 Din realiziralo pri Mestni hranilnici, enako tudi posojilo po 300.000 Din za cestni valjar. — Hišo št. 7 Na okopih bo iz regulačnih razlogov kupila mestna občina, ki si bo sredstva izposodila iz meščanskooskrbovalnega fonda. — Pomladek Rdečega križa bo dobil še nadalje brezplačno kurivo, podpore pa mu občina ne more dati. — Znesek 3000 Din, ki je bil določen za razna popravila na Grofiji, je prekoračen za 1322.60 Din. Tega bo krila redna vzdrževalnina Grofije. — Mestna policija zahteva 5000 Din dotacije za kurjavo in razsvetljavo. Ker pa je prejela že 132 metrskih stotov premoga, za kurjavo ne dobi ničesar v gotovini, glede razsvetljave pa se je vprašanje odložilo. — Proti odmeri občinskih davščin sta se pritožila g. Kirbiš in g. Vajt. Pritožbi je obč. svet odklonil. Prav tako je odklonil predlog g. Kirbiša, da se mu nova hiša oprosti plačevanja vodarine in kanalske pristojbine. — G. Koschier je sedaj edini zakupnik mestnega lovišča ter je zaprosil za 50% znižanje zakupnine za l. 1929-30. Prošnjo je občinski svet odklonil. — V jetnišnici bo občina zgradila neko steno, kar bo stalo 1200 Din. — Savezu metalnih radnika se za njegovo zabavo zniža veselični davek na 10%. — Četudi občina ni dolžna plačevati katehetom nagrad za učne ure, bo vendar predujmno do konca tega šolskega leta storila. — G. Arko je ponudil v nakup svojo posest Josefhof za 6000 Din. Na posesti je poleg poslopja 10.000 kv. zemlje. Predlog se odkloni. — Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev se je pritožila zoper pobiranje davka na hotelske sobe v času dvanajstin, ker je ta davek po novem proračunu odpravljen. Pritožbi je bilo ugodeno.

Vodoregulacijski odsek. Poročevalec g. ravn. Brinar. Za regulacijo Savinje in otokov se priporoča novi načrt, ki bo njega izvršitev stala sicer skoro 15.000.000 Din, a ima razne prednosti pred dosedanjimi načrti.

☞ **Danes popoldne ne pozabite,** da se vrši v Narodnem domu ob pol 4 predavanje o svetnici Mali Tereziji in se uprizori igra »Trosila bom rože . . .« Vstopnice se dobijo od 9 dalje v Narodnem domu.

☞ **Jadranska Straža,** mestni odbor Celje, ima svoj prvi redni občni zbor v ponedeljek, dne 14. aprila t. l. zvečer v rdeči sobi Narodnega doma.

Modne čevlje
v bogati izbiri in nizki ceni kupite pri tvrdki
Št. Strašek, Celje, Kovaška ulica št. 1

Trbovlje

Podpore za veliko noč. Občinski ubožci in starovpokojenci dobe za veliko noč izplačano enkratno podporo v vsoti, ko jo redno dobe vsak mesec. Podpora se bo delila v sredo, dne 16. aprila v občinski pisarni. Na novo dobi mesečno podporo še 21 oseb, ki so prosile za njo. Tudi ti dobe za veliko noč podporo izplačano.

Cesta iz Trbovelj v Savinjsko dolino se začne te dni temeljito popravljati, ter bomo v resnici prišli v kratkem do avtoprometa s Celjem. Zadevo je vzela v roko banska uprava in sta se v četrtek mudila tu na ogledu ceste dva visoka uradnika iz Ljubljane. Slišali smo pa, da hočejo delavce plačevati samo po 2.50 Din na uro. Že sedaj, ko ima delavec na uro po 4 Din, komaj izhaja, ker so tu popolnoma druge razmere, kakor kje drugje na deželi. Saj dražje živež kupujemo kot v Ljubljani, in branjevke hodijo k nam prodajat. Nato bo treba misliti, da bodo pošteno plačani. — Iz zanesljivega vira tudi zvemo, da se v kratkem začne graditi velika avtomobilska cesta za Savo, ki bo vezala vse kraje iz Litije do Radeč. Največ zaslug za to cesto si je pridobil litijski cestni odbor in njegov načelnik g. Lebinger. Cesta bo tekla n. pr. pri Trbovljah nad Grebenčevo hišo. To cesto bo gradila pa država.

Radio-oddaja. Danes, v nedeljo vsi v Delavski dom, kjer se začne ob 8 radio oddajati po svetu, vse kar znamo in vemo. Vsak mora zasesti prostor vsaj četrt ure pred začetkom. V dvorani mora biti med izvajanjem mir.

Hišnim posestnikom

se priporoča, ako hočejo imeti dobro popravljene PEČI, da pustijo iste popraviti, event. nove postaviti že sedaj spomladi, ker se čez poletje popolnoma posušijo. Ako se pusti popraviti peči tik pred pričetkom kurjenja, se ne posušijo dobro, oziroma se zaradi kurjenja suši prehitro, vsled česar ilovica rada popoka in spet odpada. — Podpisana tvrdka je pripravljena sedaj spomladi izvršiti vsakovrstna pečarska dela in popravila po najnižjih cenah in dovoliti daljše plačilne roke, odnosno mesečne obroke po dogovoru. — Zagotavljajoč solid. postrežbe se priporoča
tvrdka F. P. VIDIC & KOMP. in ANTON KOVAČIC
tovarna peči in štedilnikov, VIČ-LJUBLJANA

Ptuj

V okrajnem kmetijskem odboru za naš okraj je bil izvoljen načelnikom g. Franc Ranfl, župan v Gajovcih; kot delegata za banski kmetijski odbor sta bila izvoljena gg. Janžekovič, posestnik, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji in Žunkovič Ivan, pos. in nadučitelj v pokoju v Narapljah.

Novo mesto

Novo mesto napreduje. G. Kastelic, trgovec v Kandiji, je pričel graditi rezervoar za bencin pred svojo hišo. Delavci so že izkopali globoko jamo, v kateri se vidijo ostanki nekdanje hiše. G. Kastelic je povedal, da je stala na tem mestu, še preden je bil napravljen čez Krko sedanji most, hiša, last g. Windischerja. S tem bomo imeli v našem mestu dva bencinska rezervoarja: enega na trgu, drugega v Kandiji. Lastniki avtomobilov bodisi tuji ali domači se ne bodo mogli pritoževati!

Pevsko društvo »Gorjanci« ponovi danes, 13. aprila svoj večer slovenske narodne pesmi. Kdor ni utegnil včeraj prisostvovati, naj danes ne zamudi prilike posetiti to lepo prireditev.

Slov. Bistrica

Na cvetni petek se je vršil semenj; obisk dober. Bilo je vsega skupaj 264 glav živine, in to 128 volov, 99 krav, 32 telic, 2 bika, 1 tele in 2 konja; cene sledeče: voli od 8—11 Din, krave od 4—6 Din. Kupčija slaba radi previsokih cen.

Lepotično grmičje, smreke, borovce, ciprese, nizke in visoke vrtnice, različne trajnice, pelargonije itd. priporoča tvrdka
Ant. Bajec, Ljubljana
Vrtnarija: Tržaška c. 34 | **Cvetlič.: Pod Trančo 2**
Telefon 32-42 | **Telefon 32-22**

Šenčur pri Kranju

Šenčurska hranilnica slavi letos 30letnico obstoja. Na zadnjem občnem zboru se je g. načelnik Umnik hvaležno spominjal njenega ustanovitelja — g. svetnika Travna. Zavod, ki ga je ustanovil g. Traven kot šenčurski kaplan s svojimi »korarji« — tako je g. svetnik prijateljsko nazival prve odbornike v hranilnici —, je postal tekom let najtrdnejši temelj vsem drugim šenčurskim organizacijam. Danes vodijo hranilnico izključno sami kmetski gospodarji z g. Antonom Umnikom na čelu. Imajo sicer žuljave roke, toda srce polno žive vere v zadružno misel in zbrihtane glavice, da sija'no vodijo zavod, čigar letni promet presega 7 milijonov dinarjev. G. Valentin Oblak — sedaj župnik v Preski — je lahko ponosen na svoje delo v Šenčurju! Možje, ki danes vodijo hranilnico v Šenčurju, so njegovi učenci. Znal jim je vcepiti smisel za skupnost ter jih s poukom usposobiti za samostojno javno delo. Hranilnica uživa z vsakim letom večje zaupanje. To se jasno vidi iz naraščanja njenih vlog. Leta 1927. je imela vseh vlog 2.7 mil. Din. Danes jih ima 4.4 mil. Din; torej za 62% več! Zaupanje vlagateljev si je pridobila hranilnica pred vsem s svojo solidnostjo. Nikdar ni vabila ljudi z nad običajno veliko obrestno mero! Za vse vloge garantira hranilnica s svojim pol milijona vrednim premoženjem — poseduje Hranilnični dom in še Ljudski dom — ter 409 članov, kojih premoženje po vrednosti visoko presega vrednost vlog. Osebnih dobičkov hranilnica ne išče. Saj upravni stroški znašajo komaj 6% vseh izdatkov. In najvišja obrestna mera je bila celo za posojila na osebni kredit le 8½%! Hranilnica je dala samo l. 1929. za 31.000 Din podpor raznim domačim javnim ustanovam! Ravno toliko je pa spravila v rezervni fond.

VSAKOVRSTNE URE, ZLATNINA IN SREBRNINA PO NIZKI CENI PRI

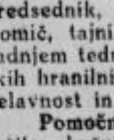

L. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

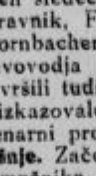

Kočevje

Pastoralna konferenca. V sredo 30. t. m. se vrši v kočevskem župnem uradu običajna pastoralna konferenca za vso kočevsko dekanijo.

Osebna vest. Na dunajski univerzi je promoviral za doktorja obojega prava g. Henrik Högler iz vasi Seč pri Polomu. Častitamo!

Termin za plačilo orgel. Zadnjega aprila poteče rok za plačilo novih cerkvenih orgel. Na to se opozarjajo vsi hišni posestniki.

Občni zbori. Nemško društvo »Leseverein« in »Gesangverein« je imelo te dni redni letni občni zbor. Pri volitvah novega odbora v »Leseverein« je bil ponovno izvoljen stari odbor pod predsedstvom odvetnika dr. H. Arka. Pri »Gesangvereinu« je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik g. dr. J. Röthel, zdravnik, Franc Češarek, podpredsednik, Adolf Fornbacher, tajnik I., Edvard Tomič, tajnik II., pevovodja dr. H. Arko. — V zadnjem tednu so se vršili tudi občni zbori kočevskih hranilnic, ki so izkazovale za l. 1929. izredno delavnost in velik denarni promet.

Pomočniške skušnje. Začetkom maja se bodo vršile skušnje za pomočnike in vajence. Pomočniki in vajenci, ki se žele prijaviti za te izpite, naj se prijavijo Obrtni zadrugi do 20. maja.

Avtopromet Koprivnik Kočevje. Od cvetne nedelje naprej se pričenja redni dnevni avtomobilski promet na progi Koprivnik — Kočevje in nazaj. Avto bo vozil odslej tudi ob nedeljah.

Iz društvenega življenja

Slomškova družba. »Slov. Učitelj« je vabil na zborovanje »Slomškove družbe«, ki bi naj bilo na velikonočno sredo. Ker pa je po ministrskem odloku ta dan še šola, tedaj se ne more vršiti zborovanje na velikonočno sredo, ampak šele *v sredo po Veliki noči, t. j. dne 23. aprila.* Dnevni red pa ostane neizpremenjen. — Odbor.

Pevsko društvo »Ljubljana« je vsled razmeroma številnih prireditev v zadnjem času svoj koncert preložilo za bližnji čas po Veliki noči. V programu ima društvo dve Palestrinovi deli, Orjaški spokorni psalm (V.) od Orlando Lassa, Springerjev izredno občuten Večer na Golgoti (zbor, tenor-solo s spremljevanjem orgel in cella), tri Adamičeve Duhovne pesmi in Golerjev Jubilate. Pri koncertu, ki se vrši v stolnici, sodeluje tudi naš najodličnejši jugoslovanski orgelski mojster Stanko Premrl s petimi samostojnimi točkami.

Stolna prosveta priredi svoj prvi pomladni izlet velikonočni ponedeljek k Sv. Jakobu ob Savi. Odhod iz Ljubljane z avto ali kamniškim vlakom tako začasno, da se ob pol 4 vsi zberemo pri ondotni župni cerkvi. — Velikonočne procesije v stolnici se udeleži Prosveta kot običajno ter vabi posebno še vse moške člane, da se iste zanesljivo udeleže.

Za čiščenje krvi
se priporoča naravni
PLANINKA čaj Bahovec.
Začnite s 6 do 12 tedensko spomladan ko kuro, da boste sveži in zdravi.
Proizvaja
lekarna Bahovec, Ljubljana.

Breznica. V nedeljo 13. t. m., na velikonočni ponedeljek 21. t. m. ter na belo nedeljo 27. t. m. ob pol 4 pop. uprizori Izobraževalno društvo »Pasijon« v 14 slikah. Uprizoritev bo povzdignila krasna oderska oprema in najmodernejša umetna razsvetljava.

Prosvetno društvo na Kopanju priredi na cvetno nedeljo ob pol 4 popoldne Finžgarjevo igro »Veriga«. Vabimo k obilni udeležbi.

Prosvetno društvo v Sostrem ponovi 13. aprila zgodovinsko dramo »Miklova Zala«, 21. aprila pa v Šmartnem pri Litiji. Vsi vljudno vabljeni.

Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka ima pevsko vajo danes ob 11 in v torek zvečer ob 8. uri. Obeh vaj naj se vsi pevci zanesljivo udeleže.

Studenci pri Mariboru. Tukajšnje Katol. slov. izobr. društvo bi nujno rabilo »Zadnji dnevi Jeruzalema«, II. del. Ako ima kdo izmed cenjenih bralcev to knjigo odveč, da jo lahko proda, se prosi, naj se javi naslovu: »Katol. slov. izobr. društvo« v Studencih pri Mariboru.

Podmladek Rdečega križa na I. deški meščanski šoli na Prulah je priredil 12. aprila dan pirhov v obliki srečolova, čigar donos je namenjen za velikonočni dar najrevnejšemu marljivemu učencu zavoda. Prireditev je lepo uspela, zato pa vsem plemenitim darovalcem in kupcem najtoplejša zahvala!

Predavanja na Francoski dan. V okviru Francoskega dne se bodo vršila dne 14. t. m. v kinu Ideal od pol 6 naprej tri predavanja s predvajanjem filmov. Predavali bodo člani društva Cercle International d'Etudes iz Pariza, ki s tem otvorijo turnejo po Jugoslaviji. I. Loène Bourdel, licenciée en philosophie: »Le Centenaire de l'Algérie Française«. II. Pierre F. Begue, licencié droit: »L'Exposition Coloniale de Paris de 1931 et le Maroc«. III. Henry Depuy, Membre du Comité du C. I. D. E.: »L'Indochine«. Predavatelji, ki se pripeljejo v Ljubljano v nedeljo dopoldne, ostanejo do torka pri nas in potem odpotujejo v Zagreb.

Sp. Šiška. Danes zvečer ob pol 8 cerkveni koncert v cerkvi sv. Frančiška z izbranim sporedom starejše in novejše cerkvene glasbe s sodelovanjem orkestra godbe dravske divizije, solistov in cerkvenega zbora z Viča. Del čistega dobička je namenjen za novo cerkev.

Še na veliki četrtek
prinesite obleke v kemično čiščenje plisiranje, barvanje in pranje perila izgotovi sigurno do praznikov tovarna **Jos Reich.**

Ljubljansko gledališče

Drama:
Začetek ob 20 zvečer.

Nedelja, 13. aprila: NAŠ GOSPOD ŽUPNIK. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 14. aprila: Zaprto.
Torek, 15. aprila: I. N. R. I. Izven.
Sreda, 16. aprila: I. N. R. I. Izven.

Opera:
Začetek ob pol 20 zvečer.

Nedelja, 13. aprila: HOFFMNANOVE PRIPOVEDKE. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 14. aprila: AKADEMIJA za francoske poplavljence. Izven.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 13. aprila ob 15: GROB NEZNANEGA VOJAKA. Prireditev ljubljanske Svobode. — Ob 20: HERMAN CELJSKI. Kuponi.
Ponedeljek, 14. aprila ob 20: FRANCOSKI VEČER. V korist poplavljencev na Francoskem.
Torek, 15. aprila ob 20. uri: HERMAN CELJSKI«. Ab. A. Kuponi.

Ljudski oder v Ljubljani

Nedelja, 13. aprila ob pol 4: MARIJA V NEBO VZETA. Znižane cene.

Cerkveni vestnik

Salezijanski mladinski dom Kodeljevo. Danes ob pol 3 se pričnö sv. duhovne vaje za ljudstvo, ki bodo trajale do četrtka zjutraj. V ponedeljek, v torek in v sredo bodo govori ob pol 6 in ob pol 8 zv. duhovne bo vodil g. dr. Josip Valjavec.

Kako sem ozdravel od alkoholne strasti

Po vrnitvi iz vojne me je imela pivska strast tako v oblasti, da sem se v teh 10—12 letih vsak dan opijanil. Ko sem izprevidel, kam me to vodi, sem vse poizkusil, kar mi je kdo svetoval, pa vse zaman. Lani v decembru sem se odločil, da poizkusim še »Avinal«, preparat berlinskega lekarnarja Franka. Šel sem v Beograd, Kolarčevo ulico 7, k g. N. Popoviču, kjer sem vzel en zavitek. To sem storil le za poizkušnjo, ker sem bil prepričan, da me nobeno zdravilo na svetu ne more ozdraviti. Vsak dan sem jemal »Avinal« in po kratkem času sem izgubil poželenje po pijači. Mislil sem, da je to le začasno, toda dva meseca že strežem gostom v svoji kavarni, pa mi pijača niti na misel ne pride. Skraja sem menil, da sem se slučajno odvadil, toda danes sem prepričan, da me je »Avinal« ozdravil.

Ob začetku zdravljenja sem imel 51 kg, danes pa jih imam 72. Mnogi soobčani in okoličani, ki so me poznali kot strastnega alkoholika, me izprašujejo, kako sem se ozdravil. Ker je alkohol tako strašno zlo, je moja dolžnost, da tem potom povem, kako sem se ozdravil, in tako pomagam onim, ki so v istem stanju kot včasih jaz.

7. aprila 1930.

Vasa Ristivojević,
kavarnar v Vatinu, Vršački okraj.

Nazadovanje produkcije premoga

Dočim je bila še v januarju t. l. produkcija premoga znatna, je v februarju izredno padla (tudi število delovnih dni je bilo v februarju manjše). Pozna se obseg redukcij šihtov v polnem obsegu, kar bodo v še večji meri potrdili podatki za marec.

Skupno je znašala produkcija premoga v Dravski banovini v februarju 167.315 ton napram 208.454 tonam: v manjši meri pa je padla prodaja, ki je znašala v februarju samo 137.141 ton (v januarju 168.399 ton, v decembru 185.207 ton). Premogovniki so oddali železnicam 79.197 (v januarju 89.806), od tega ljubljanskemu ravnateljstvu 28 539 ton, nadalje brodarstvu 550 (400 ton, industriji 39.651 (52.685) ton, od tega v Dravski banovini 26.478 (31.720) ton, za hišno porabo 5440 (8806) ton, ostalim konzumentom 9602 (13.279), izvoz je znašal 2701 (3423); lastna poraba je dosegla 10.077 (10.526) ton, deputati pa 3719 (3770) ton. Iz teh podatkov je razvidno veliko nazadovanje konsuma, ki se je začelo že v januarju, poostrilo pa se je v tem mesecu. Produkcija pa je sledila šele v februarju, ko se je znižala, ker so premogovniki zelo veliko delali na zalogo. Nazadovanje konzuma beležijo železnice (10.000 ton), še več pa industrija (13.000 ton); zlasti pa je nazadoval konzum industrije izven naše banovine. To kaže, da se je v celi državi odjem premoga zmanjšal in je konkurenčni boj za naš premog postal težji.

Posledice zmanjšanega konzuma se vidijo v velikem povečanju zalog, ki so v teku meseca narasle od 62.903 na 79.326 ton.

Tudi v številu delavstva se vidijo redukcije. Dočim je bilo povprečno v januarju zaposlenih 10.761 delavcev (decembra 10.709), je število delavstva padlo na 10.352. Število uradništva je tudi manjše: 222 (265), povečalo pa se je število paznikov od 253 na 300; skupno torej 522 (518).

Zlasti pa se vidi poslabšanje položaja na premogovnem trgu v velikem padanju šihtov. V januarju je bilo 291.865, v februarju pa samo 242.457, torej 17% manj.

Svetovni perutninarski kongres v Londonu

Kakor je povzeti iz št. 14 na Dunaju izhajajočega tednika z naslovom »Moj košček grude«, se v sosednji Avstriji zavedni perutninarji prav marljivo pripravljajo na ta kongres, ki se bo vršil od 22. do 25. julija t. l. Da si v Londonu utegnejo ogledati tudi izredno zanimivo mednarodno razstavo, ki bo po sporočilu angleškega ministrstva za poljedelstvo največja in najlepša, kar se jih je doslej vršilo na svetu, se je ustanovil na Dunaju posebni potniški odbor, ki je sestavil skupni načrt potovanja. Na podstavi tega načrta bodo avstrijski zanimanci deležni prav znatno znižanih potnih stroškov.

Odpotovali bodo dne 18. julija z Dunaja proti Linzu, Passau, Nürnbergu, Kölnu v Barneveld, kjer je rejsko središče znamenite barneveldske kokoši. v Barneveldu jih bo sprejelo in pozdravilo mestno zastopstvo. Ogledali si bodo borzo za jajca, tržnico za perutnino, veleperutninarne in tekmovalnico za jajčarice. Od tam bodo nadaljevali potovanje preko Roterdama v London, kjer se bodo udeležili kongresa v kristalni palači, si ogledali mednarodno razstavo perutnine in druge zanimivosti. Po zletu v kopališče Brigthon se bodo vračali proti domu preko Pariza, kjer ostanejo tri dni.

Potovanje bo trajalo od petka, dne 18. julija do torka, dne 29. julija t. l. Potni stroški s prenočevanjem in hrano bodo znašali 890 šilingov ali 8120 Din.

Tudi naša država je povabljena na ta kongres. Koliko zastopnikov kraljevine Jugoslavije se ga bo udeležilo in kaj bodo tam pokazali svetu, doslej žal še ni znano.

Sumarsko-lovska razstava in domača industrija

Šumarsko-lovska razstava ne bo pokazala samo gojenja in razvoj šumarstva, marveč bo v prvi vrsti skušala ustvariti jasno sliko, kako zelo važno je baš šumarstvo za našo industrijo. Razstavljeni bodo po možnosti vsi predmeti od lesenih žebljev, zobotrebcev, žveplenk do najfinejšega mizarstva, stavbnega tesarstva, lepenke, celuloze in do izdelanega papirja. Poleg lesne industrije bo na razstavi zainteresirana tudi vsa druga industrija, ki je v kakršnikoli zvezi, bodisi z lesno industrijo, ali šumarstvom.

Ker se precej orodja, posebno za lesno industrijo, kakor tudi raznih tipov šumarskega orodja pri nas še ne izdeluje, bo treba pogledati v inozemstvo.

V koliko bo to potrebno, je pač največ odvisno od naših domačih industrijalcev. Čimveč bo nudila naša domača industrija, tem manjša bodo naročila od zunaj. Razstavljalni odbor bo skušal razstaviti kolikor mogoče malo tujega blaga, toda kar bo pa manjkalo in ne bomo mogli dobiti doma, si bomo pač morali preskrbeti iz inozemstva. Drugače bi bila naša razstava, ki je zelo obširno zamišljena in že zasnovana, nepopolna.

Da se zadeva kolikor mogoče ugodno reši, se obrača razstavljalni odbor na vso našo, posebno pa na železno industrijo, s prošnjo, da se za stvar zainteresira ter stopi v zvezo z razstavljalnim odborom, ki ima pisarno na ljubljanskem velesejmu in sporoči vsaj do srede maja, kaj vse lahko razstavi, oz. kaj bi lahko izdelal po naročilu. Le na ta način bo mogoče vse pregledati in skrčiti na minimum naročila od zunanjih firm, ki gotovo pri vsaki priliki konkurirajo domačim podjetjem.

Razstavljalni prostor je zastonj. Razstavljalec plača le običajne odstotke, če predmete proda.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 8. aprila 1930 (vse v milij. Din; v oklepajih razlika napram izkazu z dne 31. marca). Aktiva: Kov. podlaga 409.1 (+3.4), posojila menična 1102.6, lombardna 241.1, skupaj 1343.4 (+24.4), račun začasne zamenjave 183.9 (—1.9), tečajna razlika 1643.1 (—18.6); pasiva: bankovci v obtoku 5386.0 (+23.9), račun začasne zamenjave 183.9 (—1.9), drž. terjatve 525.3 (+79.3), obveznosti žiro 1149.2, razni računi 153.9, skupaj 1303.2 (—94.1), ostale postavke neizpremenjene.

*

Indeks cen v marcu 1930. Podatki, ki jih objavlja Narodna banka o gibanju cen, kažejo ponovno nazadovanje. Tako je znašal indeks:

proizvodi	jan.	febr.	marec
poljedelski	104.5	100.7	95.9
živalski	98.2	97.1	102.5
mineralni	88.2	88.3	88.7
industrijski	86.6	85.9	83.6
skupni	93.6	92.1	91.1

Iz teh podatkov je razvidno nadalnje nazadovanje cen poljedelskih in industrijskih proizvodov, dočim so živalski proizvodi po prehodnem padcu v februarju zopet narasli; stalen dvig beležijo tudi mineralni proizvodi. Totalni indeks je ponovno padel in s tem dosegel najnižji nivo že dolgo časa sem.

Iz železniške statistike. Izdatki drž. železnic so znašali 1928 2585.3 milij. Din (1927 2732.9), dohodki pa 2455.8 (2390.5) milij. Din. Dohodki so od prevoza potnikov 722.0 (716.9), prtljage in ekspresnega blaga 9.6 (30.0), od blaga 1667.6 (1512.8), razno 56.7 (30.8). Eksploatacijski koeficient (razmerje med izdatki in dohodki) se polagoma znižuje: znašal je 1928 105.3%, 1927 pa 114.3%.

Spomladanski kričistilni čaj
po župniku Kneippu se dobi v
lekarni Leustek, Ljubljana, Resljeva c. 1
pri Zmajskem mostu

»Isis«, d. d. za industriju i promet droga i kemikalija, Zagreb. Na seji ravnateljstva, ki se je vršila dne 6. t. m., se je predložila in odobrila bilanca družbe za poslovno leto 1929., katero se zaključuje po odpisu vseh v pravilih predpisanih amortizacij ter vseh dubijoz, z dobičkom od Din 756.090.67. Od tega se je porabilo Din 390.980.01 za poravnanje prenosa zgube iz poslovnega leta 1928., radi ostanka od Din 365.110.66 pa se bo predlagalo občnemu zboru, ki se bo vršil 28. aprila t. l., izplačanje 6% dividende.

Mestna hranilnica v Mariboru izkazuje lani povečanje vlog 104.9 na 118.2 milij. Na drugi strani so hipotekarna posojila narasla od 41.9 na 47.35 milij., občinska od 7.0 na 9.4 milij., menična pa so padla od 0.5 na 0 2 milij. Dolžniki v tekočih računih so narasli od 18.9 na 34.5 milij. Din

Lombardna posojila na obveznice Seeligmanovega posojila daje Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije po sklepu njenega nadzorstvenega sveta z dne 9. aprila t. l. pod pogoji, ki veljajo za lombardiranje drž. vrednostnih papirjev. Obrestna mera za vsa lombardna posojila pri Poštni hranilnici znaša 7% na leto, poleg obresti se zaračunavajo še stroški z ¼% na 3 mesece; obresti in stroški se plačujejo za 3 mesece v naprej. Podrobna pojasnila dobijo interesenti pri podružnici Poštne hranilnice v Ljubljani.

Najboljše in najceneje BARVE, FIRNEŽ, LAKI, STEKLARSKI KLEJ in vse potrebščine za slikarje in pleskarje se dobe pri
IVAN JANČAR - Miklošičeva c. 4
Nasproti frančiškanske cerkve — Skladišče Vidovdanska c. 14

Borza

Dne 12. aprila 1930.

DENAR

Tudi ta teden je bil devizni promet ljubljanske borze znaten. Znašal je 22.324 milij. Din napram 22.23, 12.14, 19.9 in 20.79 milij. Din v prejšnjih tednih. Dnevno se je gibal na višini 4—5 milij. Din. Posebno znaten je bil v devizah London, Curih, Dunaj, Praga in Newyork. V vseh devizah (razen Trsta) je intervenirala Narodna banka. Tečaji so v splošnem izkazovali nazadujočo nagibnost.

Curih. Belgrad 9 1275, Amsterdam 207.25, Atene 6.70, Berlin 123 10, Bruselj 72.03, Budimpešta 90.20, Bukarešt 3.07, Carigrad 2.45, Dunaj 72.65, London 25.0975, Madrid 64 50, Newyork 515 85, Pariz 20.205, Praga 15.275, Sofija 3.74, Trst 27.045, Varšava 57.85, Kopenhagen 138.15, Stockholm 138 70, Oslo 138.15, Helsingfors 12.99.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.555, (valuta) 12.50.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 91.75, Wiener Bankverein 19.90, Creditanstalt 51, Escomptegesel. 169.25, Živno 100.40, Alpine 34.05, Trboveljska 60.50, Leykam 5.30, Rima Murany 97.50.

Žito

Precejšnja nervoznost vlada v krogih žitnih trgovcev zlasti radi tega, ker je konzum letos sorazmerno z drugimi leti zelo nizek in niti običajna velikonočna prodaja ni nastopila, od katere so si obetali vsaj prehodnega močnejšega dviga cen. Nasprotno, slabo znamenje je, da še pred veliko nočjo cene nekoliko slabijo. Na svetovnem žitnem tržišču so zadnje dni začeli tečaji zopet rahlo nazadovati in čeprav pri nas še ni nastopila nikaka besa, niti sploh kaka znatnejša izprememba položaja, sodijo nekateri strokovnjaki, da bo morda po veliki noči, ko bo konzum skoro verjetno še manjši kot je zdaj, moralo priti do temeljitejše izpremembe. Tem glasovom seveda nikakor ni mogoče verovati, ker smo vajeni v poslednjem letu najrazličnejših abnormitet in se na nobene simptome ne moremo zanašati. — Pšenica gornjebačka velja 210 do 212 50, koruza času primerno suha 102 50 do 107.50 za promptno dobavo franko sremska in bačka nakladalna postaja. — Promet v koruzi je prilično živahen, tudi v pšenici je nekaj povpraševanja. — Oves, rž in ječmen notirajo zelo nizko in po povpraševanje je le po ovsu, dočim je za rž in ječmen možnost plasiranja minimalna. — Pšenična moka se v glavnem drži neizpremenjeno le tu pa tam se pojavi kak prodajalec ničle, a srednje dobra bačka znamka notira še vedno 350—360 nakladalna postaja. Otrobi so zanemarjeni slej ko prej, notirajo 85—90 bačka postaja.

Novi Sad. Notacije so ostale neizpremenjene. Promet: pšenica 8 vagonov, oves 1 vagon, koruza 38 vagonov, moka 10 vagonov, otrobi 3 vagoni. Tendenca: neizpremenjena.

Budimpešta. Tendenca prijazna. Promet srednji. Pšenica maj 20.35—20.73, zaklj. 20.71—20.72, okt. 20.15—20 37, zaklj. 20.08—20.15 rž maj 11.08—11 15, zaklj. 11.10—11.15, okt. 12.90—12.95, zaklj. 12.93—12.95, koruza maj 12 10—12.32, zaklj. 12.28—12 29, julij 12 22—12.42, zaklj. 12 40—12.41, tranzit maj 11.15—11.30, zaklj. 11.30—11.32.

Živina

Mariborski sejem 11. t. m. Na svinjski sejem jebilo pripeljanih 341 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari kom. 100—170 Din, 7—9 tednov 200—260, 3—4 mesece 300—400, 5 do 7 mesecev 440—540, 8—10 mesecev 680—900 eno leto 1000—2000 Din. 1 kg žive teže 11—13, mrtve 16—17.50. Prodanih je bilo 212 svinj.

Jajca

V zadnjem času je bil položaj na jajčnem trgu precej stabilen in je bilo tudi povpraševanje jako živahno. Nakupovalo se je blago po 0.70—0.725 pare. Danes se pa že opaža, ker so kupci za velikonočne praznike z blagom kriti, neka rezerviranost in je cena nazadovala na 0 65—0 675 pare. — Št. Jurij ob juž. žel., dne 11. aprila 1930.

Duhteča usta
SARGOV
KALODONT

Film in religija

Skoro ni več kotička, kamor bi ne bilo že pogledalo drzno oko filmske kamere in ga razgalilo pred svetom. Res je mnogokaj izmišljenega. Vendar moremo reči: poglej si današnje filme in spoznal boš, kako svet živi. Milijoni sodoživljajo dan za dnem razburkano življenje višjih slojev, postopačev, siromakov... A le malokdaj zabrli za trenutek v tem ogromnem veletoku — religiozni utrip. In vendar je versko čustvo še danes nekaj, kar ni izbrisano iz življenja. — Le počasi se dviga film na stopnjo umetnosti in nosi na sebi še mnogo sledov pouličnega prahu. Shakespeareja filmska umetnost še danes nima nobenega. Mnogim, ki danes ustvarjajo filme, je versko čustvo prav daleč. Nihče pa ne more s pridom umetniško oblikovati tega, česar sam ni zmožen doživljati. Odtod tudi dejstvo, da verski utrip skoro utone med ostalimi. Poleg tega so oni, ki jim religija ni prazna beseda, film v veliki meri odklanjali. Zato njih vrste tudi niso dale ljudi, ki bi se uveljavljali na tem polju. Vprav to hladno stališče je povzročilo mnogo škode. Saj je znano, koliko filmov gre med svet, ki sploh nimajo nobene vrednosti. Velikokrat je vzrok v tem, ker boljših ni. Klic po filmu vedno raste, ljudi pa, ki bi bili zmožni ustvarjati umetnine, ima film danes še malo.

Veliko zlo, ki ga more napraviti slaba knjiga; porazno je zlo, ki ga napravi slab silm. Film danes uravnava življenje milijonom ljudi, ne da bi se zavedali tega — in to bodisi, da je dober ali slab. Vsaka velika kulturna pridobitev, kakor je film, more milijone ljudi dvigati ali pa jih zastrupljati; je sredstvo, ki učinkuje tako, kakor ga človek uporablja. Najboljši ali pa tudi širokim plastem najbolj nevarni (zavisi pač od njih vsebine) so filmi, ki so tako dovršeni, da napravijo vtis resničnega življenja. Lačne množice si iščejo v njem doživetja, ki nosi značaj polne resničnosti. Značaj filma pa je vezan na značaj svojih pripadnikov.

Koliko more dati film tudi religioznemu čutu, naj pokaže en sam primer. Pred kratkim se je predvajal pri nas zvočni film »Atlantic«. Kdor ga je videl, mu skoro ni treba nadaljnjih besed. Mogel je občutiti to sam na sebi. Mogel je tudi brez pomislekov pritrditi, da je vendar film nekaj, kar more tudi versko brezbrižnemu za trenutek vso dušo usmeriti k misli o Bogu, o onostranosti, čeravno film sam ni imel tega namena! — Bil je kos resničnega življenja, brez vsake podtaknjene misli in kot tak je tudi vplival! In prav je, da je bil tak. Pokazal je približno sliko potopa orjaškega »Titanika«.

Mogočni parnik se potaplja. Štete so ure življenja. Mučni prizori, polni groze. Nastane mir, tiho pričakovanje. Nocoj so vsi — potniki prvega razreda. Ni razlike, vsi so enaki. Drug ob drugem bogati in siromašni... Otožna nabožna pesem se dviga pod nebo s stoternimi srci in daje tolažbe, miru... In zadnji očenaš drhti na ustnicah in prosi usmiljenja. To niso več besede, klic duše je, ki je doživela občutje Boga...

Vse to more povedati več kot besede. In povedalo je: Je vera, ki je golo priznanje in je vera, ki je doživetje. In ta zadnja je mnogim tuja. Morda niti prilike nimajo, da jo spoznajo. Beseda ostane beseda. Slišijo jo in pozabijo! Le vtisi, ki so tako močni, da so postali doživetje, ostanejo. In s temi film kar razsipava. Mnogo bogastva ima, mnogo bodočnosti, le manjka mu ljudi, ki bi ne ravnali z njim, kakor otroci, ki se igrajo z ognjem.

*

Največja kinogledišče sveta, ki stoji v Newyorku na Broadway in se imenuje Roxy, je v letu 1929. obiskalo 7 milijonov oseb, ki so plačali vstopnine 5,800.000 dolarjev. V vseh teh letih, odkar gledišče obstoja, pa je bilo posetnikov okrog 20 milijonov, t. j. petina vsega prebivalstva Združenih držav.

Po poročilih iz Los Angeles prerokujejo merodajni filmski krogi iz Hollywooda, da bo najkasneje v enem letu prišel črno beli film iz prometa in se bodo kesneje snemali samo barvni filmi. Vse amerikanske filmske produkcijske družbe se intenzivno bavijo s to novo ženijalno iznajdbo in hite preurejevati svoje prostore in stroje. Vodilno mesto zavzema družba Technicolor Inc., ki je na polju barvnega filma prav tako odločujoča, kot družba Western Electric na polju zvočnega filma.

Filmska ekspanzija na Japonskem raste z vsakim dnem. Prav tako raste tudi interes publike za kinogledišča. Medtem, ko je v letu 1928. posetilo okrog 139 milijonov ljudi japonska gledišča, pa je v letu 1929. to število narastlo na 204 milijone. V letu 1924. je bilo importiranih 90% vseh pokazanih filmov; v l. 1928. pa je teklo po japonskih kinogledališčih 85% filmov domače produkcije. Danes skoraj vsa gledišča na Japonskem kažejo izključno filme domačega izdelka. Japoncem tudi Amerika na tem polju ne more blizu.

Lep uspeh. Preteklo leto je izšel v Franciji, kot smo v našem listu že poročali, novi film o Devici Orleanski v režiji Marco de Gastyne, v katerem se življenje svetnice naravnost smeši in katoliška čustva brutalno žali. Katoličani v Franciji so proti omenjenemu filmu vzdignili velik protest. Kakor čujemo, z uspehom. Družba Aubert-Franco, ki je film producirala, se je obrnila na filmski oddelek »Bonne Presse« v Parizu s prošnjo za sodelovanje pri spremembi žaljivih scen v omenjenem filmu. Družba se je tudi zavezala, da originalno kopijo filma ne bo nikomur več izposodila. Vsekakor lep uspeh francoskih katoličanov. Želimo si iste zavednosti na tem polju tudi med našimi katoličani.

Lutkovno gledališče

Lutkovo gledališče »Krščanskega ženskega društva« v Akademskem domu na Miklošičevi cesti uprizori v nedeljo 13. t. m. ob pol 5 popoldne (kot poslovilno predstavo Gašperja Larifarija) lutkovni burki *»Gašperček v škornju«* in *»Gašperček v cirkusu«*. — Pridite, ker Gašperček Larifari, ta neugnani porednež in burkež se poslavlja od nas. Zakaj? In komu na ljubo? Solncu, cvetlicam na travniku, ptici na veji, potoku v gozdu, ki se je pravkar prebudil iz zimske puščobnosti, kamnu na goličavi, izpod katerega že pleše martinček. Narava, solnce, stvarstvo v luči pomladi, Tonček in Nežika pa gresta po beli cesti iz pravljice v pravljico. Toda kaj bo z Gašperčkom, povodnim možem, medvedom, Rdečo kapico, Šmarnico in Rožico? V veliki omari bodo obviseli, Gašperček s prav istim nasmeškom, s katerim je po poslednjem dejanju poslednje svoje burke odšel z odra. Po njegovem večnostnem obrazu pa bo razlita medla luč, skozi katero pričenjamo slutiti tragično črto življenske usode Gašperja Larifarija in lutk. S tem skrivnostnim molkom, poosebljenim brezbesednim strmenjem na žici, z njihovim zopetnim oživljanjem na skrivnostni prizornici, postajajo lutke — simboli. Glejte — človeka! Kako tone v osamelost, v oledenele blodnje nad votlim zvonjenjem svojega srca, in kako se trga iz osamelosti v pošastne igre duše in telesa. »Mož pa skrivnostno smejè ročico glasbila vrti...« (M. J.)

V novembru 1930 otvori »Krščansko žensko društvo« novo sezono, ki ji je v tehničnem zboljšanju odra in v repertoarju novih lutkovih iger zajamčen lep uspeh. Za letošnji obisk pa se društvo vsem cenj. obiskovalcem in malim prijateljem najprisrčnejše zahvaljuje.

*

Kako je z lutkovim gledališčem v Belgradu in Zagrebu? Pred leti je imel Belgrad odlično lutkovno gledališče, ki je prirejalo predstave v »Dram. pozorištu« (Maneža). Pred leti pa je iz mnogih vzrokov (nerazumevanje, denar!) utihnilo in še danes molči. — Tudi Zagreb ni nič na boljšem. Zagrebško lutkovno gledališče, okrog katerega so bili zbrani ob ustanovitvi odlični hrvatski književniki in glasbeniki, vodi danes kustos Higienskega muzeja g. Mladen Širola, ki pa je v svojem delu osamljen. Gledališče je nastanjeno v zavodu sv. Hieronima ter letošnjo sezono ni igralo. G. Mladen Širola pride po Veliki noči v Ljubljano, da se s slovenskimi lutkarji dogovori radi event. ustanovitve »Zveze lutkovnih gledališč v Jugoslaviji«, ki naj reprezentira jugoslovansko lutkovno gledališče v inozemstvu, ki naj bo močna opora naši lutkovni umetnosti in ki naj pri naši vladi v Belgradu izposluje tiste ugodnosti in tisto široko podporo, ki jo uživa n. pr. v Češkoslovaški republiki.

Gostovanje »marijonetskog kazališta« v Zagrebu. V Music-Hallu je pretekli teden gostovalo francosko (?) lutkovno gledališče, ki je prikazovalo z lutkami balet, žonglerja v cirkusu, Josephino Baker, velikanskega noja, boj kače s krokodilom, ples »Smrti« itd. itd. Zagrebški »Jutarnji list« hvali odlično tehnično spretnost lutk: »Stvar se svidja in čovjek se zabavlja pola sata. I ništa drugo ne treba očekivati.« Mladen Širola pa piše: »U Zagrebu gostuje neki artist sa preciznim lutkama, ali u otom nema onoga što se zove »marijonetska umetnost«.«

Nova slovenska lutkovna igra. Pisatelj Miran Jarc je napisal izvrstno lutkovno grotesko *»Gašperčkova pustolovščina«*, ki v svojem za lutkovno igro značilnem tempu dobiva globlji pomen. Pesnik je svoja snovanja in vrtanja potegnil v groteskno sfero lutkovne igre. Obrazi njegovih mračnih postav, ki bi sicer utonili v zamolklf godbenosti njegovih romanov, dobivajo v tej enodejanki plastično podobo, jasen zvok in groteskno ostrino.

»Loutkař«, češka lutkovna revija, ki je hkrati glasilo mednarodne zveze lutk »Unima« in ki jo urejuje odlični češki lutkovni umetnik prof. dr. Jindřich Vesely, prinaša v 8. številki zanimive informativne sestavke o »Prof. Aicher's Salzburger Künstler Marionetten-Theater«. Gledališče deluje že 17 let. Prof. Aicher je februarja t. l. umrl.

b. o.

Pri nakupu klobukov
oglejte si bogato založeno specijalno trgovino
A. BOGATAJ prej POK
LJUBLJANA, Stari trg štev. 14

Veliki teden - sveti teden

Iz cerkvenega jezika je tudi naš narod prevzel ime za teden pred velikonočnim praznikom — **Veliki teden,** tako nazvan radi veličastnih skrivnosti, ki so v zvezi z verovanjem krščanskega ljudstva. Večina teh skrivnosti se nanaša na trpljenje in smrt učlovečenega Boga.

Začne se Veliki teden s

Cvetno nedeljo,

ki so jo Latinci imenovali nedeljo palm, Grki pa Oljčno nedeljo. Imenovala pa se je ta nedelja še tudi drugače, tako: Nedelja kompetentov, t. j. tistih, ki so čakali sv. krsta; ali nedelja umivanja glav, ker so katehumenom, ki so se bili za krst priglasili, kot telesno pripravo na ta zakrament izmili glave, da so bile snažne za krstno maziljenje. Imenovala se je tudi nedelja usmiljenja, ker se je ž njo začel teden, v katerem so se spokorniki zopet spravili s Cerkvijo.

Značilni za Cvetno nedeljo so trije cerkveni obredi: blagoslov palm ali oljk, procesija s palmovimi ali oljčnimi vejami in pasijon med sv. mašo. Mladina prinese k blagoslovu oljčne vejice in butarice, okrašene s prvim pomladanskim cvetjem. Verno ljudstvo se pa spominja Kristusovega slovesnega vhoda v Jeruzalem tik pred svojim trpljenjem.

Veliki teden

se je pričel. Otroci hodijo zadnje tri dni tega tedna »ropotat« v cerkve in h cerkvam, kjer se te dni vrše posebne daljše molitve. To so Jutranjice in Hvalnice, sestavljene iz psalmov in beril, ki oznanjajo spomin Odrešenikovega trpljenja in smrti. Končavajo se s pretresljivim psalmom Miserere; kakor David, pevec psalmov, tako naj grešniki vsi jokamo nad svojimi grehi. Posebnost pri teh molitvah je na listni strani oltarja postavljen triogelni svečnik, na katerem gori po dveh straneh štirinajst rdečih sveč, v sredi na vrhu pa ena bela. Za vsakim izpetim psalmom se ugasne ena rdeča sveča, tako, da ostane nazadnje samo še bela. Ugasle rdeče sveče pomenijo apostole in prijatelje Jezusove, ki so Gospoda v njegovem trpljenju drug za drugim zapustili. Vrhnja bela sveča pa pomeni Kristusa. Cerkveni služabnik jo koncem molitev sname in prižgano nese za altar, tam skrije, potem pa zopet natakne na svečnik. To pomeni smrt in vstajenje Gospodovo. Ko je odpet psalm Miserere, nastane v cerkvi na dano znamenje ropot z ragljami, kar naj pomenja vpitje ljudstva pri Jezusovem trpljenju ali pa tudi tresenje zemlje ob njegovi smrti.

Veliki četrtek

je dan slovesa Jezusovega od sveta in njegove velike oporoke za nas. Spominjamo se, da je Kristus postavil najsvetejši zakrament, da bi ostal med nami pričujoč pod podobama kruha in vina. Obenem je postavil sv. mašo, da se na nekrvav način obnavlja njegova krvava daritev do konca sveta. Sv. maša se ta dan daruje v beli barvi. Samo en duhovnik mašuje v vsaki cerkvi, drugi prejmejo iz njegovih rok sv. obhajilo, kakor so prvi Veliki četrtek prejeli iz Odrešenikovih rok sv. obhajilo apostoli. Obenem pa se že spominjamo, da je ta dan Kristus pričel svoje trpljenje. Po Gloriji utihnejo zvonovi in orgle in molče do Velike sobote. V škofijskih cerkvah se med mašo z veliko slovesnostjo posvečujejo olja, ki se rabijo pri zakramentih sv. krsta, sv. birme, sv. poslednjega olja in pri sv. mašniškem posvečenju. Po maši se odvzame iz altarjev ves altarni kras, v spomin, da je bil Kristus pred križanjem oropan obleke. Po skončanih opravilih umiva škof dvanajstim starčkom noge, kakor je Kristus na ta dan umil noge svojim apostolom

Veliki petek

je dan smrti Sina božjega na križu. Zato je ta dan počaščenje križa središče liturgije. Duhovniki napravljeni v črna oblačila pridejo pred altar in se vržejo na obraz in tiho premišljujejo skrivnost smrti Kristusove. Križi so še vedno zagrnjeni. Duhovnik odloži mašni plašč in odkriva počasi podobo Križanega z besedami: Glejte les križa, na katerem je viselo Zveličanje sveta. Pevci odpevajo: Pridite, molimo! Križ ponese na poseben prostor, ga najprej sam počasti, nato pa verniki.

Sv. maše na Veliki petek ni. Opusti se ta dan nekrvava daritev na altarju, zato da nam je krvava na Golgoti tembolj pred očmi. Opravi pa se obred, ki je sv. maši podoben, a mnogo krajši. Imenuje se Missa praesanctificatorum: to je maša prej posvečenih darov. Sv. hostija namreč, prejšnji dan posvečena, se prenese iz božjega groba na veliki altar, kjer jo duhovnik po nekaterih mašnih molitvah pred ljudstvom povzdigne, potem pa zavžije. — Ta dan verniki radi obiščejo cerkve, da počaste izpostavljeni sv. Zakrament.

Veliko soboto

se zgodaj zjutraj vrši zunaj pred cerkvenimi vrati blagoslov ognja. Ogenj, ki mora biti po cerkvenem predpisu ukresan iz kremenca, lepo pomeni Kristusa, ki je iz lastne moči s poveličanim telesom vstal iz skalnatega groba, in ki je od Boga postavljen vogelni kamen ter edina prava luč sveta. Ob tem blagoslovljenem novem ognju se prižgo sveče in svetiljke v cerkvi, ki že od Velikega četrtka niso več gorele. Tudi po hišah in domovih se raznese blagoslovljeni ogenj, da ta dan z njegovo žerjavico zakurijo na ognjiščih.

Blagoslov velikonočne sveče je precej dolg. Med obredom prepeva diakon hvalnice Kristusu, ki je luč sveta. Velikonočna sveča je podoba od smrti vstalega Zveličarja, zato gori pri slovesni službi božji v velikonočni dobi do Vnebohoda, ko se po odpetem evangeliju ugasne. Na Veliko soboto se izvrši tudi blagoslov krstne vode. Včasih so ta dan krščevali tudi otroke.

Pri Gloriji pa se zopet oglasijo zvonovi in orglje, iz aleluje, ki jo zapoje mašnik pred evangelijem, pa že diha velikonočna radost Cerkve nad vstajenjem Gospodovim.

Hajduk (Split) : Hermes 6 : 1 (2 : 0)

Včeraj se je odigrala na ilirskem igrišču zelo zanimiva tekma med državnim prvakom iz Splita in ljubljanskim Hermesom. Sloves, ki ga uživa Hajduk pri nas, pa tudi v inozemstvu, je privabil celo na delavni dan okrog 400 gledalcev. Gostje so nastopili s 5 rezervami, pa vendar je bilo občinstvo zadovoljno z njih igro, posebno v prvem polčasu.

Takoj s početkom igre so odlični gostje otvorili neizčrpen vir svojih tehničnih sposobnosti. Vsak igravec je z razumevanja polno delavnostjo bil trdna vez svojim kolegom v odlični kombinacijski igri. Nič nepotrebnega truda, vsak načrt je bil izpeljan z lahkoto. Žoga je šla od igravca do igravca z gotovostjo in s preciznim podajanjem, kar je omogočilo Hajduku vedno in vedno ogrožati vrata domačinov. Točno oddajanje je bilo vzorno, tudi pazljivosti igravcev ne smemo pozabiti. Krilci in napadalci so bili stalno v zvezi, kar je vodilo do uspešne napadalne igre. Gostje so pokazali dovolj fair igro, pa vendar smo videli, da je tudi oster start na žogo potreben. Napadalna vrsta je pokazala le smiselne napade. V Bonačiču I so imeli napadalci izvrstnega vodjo, ki je znal spretno in koristno uporabljati znanje in sposobnosti posameznih igravcev. Levo krilo Kragić, ki je sam zabil tri gole, je dokazal sposobnosti izredno nevarnega napadalca, ki je posebno mojster v razumnem plasiranju. Nič slabši ni bil v desni zvezi Bakotić, igravec občudovane prodornosti. Krilna vrsta z Guzino v sredini je pripravljala napadu vedno dovolj dela, pa tudi v defenzivni igri je posebno v drugem polčasu obremenjenim branilcem nudila svojo pomoč. V obrambi je bil pa stari rutiner Mikačić nekako nerazpoložen in slabši od Srdeliča. Pa vendar je obramba svoje delo uspešno izvršila. Čulić v golu je morda pretiraval svoje sposobnosti in le sreči ima pripisati, da se njegova mreža ni še parkrat stresla.

Hermes, ki je prvikrat igral s tako renomiranim nasprotnikom, nas je v splošnem popolnoma zadovoljil. Pomisliti je treba, da je bila to tekma, ki bi znala še kak drug klub spraviti iz ravnotežja. V prvem polčasu so Šiškarji z izredno požrtvovalnostjo in pridnostjo reševali in čistili pred svojimi vrati. Napadalna vrsta pa kljub vsej volji ni mogla v pravo igro. Nekateri so bili prepočasni in žoga je postala plen gostov. Ako smo imenovali igro Hermežanov v prvem polčasu bolj defenzivno, gotovo ne velja to za drugi polčas. Tu pa je oživel tudi napad. Bolj hitra in odločna igra Šiškarjev je postala tudi za goste nevarna. Z naglimi napadi so često ogrožali Čulićev hram. Igra je bila povsem izenačena in Hermes v tej polovici gotovo ni zaslužil štirih golov. Obramba je bila prav dobra, toda vratar je bil zelo slab. Trije, morda celo štirje goli so padli le po njegovi krivdi. V splošnem je bila igra Hermesa v drugi polovici prav dobra. Izkazal se je mali Kreč kot gost na levem krilu, ki je z lepimi podložki znal zaposliti ves notranji trio.

Potek igre: V 26. minuti zabije Kragić po lepi predložki Bakotića prvi gol za Hajduk. Po krivdi Burje je v 29. minuti sledil drugi gol po Vile-ju z desnega krila. V drugem polčasu iznenadi Hermes z lepo igro, ki je takoj rodila uspeh, kajti v 3. minuti je dosegel Svetič častni gol. Nato pa kljub izravnani igri doseže Hajduk v 14. in 25. minuti po Kragiću tretji in četrti gol. Prvega je bila nekoliko kriva tudi obramba ,a drugi je bil »uspeh« Burje. Nato je tudi Bonačič I radi nepazljivosti vratarja zabil 5. gol. Končni rezultat je postavil v 44. minuti Bakotić.

Igro je vodil zadovoljivo g. Deržaj, čeprav je parkrat nekaj stvari ušlo tudi njegovim očem.

Danes ob 16. popoldne pa bo morala Ilirija v boj s kompletnim Hajdukom. Upamo, da bo znala rešiti čast Ljubljane kljub odličnemu nasprotniku. Kot predtekma bo prvenstveni nastop Primorje — Jadran.

Občni zbor S. K. Bled

Sportni klub Bled je imel pret. nedeljo v dvorani Zdraviliškega doma svoj 2. redni občni zbor. Zborovanje je otvoril predsednik g. Papler, ki je v uvodnih besedah podal glavne obrise klubovega delovanja v teku pretekle sezone. Predvsem je omenil gradnjo sportnega stadiona, ki bo obsegal konjsko dirkališče, lahkoatletsko progo, nogometno igrišče; ti prostori se bodo po zimi uporabljali radi edinstvene lege prostorov kot proge za skikjöring, hitrostno drsanje in hockey, torej povsem novih sportnih panog. Takoj poleg se je zgradila največja smuška skakalnica v državi za skoke do 60 m ter 20 m trening skakalnica. V teku sezone 1930 se bodo dela na stadionu nadaljevala ter zgradilo strelišče. Navedel je ustanovitev sekcij za tenis, ping-pong, vodnosportne in nogometne, poleg že obstoječe zimskosportne in prireditvene. Ustanovi se še konjskosportna sekcija.

Tajniško poročilo je navajalo število članov, in sicer 42 ustanovnih, 52 rednih, 2 podporna in 1 častni član. Sekcije so priredile v teku sezone več posrečenih nastopov. Nogometna sekcija je odigraja 7 tekem s skupnim score 17:33, od teh eno internacionalno. Tenis sekcija je izvedla klubovo prvenstvo, ki si ga je pridobil ing. Janša, damsko prvenstvo je pripadlo ge. Betki Zorko. Dalje je aranžirala medmestni turnir Jesenice-Bled z rezultatom 5:4. Prireditvena sekcija je izvedla posrečeno sportno reduto. Zimskosportna sekcija je izvedla priprave za 1. mednarodne smuške tekme, ki so vsled neugodnih prilik odpadle. Ob koncu sezone je priredila na Pokluki odlično organiziran 30 km smuški tek, ki je dobro naličil norveškim prilikam. Na medklubskih prireditvah je po svojih članih dosegla: dvoje prvih, troje drugih mest, v državnem prvenstvu, prvenstvu banovine in skokih druga mesta. Juniorji so si izvojevali 1. in 5. mesto. Vodnosportni sekciji se je po daljših pogajanjih posrečilo dovesti Jugosl. Veslaško Zv. do pristanka, da se izvedejo prve mednarodne veslaške tekme 1930 na Bledu. Tekme bodo združene s prvenstvom Jugoslavije. Postaviti pa se ima dalje več hangarjev za dirkalne čolne. Odboru se je na podlagi poročila preglednikov dal absolutorij. Pri volitvah, ki so sledile, je bila sprejeta lista, kakršno je predlagal odbor. V upravni odbor so bili izvoljeni: predsednik Papler Alojzij, 1. podpreds.: Krainer Rupert, 2.: Molnar Aleksander, tajnik: ing. Janša, blagajnik: Marčan, odborniki: Robič, Ulčar, Vrhunc, Stare, Pangerc, ing. Ulrich, Birsa. Nadzorstvo sestavljajo: Pangerc M., Ravnik Jurij, Majer Ivan. V razsodišču so: Černe Mihael, Troha Ivan, Repe Slavko.

Letošnji sportni program obsega poleg dosedaj že uvedenih prireditev predvsem 1. mednarodne veslaške tekme, doslej prve v naši državi; dalje je v programu ena prvorazredna nogometna prireditev. Izvede se lahkoatletsko tekmovanje, več konjskih dirk, kmečko-sportni dan, concours d'elegance motornih vozil, medklubske tenis turnirje, concours hippique in kazaški nastop ter 1. intercionalne zimskosportne tekme 1931. Klub si je s tem začrtal izredno velik in interesanten program, s čemer naj bi bilo ustreženo predvsem zahtevam tujskega prometa in daljnega razvoja prvega letovišča v državi po vzoru mednarodnih vodečih tujskoprometnih središč.

Nogomet v tujini

Villacher Sportverein v Salzburgu. Drugoplasirani koroški klub je gostoval v Salzburgu napram tamošnjemu prvaku Salzburger A. Sp. C. in podlegel s 4:0. Villacher Sportverein kljub vsem naporom ni mogel doseči niti častnega gola.

Izvanredni vratar holandske reprezentance. Vse kritike soglašajo v tem, da je pri zadnji internacionalni tekmi Holandska-Italija, ki se je vršila pred 35.000 gledalci, dosegel neodločen rezultat (1:1) v korist Holandske le njen izborni vratar. Italijani so visoko nadkrilili v vsakem pogledu Holandce, ki so le z največjo požrtvovalnostjo in vzgledno pridnostjo igrali za svoje barve. Toda tudi to ne bi pomagalo, če ne bi Van Meulen, nadarjeni holandski vratar, reševal že skoraj izgubljene trenutke. — Za vstopnino so gledalci plačali okoli Din 1.600.000.— naše veljave.

WAC — Hakoah 2:1 (1:1) Na Dunaju se je vršila ponovna nogometna tekma za dunajski pokal med omenjenima kluboma. Pred 3 tedni je bil rezultat 1:1. — S tem je Hakoah izpadla iz nadaljnega tekmovanja. WAC je z veliko težavo dosegel zmago, kajti prav lahko bi bilo tudi nasprotno. Gledalcev je bilo 6000.

Razno.

Priprave za »Davisov pokal«. Angleži in Nemci, ki se bodo srečali v prvem kolu borb za Davisov pokal, že s polno paro trenirajo. Angleži imajo že sestavljeno reprezentanco. Pa tudi Nemci pod vodstvom izbornega Najucha ne počivajo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 13. aprila: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.00 Vinko Žor: Pasijonske igre v Oberammergau. — 10.20 Val. Janhar: Kaj se učimo od čehoslov. kmetijstva. — 10.50 Tedenski pregled. — 11.00 Koncert Radio-ork. — Vmesne speve poje g. Drago Žagar. — 15 Prenos iz Trbovelj. — 17.00 Škofjeloška pasij. igra. — 20. Pevski koncert akad. cerkv. zbora. — 20.45 Prof. Ivan Noč, Poječa žaga. — 21.15 Schubertov večer, izvaja Radio orkester. — 22.00 Časovna napoved in poročila, nadaljevanje koncerta.

Ponedeljek, 14. aprila: 12.30 Reproducirana glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 17.30 Propagandni koncert tvrdke »Riba« — 18.30 Dr. Stanko Leben: Francoščina — 19.00 Dr. Josip Pogačnik: O radiu — 19.30 Ga. Orthaber: Angleščina 20 Koncert — 22 Časovna napoved in poročila.

Torek, 15. aprila: 12.30 Reproducirana glasba — 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 17.30 Koncert Radio-orkestra — 18.30 Dr. Riko Fuchs: Vsesokolski zlet v Beogradu — 19.00 Dr. Stanko Leben: Italijanščina — 19.30 Dr. Preobraženšky: Ruščina — 20.00 Cerkvene arije poje ga. C. Škerlj-Medvedova; Radio-ork. izvaja religiozno glasbo — 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Ponedeljek, 14. aprila:

Belgrad: 12.30 Koncert radio-kvart. — 18.00 Popoldanski koncert — 20.00 Storoslov. katoliška maša od Kolba. — 21.00 Klavirski koncert — 22.15 Koncert radio-kvarteta. — **Budapest:** 17.30 Ciganska glasba — 19.10 Plošče — 20.35 Klavirski koncert, nato vokalni koncert. — **Dunaj:** 21.40 Sonatni večer. — **Milan:** 12.00 Koncert radio-orkestra — 16.35 Otroci pojo — 19.15 Koncert — 20.30 Predavanje: F: Latuada in njegova dela, — **Praga:** 20.00 Koncert s pevskimi vložki. — **Langenberg:** 20.00 Vokalni koncert, nato plesna glasba. — **Rim:** 17.30 Duhovna glasba — 21.02 Narodna glasba. — **Berlin:** 20.00 Vokalni koncert. — **Katovice:** 20.30 Prenos iz Varšave. — **Toulouse:** 19.30 Simfonični orkester in vokalni koncert. — **Stuttgart:** 19.30 Beethovnov večer 21.40 Klavirski koncert — **M. Ostrava:** 12.35 Opoldanski koncert — 16.00 Ura za žene, nato prenos iz Prage.

Torek, 15. aprila:

Belgrad: 12.30 Koncert radio-kvarteta — 20.00 Prenos iz Zagreba — 22.15 Duhov. glasba na ploščah. — **Budapest:** 11.15 Pihalni kvartet — 17.30 Koncert — 19.00 Lahna glasba — 20.15 Stoletnica smrti pesnika Katona. — **Dunaj:** 15.30 Koncert — 20.00 Vokalni koncert: violoncello. — **Milan:** 17.00 Plošče — 19.15 Koncert — 20.30 Prenos iz Torina. — **Praga:** 19.35 Klavirski koncert — 21.30 Koncert narodnih melodij. — **Langenberg:** 20.00 Vokalni koncert — 21.00 »Sokratova prayda«. Sluhoigra. — **Rim:** 21.02 Prenos iz opere. — **Berlin:** 20.00 »Lonjomeauski poštar«, komična opera. — **Katovice:** 17.45 Popoldanski koncert — 19.20 R. Wagner: »Tannhäuser«. — **Toulouse:** 20.25 Dunajska glasba, nato vokalni koncert. — **Stuttgart:** 16.00 Popoldanski koncert — 19.30 »D' Prozeshos«, švabska komedija — 20.30 Vokalni koncert. — **M. Ostrava:** 16.00 Plošče — 19.05 Ljudska glasba.

Radio omogočen vsakomur!

V drugič stopamo s tem geslom pred cenj. občinstvo z namenom, da omogočimo **vsakomur brez izjeme** poslušati radio ter biti s tem deležen vseh ugodnosti, ki jih nudi poslušalcem ta iznajdba.

V želji, da postane **vsakdo naš naročnik,** oddamo v času od 7. aprila do 7. maja 1930 po sledečih senzacijonelnih cenah in plačilnih pogojih naslednje aparate:

1000 komadov finih **detektorskih aparatov,** kompletn. s kristalom, eno slušalko ter materijalom za zunanjo anteno za Din 60·— ter štirikratno mesečno plačilo po Din 45·—;

200 komadov **enoelektronskih aparatov,** kompletnih z dvomrežno elektronko, z baterijami, eno slušalko termaterijalom za zunanjo anteno za Din 90·— ter osemkratno mesečno plačilo po Din 72·—;

100 komadov **trielektronskih aparatov** z avdijonom ter dvema nizko frekvenčnima stopnjama, kompletnih, z akumulatorjem 18 ah anodno baterijo 90 Volt, angl. zvočnikom Amplion AC 11 ter materijalom za zunanjo anteno za Din 200·— ter desetkratno mesečno plačilo po Din 185·—;

50 komadov **štirielektronskih aparatov** z visokofrekvenčno elektronko, avdijonom ter dvema nizkofrekvenčnima stopnjama, kompletnih z akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt ter finim angl. zvočnikom Amplion AC 27 za Din 380·— ter desetkratno mes. plačilo po Din 320·—

Radio Ljubljana

Ljubljana : Miklošičeva c. 5 **Maribor Gosposka ulica 37**

Domžale

Pritlično hišo poleg Dobrodelnega doma prezidavajo v enonadstropno. Dosedaj so sestre stanovale skupno. Odslej pa bodo v hiši stanovale one, ki vodijo zavetišče in zabavišče, da bodo ločene od onih, ki so pri bolnikih, za slučaj, da izbruhne kaka nalezljiva bolezen.

Rekrutov je v petek odpravila domžalska postaja kakih 50. Kamničan pa jih je že pripeljal dva polna vagona. Z veseljem je konstatirati, da so se fantje vedli dostojno in ni bilo slišati nikakega pridušanja in »aufbiksanja«. Kultura napreduje!

Za poplavljence na Francoskem je nabrala tukajšnja osnovnošolska mladina 130 Din. Denar se je poslal glavnemu odboru Podmladka Rdečega križa v Belgrad, da ga odda na pristojno mesto.

Pomanjkanje sadnega drevja se je opažalo tudi pri nas. Tukajšnja podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva je kupila pod cerkvijo kompleks zemlje, kjer bo drevesnica in sušilnica za sadje. Iz drevesnice bodo lahko dobivali kmetovalci sadno drevje, ki je našemu podnebju primerno.

Kranj

Delavski dom. Delo pri izgraditvi Delavskega doma dobro napreduje. Prostori, ki so bili v jeseni dodelani, so prenapolnjeni. V par dneh bo zopet dogotovljenih 6 velikih sob za skupna delavska stanovanja, kjer bo zopet prostora za 30 oseb. V par mesecih bo dogotovljena druga etapa, kjer bo stanovanjskih prostorov v izmeri 500 kvadratnih metrov. Tudi na zunaj bo dom dobil lepo lice.

Policijska ura. Policijske oblasti so pričele strogo z izvajanjem policijske ure. Gostilničarji so sklicali protestni sestanek. To pa menda zato, ker hočejo, da naj se policijska ura drži povsod ali pa nikjer.

Delavska godba. V Delavskem domu se je ustanovila delavska godba. Napredovali so že toliko, da bodo lahko nastopili o veliki noči pri procesijah v Šmartnem in v Kranju.

Umestna prepoved. Gospod okrajni glavar je prepovedal nekaterim fantovskim bratovščinam iz več okoliških vasi v večernih urah bivanje v mestnem teritoriju. Zanimivo je, da taki junaki eksistirajo le še v krajih, kamor ne segajo katoliške prosvetne organizacije.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Izkušnjava in izkušnje

Evica Garwin je bila razočarana. Kako romantično si je bila predstavljala prvo leto svojega zakona. Za novoporočenega moža vendar ne bi smelo biti nič drugega na svetu nego njegova žena in nič drugega na misli, nego da ji služi, v naprej ugane vse njene želje. Toda kako kruto drugačna je bila resničnost! Njen mož je ne občuduje, niti zahvalil se ji ni za veliko srečo, da jo je dobil za ženo. Najbolj je pa jezilo gospo Evico, da so jo ljudje še zavidali za njeno srečo. Morda zato, ker ji ni bilo treba šteditи? Ali zaradi svobode, ki jo ji je puščal njen mož? Toda ravno zato, ker je ni v ničemur pregovarjal, je svoboda ni veselila. Ljudje so imenovali njegovo ravnanje velikopotezno. Gotovo pa ni bilo na tem nič drugega, nego njegova brezbrižnost. Ali pa morda celo...? Sedaj je morala sesti, tako bolestno jo je presunila misel, da je njene ljubezni tako gotov, da mu zanjo sploh nič ni. Ta misel je bila kajpada neznosna. Nemudoma je bilo treba nekaj ukreniti, nemudoma.

Sunkoma je vstala, vzela iz omare svojo zlato večerno obleko in svoje zlate čevljičke, se napudrala in si pordečila ustnice: nocoj je hotela biti sijajna, potegniti nase poglede cele dvorane.

Herbert Garwin se je zelo začudil, ko je prišel domov in našel svojo ženo v večerni obleki.

»Danes želim iti na ples, v prvovrsten lokal,« mu je rekla rezko v pozdrav.

Prevdarjal je nekaj sekund, kaj bi odgovoril; rad bi bil še obiskal enega svojih pacientov. Vendar je to zamolčal, da ne bi ji pokvaril veselja.

Zavita v plašč je stala gospa Evica v predsobi in nepotrpežljivo čakala na svojega moža, ki se je preoblačil. Bojevitost se je je vedno bolj polaščala. Ko je prišel v predsobo, ji je ustnice preletel posmeh. Seveda se je oblekel meščansko; smoking ima samo za muzej v svoji omari.

Srdita je sedela poleg njega v avtomobilu. Nocoj bo nekaj doživel, naj le počaka! Čisto natihem se je pa bala, da se na plesu ne bi nihče zanimal zanjo.

»Ali je danes kak praznik, ki sem bil nanj pozabil?« je vprašal Garwin nekoliko pobit.

»Moderne žene nismo take, kakor so bile prejšnje tutke, ki so si samo o praznikih privoščile kako zabavo.«

Herbert Garwin je bil vesel, da se je v tem trenutku avto ustavil in sta morala izstopiti. Tako si je lahko prihranil odgovor.

Samozavestno je šla gospa Evica mimo zrcal v garderobo in potem v plesno dvorano. Izbrala si je ložo čisto spredaj ob godbi. Zasenčena luč se je odbijala od rumenih instrumentov in v zlatih pšicah brzela v Evine temne, nakodrane lase. Moderna plesna glasba je v mladi ženi budila ogenj, mišice so ji igrale.

»Kaj boš jedla, pila?« je vprašal mož.

Razdraženo je potegnila iz škatlje cigareto. Da, to je bil zopet tipičen zakonski mož: tu, v krasni plesni dvorani misli na jed in pijačo!

»Plesati bi hotela, nič nego plesati!« je izjavila, ker je vedela, da ga bo s tem najbolj zadela.

Razumel je. »Žal, nisem imel časa, da bi bil se naučil six-eighta, sladkornega koraka in kakor se še imenuje vse to plesno krečeuje; nazadnje moram vendar delati, da kaj zaslužim!« je odbil udarec.

»Najbrže jaz toliko stanem!« je vrgla pikro preko mize in bila na tem, da začne od jeze jokati.

Tedaj je prišel mimo lože zelo mlad in zelo bled gospod in se ji ozrl v obraz. Ošinila ga je z vročičnim pogledom. Tujec je prišel v ložo in jo prosil za prihodnji ples.

Najraje bi bila zavriskala od veselja. Dejansko, želje morejo postati resnica! Ali ni bilo krasno, da je ravno najelegantnejši v celi dvorani prišel ponjo, da jo odvede na ples? Malo, da se ni tujcu od sreče vrgla v naročje, in je takoj odšla z njim. Garwina to niti malo ni zbodlo; bil je vesel, da je žena preskrbljena s plesalcem, sam pa si je privoščil čašo dobrega vina.

Mlada prodajalka cvetlic je paru ponudila nagelne. Tujec je izbral najlepšega in ga podal gospej Evici. Bila je čisto zmedena in se pretirano zahvalila.

»Sedaj pa morate piti z menoj čašo šampanjca v vrtni dvorani!« je prosil tujec.

Hotela je odreči, toda spomnila se je svojega moža: gotovo jo bo iskal po celem lokalu, ako se ne vrne takoj k njemu v ložo. Ha, to bo učinkovalo nanj, ko jo bo našel s tujcem za mizo!

Preračunano se je paradno namestila v nekem zatišju vrtne dvorane. Kaj je tuji gospod vse naročil! Šampanjca, Hors d'oeuvres, cigarete z rožnimi listi. Smejala se je in se zabavala nad šumečim šampanjcem, ki je orosil njen nagel.

Njena razigranost je polagoma prešla v nervozno razposajenost. Sredi smeha bi se bila najraje zjokala. Kako, da moža tako dolgo ni? Hotela je vstati in oditi v ložo, toda od hipa do hipa je upala, da se bo Garwin vendarle pojavil.

»Sedaj vam iz kioska prinesem najlepše rože,« je rekel tujec in ji poljubil konce prstov. Že ga je hotela zadržati, toda misel, da mora mož vsak trenutek priti, je zmagala.

»Saj vam vendar smem prinesti rož?« je šepetal »dr. Beno« — tako se ji je bil tujec predstavil.

Pritrdilno je nagnila glavo. In ko je odšel, se je naslonila na stol, s cigareto med živordečimi ustnicami, in se veselila rož. Te naj govore, ko se z njimi vrne v ložo!

A kako dolgo se mudi ta dr. Beno! Kaj ga neki zadržuje? Slednjič je gospa Garwin poklicala natakarskega vajenca in ga poslala pogledat za dr. Benom.

»Gospod se je že davno odpeljal,« ji je prišel povedat mali. Istočasno pa se je pojavil gospod plačilni in ji z globokim poklonom predložil račun, ki ni bil majhen. Zabava jo je drago stala.

Majhna, skromna in skesana se je gospa Eva vrnila v ložo in sedla poleg moža. Bila mu je hvaležna, da je bil tako velikopotezen, da je ničesar ni vprašal. Mučno se je smehljala, pri tem pa so njeni prsti trgali rdeč nagel in ga slednjič vrgli pod mizo, kjer so ga zlati čeveljčki poteptali.

Maria Ibele.

Ob zatonu carske Rusije

Rasputinova smrt.

Tako so bile vse priprave dovršene in kletna soba je bila naravnost udobna. Proti večeru so prišli tudi ostali zarotniki, med njimi dr. Lacovert. Nadel si je gumaste rokavice, nato pa odprl pločevinasto škatljo, v kateri je bil ciankali. Vzel je par kristalov, jih zmlel in nato privzdignil na torti čokoladno plast in pod njo razmazal strup. Nato je zopet čokoladno plast postavil na prejšnje mesto in torta je izgledala ko nedotaknjena. Po zdravnikovem zatrdilu je bilo strupa toliko, da bi morala od njega umreti vsa družba. Vse je bilo pripravljeno in knez Jusupov se je odpravil po svojo žrtev.

Kakor po navadi, je prišel Rasputin ta dan šele zjutraj težko naložen domov. Ob desetih je šel k telefonu in le s težavo povedal Virubovi par komaj razločnih besedi. Nato je šel spat in je spal do večera. Ko se je naspal, je šel v sobo, kjer so ga že željno pričakovale njegove oboževalke, med njimi tudi nežna Munja Golovina. Vsa nemirna je bila in prosila Rasputina, da ji pove, kam da gre, ker ga hoče spremljati. Toda Rasputin ji ni hotel povedati, kam da gre. Poslovil se je od nje in jo blagoslovil. Na stopnicah pa je srečala Virubovo in jo prosila, da poizve, kam gre nocoj Rasputin. Ker je vedel, da mu je Virubova absolutno udana, ji je povedal, da gre k Jusupovim, gre pa šele zvečer, ker ga ne smejo knezovi starši videti. Virubova je nato tako dolgo silila v Rasputina, da ji je ta obljubil, da ne gre nocoj h knezu. Toda svoje obljube ni hotel držati. In kako tudi, ko ga pa je čakalo toliko lepih reči. Knez Jusupov mu bo vendar pel svoje krasne ciganske pesmi, vrhu vsega pa bo videl lepo Irino Aleksandrovno in jo zdravil. Dal je zato poklicati svojo Katjo, da ga obleče v njegovo najlepšo obleko.

Ko se je napravljal, pa je prišel k njemu notranji minister Protopopov. Bil je ves zmeden, da si je Rasputin mislil, da je bolan. Ko ga je odvedel v svoj kabinet, pa mu je padel Protopopov okoli vratu in ga pričel rotiti, da nikamor ne gre sam, ker se zopet pripravlja proti njemu atentat. Minister je že ukazal agentom, da najstrožje čuvajo hišo, a vse njegove odredbe bodo zaman, če ga Rasputin ne bo ubogal in nekaj dni ostal doma, oziroma odšel iz stanovanja le v vernem spremstvu. Toda Rasputin se je Protopopovu le smejal in mu dejal, da je njegova usoda v božjih rokah in da se zato zanj ni treba bati. Polagoma je tudi Protopopova potolažil, se čisto oblekel in se nato oblečen vlegel na posteljo in pričakoval kneza. Malo pred polnočjo je prišla Katja v sobo, da pogleda, če Rasputin še kaj potrebuje. Ta pa jo je zapodil in dejal, da naj se ne vznemirja, če bi kdo potrkal na zadnja vrata. Toda radovednost ni dala Katji miru in zato je čakala, da vidi, kdo da pride.

Malo pred polnočjo je prišel visok in slok mož, zavit v kožuh in s čepico, potisnjeno globoko na oči. Po glasu ga je spoznala. Ni vedela sicer njegovega imena, vedela pa je, da je »ta mali«, ki je poročen z neko kneginjo. Nato je slišala, kako je Rasputin vprašal kneza, zakaj se je tako zavil. Knez je nekaj nerazumljivega odgovoril, nato pa ga odpeljal v svojo delovno sobo, kjer je odprl miznico in vzel nekaj denarja. Ko je videl, kako se je knez začudil nad to obilico bankovcev v miznici, je Rasputin dejal, da se v kratkem poroči njegova Micika z nekim oficirjem in da bo ta denar njena dota. Za hip se je pričel Jusupov sramovati svojega podjetja, da vabi gosta k sebi zato, da ga umori. Toda še bolj ga je bilo sram, da bi mu očitali njegovi prijatelji figarstvo in zato je sklenil, da svojo namero izvrši.

Veseli zvoki gramofona so daneli iz gornje sobe, ko sta vstopila Rasputin in knez v kletno sobo. Začudeno je obstal Rasputin: »Kaj pa je to? Ali je pri Tebi še družba?« Jusupov ga je skušal pomiriti, da je gori le nekaj prijateljev, ki pa bodo v kratkem odšli, nakar pride Irina Aleksandrovna. Ta čas pa bosta spila tu čašo čaja.

Brez vsakega suma si je nato Rasputin začel ogledovati sobo in imel nad nekaterimi dragocenostmi naravnost otroško veselje. Nato je pričel pripovedovati o svojih prijateljih, pa tudi o svojih sovražnikih. Ti so v prvi vrsti med aristokrati, ker mu ti ne morejo odpustiti, da govori vedno resnico. Večkrat so ga že skušali umoriti, a mu nič ne morejo, ker je Bog vedno preprečil njih nizkotne namene. Težko so zadele Jusupova te besede in šele po par minutah je mogel sebe zopet tako obvladati, da je ponudil Rasputinu zastrupljeno torto. Rasputin je hitro pojedel po vrsti par kosov in Jusupov je ves razburjen čakal na učinek strupa. Minila pa je minuta za minuto, a Rasputin je mirno govoril dalje, ko da se ni nič zgodilo. Pri tem je pridno praznil kozarce in zahteval novo vino. Jusupov je dal nato zastrupljeno vino, toda tudi to ni nič učinkovalo. Ves obupan si je razbijal Jusupov glavo, kako da strup ne učinkuje. Ali je mar dal doktor premajhno količino, ali pa je Rasputin v resnici nadčlovek?

V tem premišljevanju ga zmoti Rasputin, da zapoje par pesmi. Jusupov je vzel kitaro in pričel peti. S prikupljivim glasom je pel pesmi za pesmijo in kakor hitro je odpel eno, že ga je prosil Rasputin, da mu zapoje novo. Med tem pa so postali ostali zarotniki zgoraj nemirni in pričeli so ropotati, da s tem opozore Jesupova, da je čas za hitro delo. »Najbrže se odpravljajo,« je dejal knez, nato pa ves vesel, da more za hip oditi, dejal Rasputinu, da gre pogledat, kaj je pravzaprav. Jusupov je odšel k zarotnikom in jim povedal, da strup ne učinkuje. Takoj so zarotniki sklenili, da Jusupov ustreli Rasputina.

Z revolverjem v žepu se je vrnil Jusupov k Rasputinu. Ta je sedel na stolu ves zamišljen in podpiral glavo z rokami. V njegovih motnih očeh je bil neizrekljivo žalosten izraz. Nakrat se spremeni njegov obraz in iz njega govori peklensko sovraštvo, kakor da bi čisto gotovo vedel, zakaj je bil zvabljen v ta prostor, kjer ga čaka smrt. Potem vstane in v njegovih očeh je čuden izraz dobrotnega razumevanja in nežne udanosti. V tem hipu naperi Jusupov revolver in prične streljati.

Morilec se sklone nad svojo žrtvijo in prične otipavati še toplo telo, zadovoljen, da ga je ubil. V tem nakrat oživi lice in odpre se najprej levo, potem še desno oko, obe pa se ozreta z neskončnim sovraštvom v morilca. Zadnjikrat je tedaj občutil Jusupov moč tega pogleda in v nemi grozi je otrpel ter hotel klicati na pomoč. Na smrt zadeti pa tedaj nakrat plane pokonci, njegovi krčevito upognjeni prsti se vzdignejo v zraku, se zasade z železnim prijemom v Jusupove rame ter skušajo zagrabiti njegovo grlo. S pošastnim glasom kliče Rasputin vedno znova ime svojega morilca in njegovi pogledi so strahotni. Bil je to zadnji smrtni tresljaj in par minut nato je bil Rasputin mrtev.

Truplo so odnesli na stopnišče in ga tu položili. Na levih sencih je zijala velika rana, obraz je ves presekan in oblit s krvjo, v očeh pa je smrtni krč.

Še dolgo je stal Jusupov pri truplu in od groze se ni mogel niti zganiti. Nato pa je planila iz njega besnost, pograbil je železno palico in ko brezumen udrihal po mrtvem Rasputinu. Nato so zarotniki vrgli obteženo truplo v Nevo.

*

Velikansko razburjenje je vladalo drugi dan ves čas med prijatelji Rasputina, ker nikjer ni bilo nobenega sledu o njem. Ves policijski aparat je bil na delu, da najde Rasputina. Počasi pa so se zgoščevala dejstva in prišlo je na dan, da je Jusupov umoril Rasputina in kmalu nato so našli tudi truplo.

Roke in noge so bile zvezane, na truplu je bilo videti polno ran, vseeno pa je moral biti Rasputin še pri življenju, ko so ga vrgli v Nevo. V največji tajnosti so prepeljali truplo v veteranski azil Česmo, kjer so sestavili protokol o Rasputinovem umoru. Po odredbi carice je prišla nato sestra Akulina, ki jo je Rasputin ozdravil, umila truplo in nato presedela vso noč pri njem.

Zadnje besede carice svojemu prijatelju pa so se glasile:

»Moj dragi mučenik! Podeli mi svoj blagoslov, da me spremlja na mukapolnem potu, ki ga imam tu še prehoditi. Spominjaj se v svojih svetih molitvah nas vseh tudi v nebesih! Aleksandra.«

Drugi dan je pripeljala sestra Akulina truplo v Carskoje Selo, kjer je bilo truplo v največji tajnosti dne 21. decembra pokopano. Samo carska rodbina, velike kneginje, Anja Virubova, Protopopov, adjutant Loman in Malcev ter Rasputinove hčerke in sestra Akulina so se udeležile pogreba.

*

Epilog umora je kratek. Takoj po umoru je odšel Jusupov v palačo velikega kneza Dimitrija Pavloviča, ker sem ni smela stopiti noga policista. Z nesramnostjo, ki je bila prav malo v skladu z njegovim »patriotičnim« dejanjem, je carici prisegel, da ni bil Rasputin pri njem. Toda tudi ta kriva prisega je prišla na dan. Vseeno pa so napeli veliki knezi vse sile, da dosežejo od carja popolno oprostitev morilcev. Prišlo je do viharnih nastopov in car se je le toliko omehčal, da je kaznoval morilce le z izgnanstvom. Vel. knez Dimitri Pavlovič je moral v Perzijo, Jusupov pa na svoja oddaljena posestva. Pa še ta kazen se je zdela velikim knezom pretrda in zahtevali so od carja, da jo čisto prekliče. Tu pa je ostal car trd in zapisal na prošnjo le besede: »Nihče nima pravice moriti.«

*

Ko je bil Rasputin še živ, je dostikrat govoril carici, da je on zadnji prijatelj carske rodbine. Če pade on, takoj bo konec tudi carske rodbine. Kmalu, silno kmalu so se te besede uresničile in ko je po dveh mesecih izbruhnila revolucija in padla carska vlada, se je pričela tudi zadnja in tako tragična pot carske rodbine. Osebno brez vsake krivde, rodbina, ki je bila po svojem rodbinskem življenju naravnost idealna, je morala pretrpeti vse grozote revolucije in na zadnje dati tudi svoje življenje, da ni bila v nevarnosti nova vlada. In v Tobolsku je leto pozneje bila na podel način umorjena vsa carska rodbina.

Konec je bilo carstva, prišla je nova doba, ki pa ni osrečila Rusije, temveč je po težki dobi gladovanja in pomanjkanja ter krvavi meščanski vojni privedla do sedanje žalostne stopnje, ko umira ruska deca in brani ruski kmet zadnje sile ruskega naroda. Dal Bog, da bi se ruskemu kmetu posrečil njegov boj, dal Bog, da bi dosegel zmago, ker drugače bo sledil zatonu ruskega carstva še težji in še groznejši zaton — zaton ruske države.

(Konec.)

MANUFAKTURA

Kdo ne ve, da je mogoč najcenejši nakup le v lastni zadrugi! — Ne le, da dobiš blago ceneje ali pa po najnižjih konkurenčnih cenah, se izplačuje poleg tega od izkupila še 3% popust. — Če ostane preko tega še kaj dobička, gre ta v rezervni zaklad, ki čimvečji, tembolj omogoča ugoden nakup in ceno prodajo. — Član konzuma postane lahko

Kdo dela sam sebi ? škodo ?

vsakdo, če podpiše v ENI NAŠIH 31 POSLOVALNIC pristopnico in plača pristopnino in delež 30 Din. Zadruga izplača članom vsako leto do pol milijona dividende. — Za malo truda — velik dobiček! : : : : : : : : : : : : :

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO V LJUBLJANI - registr. zadruga z omej. zav.

SPECERIJA

I. A. Krylov:

Basni

Kmetje in reka

Nekoč kmetiče volja mine,
trpeti razvaline,
ki jih poplave rečic in vodic
pustijo,
in k reki sr gredo iskat pravic,
v katero vse te vode se valijo.
Pa se je res bilo pritožiti za kàj!
Oh, kaj ozimine je razkopalo,
kaj mlinov je podrlo in odplalo
in kaj živine je utonilo, Bog to znàj!
a reka lagodno, čeprav mogočno teče,
velika mesta tam ob njej stojé,
nikoli pa ne govoré
o malopridnostih nje túkajšnjih ljudjé.
»Gotovo ona jih trpeti neče,«
tako si kmetje med seboj rekô.
Pa glej! Ko bliže k reki so prispeli,
pogledajo in tam uzró,
da polovico njih blagra vodé nesò.
Zanj truditi zastonj se niso več hoteli.
Z očmi le spremijo zmetek svoj,
nato spogledajo se med seboj
in odhajaje
v domačo vas
reko z glavami zmajevaje:
»Čemú bi le tratili čas!
Kako pri mlajših boš dobil pravico,
ko si s starejšimi delé na polovico.«

Delitev

V prostorih skupnih skupne trgovine
so neki čislani kupci
natržili denarja na štrtine.
Končavši posle so delit dobiček šli.
A kdaj delitev brez prepira mine?
In res se spró za tovor in denar.
Kar zakričé, da jim je v hiši vstal požar.
»Le brž, le brž rešite
si hišo in blago!«
kriči od njih nekdo: Bežite,
račun potem napravimo lehko!«
»Samo moj tisočak mi prej še primaknite,«
robanti drugi tam,
»poprej iz hiše se ne ganem vam!«
»A meni manjka dveh, tu so računi jasni!«
kriči še eden. — »Ne, v tem nismo vsi soglasni!
Kako, zakaj, čemu? Nikdar!«
Zabivši, da je dom objel požar,
so trmci do tedaj rohneli,
da so plameni jih zateli
in so z imetjem vred zgoreli.

•

V premnogih važnejših stvareh
neredko doleti poguba vse od tega,
ker mesto da ovre se složno beda vseh,
se vsak še krega
za svoj prospeh.

Prevel Georges.

Aritmogrif

1) 1, 2, 3, 4 : dnevni čas.
2) 2, 5, 6, 7, 5 : moško ime.
3) 8, 9, 5, 10, 2 : spremljevalka svetlobe.
4) 11, 9, 12, 6, 7, 11 : akademična čast.
5) 9, 3, 5, 13, 14 : okrnjenec.
6) 15, 9, 14 : pripadnik slovanskega plemena.
7) 9, 8, 6, 7, 5, 10, 4 : narod finske krvi.
8) 5, 7, 8 : del obraza.
9) 16, 2, 3, 7, 11 : drevo.
10) 9, 7 : pesniška oblika.
11) 18, 9, 3 : zver.
12) 9, 19, 2 : žensko ime.
13) 6, 11, 4, 20, 7, 21 : hudičevo žezlo.
14) 2, 3, 6, 7 : vozilo.
15) 12, 7, 6, 7, 11 : mesto ob Jadranu.
16) 1, 11, 13, 22 : tovariš.
17) 7 ,6, 7, 5 : moško ime.
18) 11, 7, 8, 2 : podnebni pojav.
19) 20, 3, 9, 11 : žival.
20) 21, 11, 2, 6 : sorodnik.
21) 7, 8 : središče.
22) 22, 7, 5 : naravna sila.
23) 7, 21, 18, 2, 15, 4, 18, 7 : obleka.
24) 19, 2, 6, 9 : moško ime.
25) 4, 1, 7, 15 : glagol.
26) 18, 2, 8, 16, 9 : okras glave.
27) 7, 11, 2, 6, 2 ,11 : kmet.
28) 13, 17, 2, 8 : drevo iz katerega dobivajo malajska plemena strup za pšice.

Začetne in končne črke besed, čitane na levi od zgoraj navzdol, na desni pa od spodaj navzgor, dajo dva Prešernova verza.

Za nagrado razpisujemo:
1. Pregelj Fran: Tolminci.
2. Hanka, lužiško-srbska povest.

Rešitev številnice.

»Umreti bratje, težko ni, pustiti nade to boli.« - Ključ: 1. deblo, 2. komar, 3. nektar, 4. olje, 5. tarpan, 6. Ukrajina, 7. želod.

Za nagrado sta izžrebana: Terezija Bertoncelj, Domžale (Detela: Tujski promet) in Ivan Bračko, žel. uradnik, Ljubljana (Wilde: Pravljice).

DOKLER VI SPITE
DELA DARMOL

Zvečer pred spanjem vzemite Darmol, pa se jutri zjutraj prebudili svež in zdrav. Morate torej znati, da Vaše slabo spanje, nervoznosti glavobol in bolečina v križu, kakor tudi ispuščaji po koži Vaših otrok, je samo posledica zaprte stolice. - Zato je Vam in Vašim otrokom potreben Darmol, čokolada proti trdi stolici katera deluje blago in sigurno. Zahtevajte posebno Darmol, ker edino Darmol da Vam in Vaši družini željno olajšanje.

1 škatlja zadostuje za 20 do 30 kratno porabo

Nezaželeno dete

Sedaj ni mogel več pisati pisem in jih kazati svojim tovarišem. Pripovedoval jim je, da se nahaja njegov oče na daljni ekspediciji v tujini. Več mesecev ne bo mogel pisati. Tovariši na to niso nič rekli, toda ves zavod je vedel, da ga je bil ravnatelj pozval v svojo sobo. Nekaj so sumili, toda od njega ne bodo nikdar zvedeli resnice. Do konca bo igral komedijo.

A bolj nego kdaj prej je sedaj hrepenel po očetovih pismih, in naj bi jih moral tudi sam pisati. Prešlo mu je v navado. Pisma so mu dobro dela, ne da bi vedel, zakaj. Vzbujala so mu čut, da se oče zanj zanima.

In tako je včasih, ko Blackieja ni bilo v sobi, odprl svoj pisalni stroj in povedal vse, kar je želel, da bi mu rekel oče Ker teh pisem itak nikdar ne bo videla živa duša, se je mogel prepuščati čustvom, kolikor je le hotel. In hotel ni malo. Izrekel je stvari, ki jih drugače izrekajo le matere.

»Ljubček moj, le nikar si k srcu ne jemlji, kaj on o Tebi misli. Jaz Te razumem in Ti odpuščam. Imel si najboljši namen in zato Te imam rad, četudi nisi velik sportnik in imaš mozolje v obrazu. Ko se vrnem, pojdeva skupaj na zapad, dokler se stvar ne pozabi. Tvoj Te ljubeči oče in prijatelj.«

Bilo mu je v veliko uteho, da je bil svoj lastni oče, in pisma so postala zelo dolga, ako ga ni splašil Blackie. Tudi v svojih lastnih zadevah ga je oče navidezno vpraševal za svet.

»Zelo me veseli, da Ti je prav, da sem se odločil za sanmiguelski načrt. Tvojo sodbo v poslovnih stvareh zelo cenim in je naravnost velikansko, imeti sina, ki ima toliko poslovnega zmisla, najsi tudi ni v nogometnem moštvu. In celo boljše je, kakor če bi bil pri moštvu, kajti tako mi moreš pri mojih težavnih vprašanjih tu zunaj pomagati, kakor morem jaz Tebi pri Tvojih težavnih vprašanjih v šoli pomagati.«

S silnim užitkom je napisal ta stavek, a ko ga je imel, je začel tuliti.

Šolsko leto se je približalo koncu, in Junior, ki je imel prihodnji dan odpotovati, je pospravljal svoje stvari v kovčeg. Ko je bil zadnjič v mestu, so mu v očetovi pisarni povedali, da se nahaja oče na povratku. Niso pa vedeli, s katerim parnikom se vozi. Tega sploh nikoli niso vedeli. Svoja tajna pisma, ki jih je skrbno zaklepal v kovčegu, je Junior sedaj vzel ven, da je položil na dno kovčega svoje skrbno zganjene hlače.

Tu je vstopil ravnatelj. Pisem, ki so ležala na mizi, ni opazil, in bil je zelo prijazen. Vedel je, kako tenak čut za čast je imel mali in da ga je bilo mogoče pridobiti le z vzpodbudo. »Z vašim delom v šoli smo vsi zelo zadovoljni, Junior. Kar se tiče lista, je vaš pravopis strašansko šepav, toda pišete dobro. Izdam vam tajnost: Za prihodnje leto ste izvoljeni v uredništvo.«

»Oh, mr. Fielding, ali je res?« Celo leto je bil to cilj njegovega častihlepja. Sedaj si je bil na jasnem glede svojega poklica. Hotel je postati velik pisatelj, kakor n. pr. W. H. Hudson, ki je ljubil oboje: naravo in umetnost, a naravo najbolj.

»Seveda mora izvolitev potrditi še konferenca, a za fanta, kakor ste vi, pri tem pač ne bo težav. Vse, kar imate še storiti, je, da uredite tisto zadevo z vašim očetom. Uredniku se pač spodobi, da ima neoporečno književno preteklost.«

To nikakor ni imelo biti kazen za Juniorja. Ravnatelj je marveč mislil, da bi bilo za inženerja dobro, ako stvar zve. Morda bi mu to dalo potreben sunek.

»Ali mislite, da lista ne morem urejevati, ako očetu ne povem, kaj sem storil?«

»Ali vam je ljubše, da mu jaz povem?«

»Če to storite, pobegnem in se ne vrnem več.«

»Toda Junior, ali nimate poguma, da bi priznali? Saj vem, da niste hoteli nič slabega storiti. To bo uvidel tudi vaš oče, ko stvar zve.«

Junior je zmajal z glavo.

»O pogumu pri tem ni govora,« je rekel in se visoko vzravnal. »Oče bi mislil, da sem mu zameril, ker mi nikdar ni pisal.«

»Nu, če vi nočete o tem govoriti z njim, potem moram to pač jaz storiti. V par minutah bo tu.«

»V par minutah! Tu? Zakaj mi niste tega prej povedali?«

»Včeraj se je pripeljal. Danes so listi objavili pogovor z njim. Brzojavil sem mu, naj takoj pride.« Ravnatelj je pogledal na uro. »Moj Bog, vlak mora pravkar dospeti. Oprostite. Brzojavil sem mu bil, da ga počakam na kolodvoru.«

Notranji potres je porušil Juniorjevo veselje. Slednjič je prišel njegov oče! Zakaj? Njegov pregrešek je moral biti vendarle zelo resen, če je zaradi njega prišel njegov oče. Seveda je bilo tako. Mr. Fielding ga je bil poklical. Najpoštenejši gentleman na svetu bo v par minutah zvedel, da je njegov sin, ki nosi njegovo ime, lažnjivec, ponarejalec in plagiator. Neznosna misel!

Fant je planil iz sobe in zdrvel po zadnjih stopnjicah iz hiše.

Šel je k reki v gozdu, kjer je preživel z Blackiejem in pticami toliko srečnih ur. Ne, nikdar več ne more Blackieju pogledati v oči. Življenje je pusto in strašno. »Zakaj naj bi mu ne napravil konca v reki?« Te besede je Blackie nekoč čital, toda čustvo je bilo pristno. »Prekleto je le to, da sem tako dober plavač,« tako je slišal reči samega sebe.

Pa saj si je mogel žepe napolniti s kamenjem in si s hlačami zvezati noge. Začel je nabirati kamenje.

»Tak kaj pa je takega?« je vprašal inžener ravnatelja in skušal prikriti svoje razburjenje. Mladi je prišel v precep in stari naj mu pomaga iz njega. Dobro! Slednjič ga ipak potrebuje. »Ali je moj potomec uganjal prevelike norčije?«

»Oh, ni tako hudo. Zelo čuvstven in zelo razvit mlad mož je in zato ima tudi jako živahno domišljijo.«

»Na dan z resnico, Aleck. Saj ga menda vendar nisi ujel na laži? To je bistveno resnejše nego velike norčije.«

»Tja, bila je dostojna laž.«

»Laž je laž. Pošteno mu navijem.«

»Ne dragi moj, tega ne boš. Fant je lagal zate, lagal kakor kavalir. Sedaj pojdi, in izvleci resnico iz njega samega. Obema bo storilo dobro.«

»Kje pa je mali grešnik?« Inžener se je zaman trudil, da bi se pokazal mirnega in brezbrižnega.

»Ni več majhen. Ne boš ga spoznal. Slednjič je nastopil svojo dedščino in postal brhek dečko, kakor ti.«

»Za božjo voljo, pusti to in mi povej, kje je.«

Fieldling se je smejal. »Po stopnicah, druga vrata levo. V stvar se ne mešam. Sedaj je to tvoja zadeva.« Toda inžener prijatelja niti ni več slišal.

Ko je sobo našel prazno in je s pogledom objel stvari svojega sina, ki ga je tako malo poznal, je presenečen opazil na mizi kup pisem, ki so nosila na čelu njegovo lastno firmo.

»Čudno,« si je mislil. »Kdo mu je neki pisal na mojem pisemskem papirju?« Pozabil je, da mu je bil nekoč sam podaril karton takega papirja. Lepo tipkane besede »Ljubi moj sin« so podvojile njegovo presenečenje. Spodaj ob strani je čital: »Tvoj zvesti prijatelj in oče.« Vzel je pismo in čital:

»Kakor sem Ti pisal v mojem zadnjem pismu, štejem dneve, ko bova zopet skupaj in pojdeva na drugo potovanje s čolnom v Kanado, topot Ti in jaz, čisto sama, brez vodnika. Sedaj si postal tako dober tabornik, da ne potrebujeva nobenega umazanega indijanskega vodnika. Vesel sem, da si postal tako dober tabornik. Vseeno mi je, kaj porečeš na to, a raje grem s Tabo v gozdove nego z Billom Nortonom ali s komurkoli drugim, kajti midva sva več nego le oče in sin; midva sva enako uglašeni duši. Seveda si še dokaj mlad za mojega prijatelja, in zaradi mene moreš biti tudi grd, neznaten fant, a moj si in moj ostaneš in čisto nor sem na Te. Le naj ljudje govore, da Te zanemarjam, Ti najbolje veš, kako je. Vsa ta pisma pričajo o tem. Tvoj zvesti prijatelj in oče.«

Inžener je segel tudi po ostalih pismih in jih po vrsti prečital — s čustvi, kakor bolj čudnih ni še imel kak oče.

Morda je bila telepatija. Junior se je nenadoma spomnil, da je bil pustil svoja pisma odprta na mizi. Po pogovoru z ravnateljem pojde njegov oče v njegovo sobo, da ga za vedno zavrže. Tam bo našel izdajalska pisma. In ko bodo nato našli v reki njegovo truplo, bo njegov oče vedel, da njegov sin ni bil samo lažnjivec in ponarejalec, mavrč tudi bojazljivec in klavrn begun. Nikdar v življenju ni poznal njegov oče pred čemurkoli strahu. Kaj bi storil njegov oče, ako bi bil sedaj na njegovem mestu?

To ga je rešilo. Stresel je kamenje iz žepov in drvil nazaj v svojo sobo. Hotel je dogodkom zreti v oči.

Inžener je opazil, da je stopil v sobo s prožnim korakom velik, vitek fant in se med vrati strme ustavil. Iz tehtnih razlogov v tem trenotku ni hotel nikomur pokazati svojega obraza, posebno ne tujemu mlademu človeku.

»Kaj želite?« je jezno vprašal in brskal po pismih.

Nobenega odgovora. Junior ni nikoli videl, kako je kak oče zavrgel svojega sina, a mislil je, da je prav ta način pravi. Videl je svoja pisma v očetovih rokah. Nedvomno, oče ga je zavrgel.

Junior je stopil korak naprej. Svojo nesrečo je hotel nositi z dostojanstvom. »Vsaj toliko morem reči, oče, da teh pisem živa duša ni videla in te z njimi nisem osramotil,« je dejal uporno.

Inžener je skočil s stola, izpustil pisma in zagledal pred seboj lep, izrazit obraz, v katerem je drhtelo, ki je pa hrabro vzdržal njegov pogled, kakor vojak, ki čaka na svojo obsodbo.

Sedaj je opazil tudi Junior, kako drhti v moškem očetovem obličju. Vzrok tega drhtenja je pa napačno tolmačil. Molčala sta, dokler inžener ni dobil v oblast svojega glasu. Tedaj je rekel, ne da bi obrnil oči od dečka: »Kako pa si vedel, da gojim taka čuvstva do Tebe?«

»Kakšna čuvstva?«

»Ta pisma. Bral sem jih. Moj Bog, želim, da bi jih bil pisal.«

Junior, ki je bil inače urne pameti, še vedno ni mogel prav umeti. »Ali hočeš reči, da mi odpuščaš, ker sem tako lagal o tebi?«

»O meni lagal? Fant, saj si govoril čisto resnico. A storiti nisem mogel. Ali mi moreš odpustiti?«

Sedaj je Junior začel umevati. Njegov obraz je zasijal. »Kaj, oče« — je rekel in začel jecljati: »Kaj, oče — oče, ali me res ljubiš?«

Junior je začutil dve močni roki na svojih ramah in v duši mu je vstal prizor s pocestnimi paglavci v domačem vrtu, ko jih je veliki mož nagnal in ga nato tešil... »Ali veš, kako si napisal v enem izmed teh pisem? Čisto nor sem na Te, Junior!«

»Oh, oče, zakaj mi tega nisi nikoli rekel?«

»Čemu le, ko pa imamo tako velikega pisatelja v družini!«

Smejala sta se in se gledala in spoznala, da je tisto čudno, kar ju je ločilo, za vedno izginilo. Morda bosta v bodoče različnega mnenja, morda se bosta kdaj tudi prepirala, toda stena med njima je padla in ne bo nikdar več vstala.

Gojenci so bili ravno pri kosilu, ko je stopil v jedilnico Junior ob strani svojega visoko raščenega, ogorelega očeta, z romantično brazgotino v lepem obrazu in v brezhibno prilegajoči se obleki.

»Alo, ljudje, čakajte trenotek. Rad bi vas seznanil s svojim očetom.« Naredil se je kakor da mu je to nekaj čisto vsakdanjega, toda mr. Fielding, ki je sedel na čelu mize, je dobro videl, da bi oče in sin kmalu počila od ponosa.

»Tako, to je Blackie?« je rekel inžener. »Ali si mu sporočil moj pozdrav v zadnjem pismu?« Celo oče je znal lagati, če je hotel.

»Pozabil sem, žalibog.«

Inžener se je okrenil in nesramno pomežiknil prijatelju Fieldingu. »Fantu res ni zameriti. Pišem mu tako dolga pisma, da je že grdo.«

»Oče se je včeraj vrnil iz Južne Amerike,« je pojasnil Junior Smithy-ju. »In potem se je nemudoma pripeljal semkaj.«

»Vedeti morate, da se odpeljeva jutri v Kanadske gore,« je dodal inžener. »Temu-le modrijanu je padlo v glavo, da zna bolje loviti postrvi nego njegov stari gospod, a jaz mu bom to napihovanje že odkupil.«

K besedi se je oglasil mr. Fielding: »Junior bo našel tam gori veliko gradiva za naš list. Prihodnje leto bo urednik on, fantje.«

(Konec.)

Smešnice

»Koliko je danes star človek, ki se rodil leta 1899?«

»To je odvisno od tega, gospod učitelj, če je moški ali ženska.«

•

Zločinec je pobegnil iz ječe. V vse orožniške in policijske postaje so razposlali tiralico s tremi fotografijami zločinca: od spredaj, od desn... in od leve.

Tri dni nato je dospela brzojavka: »Dva od kakih zločincev aretirana, tretjemu na sledu. Reven, orožnik.«

PRAVI
:FRANCK:
vedno
odlična kakovost

ZA NAŠE MALE

Mirko Kunčič:

Na cvetno nedeljo

Vzpel škrjanček se je v zrak
in zletel čez holmce
dramit, klicat iz noči
zlato božje solnce.

In je vstalo — en, dva tri! —
okence odprlo
in s pogledom svetlim se
v širni svet ozrlo — —

Hej, fantički, zdaj pa brž
butarice v roko!
V parih odkorakajmo
čez zeleno loko!

K farni cerkvici na grič
vabijo zvonovi...
Tam že čakajo na nas
božji blagoslovi.

Cvetlica življenja

V siromašni bajti kraj gozda je živela mati s hčerko Milenko. Uboga žena je morala trdo delati od zore do mraka, da je preživela sebe in hčerko. Toda prišlo je še hujše gorje: bolezen. Mati je zbolela od trpljenja in napora. Legla je in ni več vstala. Kozje mleko je bila njena edina hrana.

Milenka je skrbno stregla ljubljeni mamici ter goreče prosila Boga, da bi ji vrnil zdravje. Najrajši bi ves dan presedela ob njeni postelji in jo čuvala in tolažila, toda morala je goniti kozo na pašo. Vedela je, da tega ne more opustiti, sicer bi koza ne dajala več mleka. S čim bi se potem hranila njena bolna mamica?

Nekega dne je Milenka kakor po navadi gnala kozo v gozd na pašo. Veselo in brezskrbno je skakljala koza od grma do grma, deklica pa je stopala za njo tiho in žalostno.

Nikjer se ta dan koza ni hotela ustaviti. Hitela je vedno globlje v gozd. Milenka v svoji zamišljenosti niti zapazila ni, da je postajalo drevje okoli nje vedno gostejše.

Ko se je Milenka naposled predramila iz otožnih misli, se je ozrla okoli sebe in s strahom zapazila, v kakšen divji in puščoben kraj je zašla. In kar je bilo najhujše: koze ni bilo nikjer...

V skrbeh jo je začela deklica iskati med gostim, bodečim grmičevjem in si pri tem raztrgala obleko in se do krvi ranila po obrazu in na rokah. Po dolgem brezuspešnem iskanju se je slednjič vsa upehana zgrudila na zemljo in bridko zaplakala.

Tedaj je zaslišala nad seboj tožeč glasek:

»Ovbe, Milenka, pomagaj mi, reši me!«

Na moč prestrašena je deklica pogledala v ono smer — in ni videla nikogar.

»Kdo pa si in kje?« je zaklicala.

»Tukaj sem, tukaj! Na grmu visim!« je odgovoril tožeči glasek.

Milenka je vstala in pozorno premotrila okolico. In je opazila, da se nekaj giblje na veji bližnjega grma. Stopila je bliže in široko odprla oči: na veji je visel čudovito majhen možiček; komaj tolikšen je bil kot palec na človeški roki. Imel pa je možiček precej dolgo brado, in ta se mu je bila zamotala med vejevje. Z rokami in nogami je možic otepal okoli sebe, a se ni mogel osvoboditi. »Ovbe, ovbe!« je cvilil in javkal v svojem obupu.

Milenka je stopila na prste, pripognila vejo in narahlo snela možička iz neprijetne zanke. Potem ga je postavila na kamen in se mu zvonko nasmejala.

»Kajne, Milenka, takega pritlikavca kot sem jaz, še nikoli nisi videla?« ji je dobrohotno dejal možiček. »Veš, jaz spadam med tista bitja, ki jih ljudje imenujejo palčke.«

»Kako pa si obvisel na tem grmu?« je bila deklica radovedna.

»Sedel sem pod grmom,« je pripovedoval možiček, »tedaj pa je priskakljala mimo tvoja koza, ki sem se je tako ustrašil, da sem poskočil visoko od tal. No, in se mi je zapletla brada med vejevje — ostalo ti je znano. Lepo se ti zahvaljujem, da si me rešila iz mučnega položaja. Veš, jaz te dobro poznam. Še nikoli nisi bila v tej gošči, a danes sem vedel, da boš prišla. Čakal sem te. Vem tudi to, da je tvoja mamica na smrt bolna.«

»Kako si pa to izvedel?« se je Milenka na moč zavzela.

»O, nam palčkom je marsikaj znano, kar ostane vam navadnim ljudem prikrito,« je resno odgovoril palček. »Pojdi z menoj v kraljevsko palačo, da te obdarim. Dobila boš, kar si boš poželela. Zapomni si pa, da je samo od tebe odvisno, ali si boš izbrala dobro ali slabo.«

Milenka se je nekaj časa obotavljala, potem se je odločila in je odšla s palčkom.

Dospela sta do ogromne skale, ki je imela vse polno majhnih razpok. Tu se je možiček s spremljevalko ustavil in zažvižgal. Razpoka v skali se je mahoma začela širiti in je postala slednjič tako velika, da bi se tudi človek mogel splaziti vanjo.

»Kar za menoj in nič se ne boj!« je velel palček.

Molče mu je sledila Milenka. Kmalu sta se znašla v ogromni dvorani, ki je žarela v soju brezštevilnih lučic. Truma palčkov jima je prihitela naproti in se začela globoko priklanjati:

»Da si nam zdrav, o kralj!«

Milenka je spoznala, da je njen spremljevalec kralj vseh palčkov in spoštljivo se mu je priklonila tudi ona.

Kralj palčkov je odvedel Milenko v naslednjo dvorano, ki je bila še mnogo večja in lepša od prve, in ji dejal:

»Prosim te, glej pod noge, da ne pohodiš katerega mojih dvorjanov!«

Komaj sta vstopila, že je mogočno zaorilo iz tisočerih drobnih grl:

»Živo naš kralj Hrabroslav!«

Živahno so se jeli palčki gnesti okoli svojega vladarja in ga vsevprek izpraševali:

»Zakaj pa si pripeljal to deklico s seboj?«

In kralj jim je ljubeznivo odgovarjal:

»Vse boste izvedeli, moji zvesti državljani!«

Očarana je strmela Milenka v bajno krasoto podzemskega kraljestva. — Pohištvo je bilo napravljeno iz zlata in srebra, stene so bile zastrte z dragocenimi preprogami, a kraljevski prestol je bil naravnost nepopisno razkošen in lep. Posut je bil s samimi demanti in rubini in je blestel tako, da je liki solnce razsvetljeval dvorano.

Ko se je Milenka dovolj načudila in nagledala te krasote, jo je kralj palčkov pozval, naj mu sledi dalje.

Stopila sta v tretjo dvorano, ki je bila v nasprotju s prvima dvema dvoranama nenavadno majhna in preprosta. V njej ni bilo ne zlata ne srebra. Tla te dvorane so bila iz brušenega stekla, pod katerim so rastle najrazličnejše cvetlice.

Kralj je odvedel Milenko na sredo dvorane, kjer so pod steklenim pokrivalom rastle tri čarobne cvetlice, povsem ločene od drugih. Pred njimi se je kralj ustavil in svečano dejal:

»Deklica, dobro si oglej te tri cvetlice! Imajo čudodelno moč v sebi. Te cvetlice so mi najljubše, vendar hočem eno podariti tebi. — Prva cvetlica je rumena. To je cvetlica zlata. Da imaš njo, postaneš neizmerno bogata. — — — Druga cvetlica se odlikuje po svoji nežnosti in krasoti. To je cvetlica lepote. Da imaš njo, postane tvoj obraz lepši od jutranje zarje. Vsi ljudje bi te občudovali in obožavali. — — — Tretja cvetlica ni lepa, a od nje prihaja ta sladki, omamni vonj, s katerim je napolnjena vsa dvorana. To je cvetlica življenja. Njen čudoviti vonj ozdravi vsakega bolnika in tudi mrtvega obudi. Torej — izbiraj! Ako hočeš biti bogata, si vzemi cvetlico zlatá. Ako hočeš biti lepa, si vzemi cvetlico lepote. Ako pa hočeš komu vrniti ljubo zdravje, sezi po tretji cvetlici!«

Milenka je gledala cvetlice in se dolgo, dolgo ni mogla odločiti, katero bi si izbrala. Sprva je želja po bogastvu prekričala vse druge želje v njenem srcu. Potem se je oglasila želja po lepoti in ji zapeljivo šepetala iz dna: »Milenka, vzemi cvetlico lepote! Lepota ti bo prinesla bogastvo, radost in srečo.«

Že je Milenka hotela seči po cvetlici lepote, ko se je nenadoma domislila svoje uboge, bolne mamice. Solze kesanja in sramu so se ji ulile po licih. Ljubezen do mame je hipoma premagalo grešno poželjenje v njenem srcu. Dvignila je roke in proseče vzkliknila:

»O dobri kralj, podari mi cvetlico življenja, da bo njen vonj ozdravil mojo bolno mamico!«

»Blagor ti, deklica, pravo cvetlico si si izbrala!« je mehko dejal kralj palčkov. »Slutil sem boj v tvojem srcu in bal sem se že zate. Ako bi si bila izbrala cvetlico lepote, bi res postala lepa in bogata, a srečna ne bi bila nikdar. Vzemi si cvetlico življenja in jo nesi mamici.«

In je utrgal čudodelno cvetlico in jo dal Milenki. Nato jo je odvedel iz svojega kraljestva in se presrčno poslovil od nje.

Pred vhodom v kraljestvo palčkov je že čakala na Milenko izgubljena koza in jo veselo pozdravila. Milenka jo je odgnala proti domu in jo zaprla v hlev. Potem je s cvetlico življenja na vso sapo odbrzela v hišo.

Sladko omamen vonj se je razlil po sobi. Ko ga je bolnica parkrat srknila vase, je skočila iz postelje zdrava in čila. Milenka je planila v njen objem, jo gorko poljubila — in sta bili tako srečni.

Ivan Albreht:

Cvetna nedelja

Tri šibe smo v butaro deli,
mladike tri — troje željâ:
sreče bi radi hišici rodni,
sreče dobrotne zemljici plodni,
sreče nam in našim vse dni.

Bodičja in trnja smo v butaro deli,
ker trpel je On, ki nam srečo deli,
z bršljanom povili smo vitke mladike,
z zelenjem ovenčali tople željé —

Veselo, svečano zvonovi pojo,
s tovori otroci iz cerkve gredo:
po vasi gredo, proti cerkvi hite,
da Bogu tam želje vse izroče,
naj sprejme, usliši, jih blagoslovi
za srečo vseh naših prihodnjih dni:
da rodni dom varen ostane pred jezo viharja
in polju prijazna vse leto bo zarja.

Veselo, svečano zvonovi pojo,
s tovori deca iz cerkve gredo:
tri šibe — vse želje so v butaro deli,
krilatci jih beli v nebesa so vzeli.

Mirko Kunčič:

Ptiček z dvema kljunčkoma

Ilustriral J. P.

5.

Punčki je kar sapo zaprlo, tako se je zavzela.

Jej, jej, jej! Ptiček z dvema kljunčkoma... Ali je mogoče? Ali ne sanja?

Dolgo, dolgo je brez besede vanj strmela, potem si ga je položila narahlo na dlan in mu sladko odpela:

»Ptiček, ptiček, ptiček,
jaz te rada vzamem!
Mi boš delal kratke čas
deklici na samem...«

6.

In ptiček je ostal in prepeval od ranega jutra do pozne noči. Z enim kljunčkom je pel veselo in lepo kot škrjanček v srebrnem pomladnem jutru, z drugim kljunčkom je pel sladko in otožno kot slavček sredi tihe jesenske noči. Pel pa ni nikoli samo z enim samim kljunčkom, ampak vedno le z obema kljunčkoma hkratu. Pomislite, dragi moji, kako čudovita je morala biti ta dvoglasna ptičkova pesem! —

7.

Če bi jo mahala po cesti dva fanta muzikanta in bi eden njiju godel na harmoniko same poskočne in se drl zraven s hreščečim glasom:

»Cigu migu, tralala,
mačke strigu, hopsasa!« —

drugi pa bi prepeval vmes s turobno zateglim glasom same žalostinke:

»Jojme, jojme — vse je preč;
moja radost, moja sreča,
se ne vrne nikdar več...« —

hencajte, ali bi ljudje zijali in se čudili! Vidite, prav tako je bilo s ptičkovo pesemco.

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

STRIČKOV KOTIČEK

1.

Dragi Kotičkov striček!

Midva sva dva mamina srčka — Marjan in Stanka. Majhna sva, a vendar v najini rodni vasi najpridnejša »Slovenčeva« čitatelja. Tvoj kotiček nama najbolj ugaja. Ne moreva prikriti srčne želje, da bi tudi najino dosedaj neslavno ime čitali »Slovenčevi« bralci med pismi Tvojih ljubljencev.

Mamico rada ubogava in tudi v šoli sva pridna. Učiteljica je zadovoljna z najinim učenjem. Tudi Tebe, Kotičkov striček, imava — čeprav Te ne poznava — na moč rada, ker imaš tudi Ti tako rad nas otroke. Povabiva Te, da naju prideš kdaj obiskat.

En pozdravček skoz rokavček

Ti pošiljata

Marjanček in Stanka Oven,
Predoslje pri Kranju.

Odgovor:

Draga Stanka in Marjanček!

Mamina srčka sta? — O, to je pa že nekaj vredno, to! Za to čast vaju še jaz, Kotičkov striček, bridko zavidam. Jaz nisem bil nikoli mamin srček in tudi očetov ne...

Ako poglavje o pridnosti ni izmišljeno, bi Vama res kar pripoščil, da bi vajino dosedaj neslavno ime s tem hipom, ko to pismo v svojem kotičku obelodanim, mahoma zaslovelo po vsej zemlji širni — še celo med ljudožrci v Afriki!

Kadar me bo spet pot zanesla v moj rodni kraj — na Gorenjsko —, ni izključeno, da se odzovem vajinemu povabilu in vaju mimogrede obiščem.

Torej — če Bog da in sreča junaška, se vidimo!

Pozdravljena, mamina srčka!

Kotičkov striček.

2.

Dragi Kotičkov striček!

Lepo si začel svojo novo pravljico. Že v začetku mi ugaja. Ampak Tvoja slika! Ta ga pa pihne! Zakaj pa skrivaš svoj pravi obraz za masko? Pa ko bi vsaj masko bolje pritrdil na obraz, da bi ne videli tvojega pravega čela! Če bi imel v resnici tak obraz, kot ga kaže maska, bi se Te vse balo. Pribodnjič se pokaži s pravim obrazom!

Voščim Ti vesele velikonočne praznike in Te pozdravljam.

Mira Tršan,
učenka V. razr. v Toplicah pri Novem mestu.

Odgovor:

Draga Mira!

Ja veš, draga moja, takrat, ko je slikar mene na papir vrgel, je bil baš pustni torek — zato imam masko na obrazu. Moj pravi obraz bi rada videla? Nič lažjega kot to! — Vzemi še enkrat mojo sliko v roko, strgaj mi masko z obraza — pa si bova pogledala iz oči v oči!

Tudi jaz Ti voščim vesele in blagoslovljene velikonočne praznike. Ali bo kaj dosti prihov in potic? Zvrhan koš naj Ti jih prinese zajček Dudeldajček iz šume!

Pozdravljena!

Kotičkov striček.

Dragi Kotičkov striček!

Že dve pismi sem Ti pisal, pa nobenega odgovora nisem dobil.

Pri nas zbiramo zdaj pirhe za neodrešene brate in sestrice. Nabral sem sam 40 Din in šest jajc.

Tudi jaz bi rad postal kakšen striček. Seveda bi morali moji možgani tako hitro in živo delovati kakor Tvoji.

Presrčno Te pozdravlja

August Kostelic,
učenec III. razreda v Št. Rupertu.

Odgovor:

Dragi August!

Nisi edini, ki mu na poslano pismo nisem odgovora dal. Saj sem v kotičku že nekajkrat razložil, zakaj ne morem vseh dopisov naenkrat objaviti. Potrpljenje je božja mast — z njo se mažite vsi, ki tako težko čakate. Enkrat bo le napočil oni svečani trenutek, ko bo vaše ime zablestelo v mojem kotičku!

Pri nabiranju pirhov za neodrešene brate in sestre si se pa kar imenitno odrezal. Če bi vsak nabral toliko kot Ti, bi bilo denarja in pirhov za brate in sestre tam preko — ko toče. Vsa čast Ti in priznanje! Se vidi, da si od fare fant.

Striček bi rad postal, praviš. Kar še ni, se lahko zgodi. Stric prav lahko postaneš, čeprav Ti možgani ne delujejo »tako hitro in živo« kakor meni...

Lepo pozdravljen!

Kotičkov striček.

Strašno je na tem svetu.

»Strašno je na tem svetu!« je bridko potožil svoji mami Andrejček. »Zjutraj, ko je postelja tako lepo topla, moram iz nje, zvečer pa, ko je tako mrzla, moram vanjo...«

Vsi so slišali.

Učitelj: »Hej, ti tam, Klepetačev, ali boš že tiho!«

Klepetačev Mihec: »Gospod učitelj, saj še ust nisem odprl. To so vsi slišali!«

Zakaj joka.

Oče: »Zakaj jokaš, Angelca?«

Angelca: »Sanjalo se mi je, da je šola pogorela.«

Oče: »No, le potolaži se, saj ni pogorela.«

Angelca: »Saj ravno zato jokam...«

Dvajset let iskala svojega moža

Po deželah med vzhodnimi pobočji And in zgornjim tekom pritokov velerek Amazone in Orenoco se je pred približno poldrugim stoletjem vršila veletragična zgodba, kakor jih pozna le zgodovina prodiranja v kraje, kamor še ni stopil ali v katerih se še vsaj ni vdomačil beli človek. Danes, ko imamo brzojav, radio in letala, bi taka zgodba ne bila več mogoča; drugače pa se prometne in kulturne razmere v teh pokrajinah do danes niso bistveno izpremenile.

Odgovor čez 15 let

Gospa Des Odonis je bila žena enega izmed treh učenjakov, ki jih je bil l. 1735. pod vodstvom Condamine-a poslal francoski kralj Ludvik XV. v Ekvator na znanstvena raziskavanja. Takrat je svet prvič prejel zanesljiva poročila o največjih ognjenikih na svetu: Cotopaxi in Chimborazo, ki sta dotlej veljala kot najvišja vrhova And. Okoli l. 1750. se je nahajal Godin des Odonis še v Quitu. Nato so ga pa velevažne družinske razmere klicale nazaj v Francijo. Ker je njegova mlada žena pravkar imela postati mati, je sam odpotoval v Cajenno. Od tu se je obrnil na portugalski dvor in nujno zaprosil za potne liste in priporočila, s katerimi bi se vrnil v Quito po svojo družino in skupaj z njo odpotoval v Francijo.

Na odgovor iz Lizbone je moral Des Odonis čakati celih 15 let. Po vsej priliki je prebil učenjak ves ta čas v Cajenni. Tedaj pa je nekega dne priplula v reko majhna korveta in naznanila, da jo je na pobudo francoskega kralja poslal portugalski kralj, da odpelje francoskega učenjaka in njegovo družino v

Ramdas Gandi, sin Mahatme Gandija, je bil aretiran in obsojen na šest mesecev ječe.

Para in preko Amazone do meje med Brazilijo in španskimi dominijoni, to je približno do točke, kjer postaja reka za pomorske ladje neplovna. Od tu naj bi Des Odonis z drugimi prometnimi sredstvi nadaljeval pot v Quito. Ladja je imela ukaz, da čaka na učenjaka neomejen čas in ga prepelje obenem z družino v Cajenno, vse na stroške Njegovega Veličanstva portugalskega kralja.

Nesrečna karavana

Des Odonis se je odpeljal, toda po par dneh vožnje je težko obolel. Korveta se je vrnila v Cajenno in učenjaka izkrcala. Ta je sedaj nujno prosil, naj ladja z njegovim pismom za družino sama odpluje v Quito. Toda njegov sel je med potjo umrl. Šele štiri leta potem, ko je bila korveta odplula iz Cajenne, je gospa Des Odonis zapustila Quito in se napotila ladji nasproti. V teku dolgih let, ko je bila sama v Ekvatorju, je prišlo do nje več članov njene družine, to je njen oče in dva brata. Dospeli so preko Magellana in Peruja odnosno preko Panamske ožine. Težave in nevarnosti, ki so jih morali prebiti na tem potu, so bile take, da so ji odločno odsvetovali, da bi se odpravila po kateri izmed teh poti. Tako se je slednjič odločila, da pojde nizdol preko andske visoke planote; v njenem spremstvu je bila tridesetorica Indijancev, brata, nečak — še čisto mlad dečko, en zdravnik in nekaj služabnikov domačinov. Kot predstraža in utiralec poti je šel pred karavano oče gospe Des Odonis.

Ko je oče prišel do vasi Canelos ob nekem pritoku reke Morone, katera se zliva v veletok Amazzona, je naročil domačinom, naj pripravijo za karavano dobra plovna sredstva, sam pa se je odpravil dalje v jezuitski misijon na gori San Pedro ob reki Maragon. Vedel je, da je hči v varnem spremstvu, zato se je brez skrbi napotil naprej. Toda ko je karavana dospela v Canelos, je našla vas popolnoma zapuščeno. Domačini so se bili zaradi črnih koza, ki so bile začele razsajati med njimi, razbegnili po gozdovih. Hribovski nosači, ki so bili s karavano dospeli iz Quita, so bili izčrpani od vročine in truda; razen tega jih je bilo strah pred kugo in pa pred potovanjem s čolni, ki so jih topot videli prvič v življenju. Tiho so se dogovorili med seboj, zapustili Evropejce in zbežali nazaj v svoje gore, od koder so bili prišli.

Karavana je morala izbirati med dvema možnostima: Ali da se tudi ona vrne nazaj v Quito ali pa se brez vodnika izroči vodam. Zmagala je želja gospe Des Odonis, da se slednjič snide s svojim možem in v ta namen dospe do portugalske korvete, ki ji po nalogu dveh evropskih kraljev pluje nasproti. Iztaknili so dva Indijanca, ki pa nista imela nikakih plovnih vozil. Obljubila pa sta zgraditi plav in odvesti Evropejce do misijona, do katerega je bilo po reki približno 12 dni poti. Indijanca sta držala besedo samo napol. Zgradila sta nekak plav in odplula s karavano po reki nizdol, toda čez par dni sta ušla. Francozi so še dva dni nadaljevali pot, dokler niso opazili borne koče, v kateri je živel Indijanec, ki je pravkar okreval od koza. Pregovorili so ga, da je šel z njimi kot krmar. Kmalu nato je zdravniku padel klobuk v vodo. Indijanec se je sklonil za njim, izgubil ravnotežje in v reki utonil. Čoln je pri tem zajel vodo in morali so se zopet ustaviti, da plovno vozilo popravijo.

Sama z osmimi mrtveci

Potniki so bili sedaj oddaljeni od misijona samo še pet ali šest dni. Zdravnik se je ponudil, da gre iskat pomoč; spremljal ga je en Francoz in zvest črnec, služabnik gospe Des Odonis. Ostali so čakali na mestu 25 dni, a pomoči ni bilo. Od pomanjkanja in drugega gorja v divjini so bili že čisto oslabljeni. Za silo so zbili skupaj nov plav, naložili nanj prtljago in se zopet odpeljali po reki nizdol. Plav je bil pa tako nevešče zgrajen, da se je, čim je zadel ob deblo, ležeče v vodi, prevrnil. Od ljudi sicer nihče ni utonil, ker je bila voda na tistem mestu plitka, a bili so zopet brez vozila in brez prtljage.

Nesrečna karavana je sklenila, da nadaljuje pot ob reki peš. Toda deviški tropski pragozd je bil tako gosto zaraščen, da je bilo mogoče priti naprej le s sekiro v roki. Vrnili so se v kočo, pobrali tamkaj, kar so bili preje pustili svojih stvari in se odpravili na pot. Ko so videli, kako se vleče pot zaradi ovinkov, ki jih je delala reka, so krenili globlje v gozd, da bi ovinke odrezali. Toda nevajeni pragozda, so kmalu izgubili pravo smer. Moči so jim že popolnoma pošle, noge so jim bile vse ranjene, mučila jih je strašna žeja, trpinčil jih je razen mrčes; ustavili so se, legli drug poleg drugega in čakali osvoboditeljico smrt.

V teku petih dni je izdihnilo drug za drugim pet članov karavane; živa je ostala samo še gospa Des Odonis — pravi čudež. Ker smrt ni hotela priti ponjo, se je šibka žena znova odpravila sama na pot. Sezula je svojemu mrtvemu bratu čevlje in jih obula, da si zavaruje svoje že vse ranjene bose noge. Trnje ji je bilo strgalo tudi skoro vso obleko s telesa. Napol nezavestna se je vlekla dalje na slepo srečo in slednjič dospela do reke, kjer si je mogla vsaj utešiti neznosno žejo.

Potem se je vrnila k mrtvecem, da pri njih počaka smrti. Toda minevali so strašni dnevi in še strašnejše noči, smrti pa ni hotelo biti. Tod in tam je našla v gozdu razno jagodičevje, toda grlo se ji je bilo od stradanja že tako stisnilo, da ni mogla požirati. V par dneh so ji lasje popolnoma osiveli in mrliški smrad je čez teden dni postal tako neznosen, da se je znova vlekla dalje.

Rešitev

Po vseh štirih je lezla do reke, odločena, da se vtopi. Vendar je obležala na bregu in preživela popolnoma zapuščena še eno noč. Slišala je okoli sebe plazenje kač in rjovenje zveri. Proti jutru pa so ji z reke udarili na uho človeški glasovi. Vedoč, da morejo biti to le divjaki, se je v trenutnem strahu umaknila v gozd. Toda položaj zanjo ni mogel postati strašnejši, nego je itak bil, zato se je vrnila k reki. Tu je opazila dva Indijanca, ki sta se že oddaljevala. Vendar sta jo opazila in prišla k njej. Rotila ju je, naj jo odvedeta v misijon. Divjaka nista hotela o tem nič slišati in zdelo se je, da imata ostuden namen, toda slednjič ju je gospa preprosila, da sta šla z njo do mrtvih in tedaj sta se je usmilila. Odvedla sta jo k ostalim Indijancem, ki so bili begunci iz vasi Canelos. Tu so jo Indijanke lepo sprejele in jo okrepčale. Sedaj so prišli še drugi Indijanci in z njimi zvesti črni služabnik, ki je povedal, da sta bila z zdravnikom dospela do misijona, da pa zdravnik nikakor ni hotel iti nazaj do karavane.

Ko so pokopali mrtve člane karavane, sta se gospa in črni služabnik vrnila k reki in ob njej nadaljevala pot. Slednjič se je prikazal misijon in tako zaželena portugalska ladja, ki je že leta čakala na svojega gosta!

Toda gospo Des Odonis je ločila od moža še 10.000 kilometrov dolga pot. Učenjak je še vedno čakal na ženo v Cajenni. Korveta je brez nezgode plula proti določenemu cilju, a posadka je vse storila, da nesrečni ženi vsaj sedaj kolikor mogoče olajša njeno trpljenje. Srečno je slednjič po dvajsetih letih našla svojega moža in se ž njim vrnila na Francosko.

General Pangalos, bivši grški diktator, je bil od državnega sodišča obsojen na dve leti ječe in na izgubo časti za pet let, ker je sklenil pogodbo glede podelitve koncesije za igralnico na škodo države in na korist enega svojih strankarskih pristašev.

Umirajoča vas

V svoji letošnji (drugi) seji je spisal lani ustanovljeni francoski agrarni kongres obupno spomenico na vlado. Govori 300 zastopnikov 53 departamentov so podali mrko sliko življenja na kmetih. Vasica Milly v bogatem viničarskem okraju Chably je na primer štela pred 50 leti 247 prebivalcev. Zdaj jih je ostalo 137, in je prekoračila tretjina od njih 60. leto. 29 mož in žen so v starosti med 41. in 60. leti in 40 v starosti 20 do 40 let. Mladine v starosti do 13 let je samo 14. Polovica od nje je dosegla za šolski obisk predpisano starost. Sedmero dečkov in deklic se uči v »preprostorni« šoli, in okoli je vse polno kmetij z napisom »na prodaj«. Ta izumirajoča vas, ta hiralnica, je vsakdanji pojav na Francoskem. Če je narastlo tekom zadnjih 80 let prebivalstvo republike za 4 milijone, so to povzročila mesta. Marseille šteje že nad 650 tisoč ljudi in Lion nad 570 tisoč, Nizza se je podesetorila in S. Denis je narastel 17 krat. A kmečko prebivalstvo se je v istem času zmanjšalo za 6 milijonov in tvori le pičlo polovico vseh Francozov namesto nekdanjih treh četrtin. Vedno več kmetij nakupijo inozemci in dolina Garone je že postala »nova Italija«. Poljski delavci so tako dragi in redki, da spremenijo posestniki polje v travnike in pasejo ovce: s tem prištedijo visoko plačo. Zato se je skrčila od leta 1913 do sedaj pšenica na 1,400.000 ha. Kmalu bo morala Francoska v inozemstvu kupovati polovico potrebnega žita. Meščani se ne brigajo za kmečke težave in slabe letine ter od vlade zahtevajo znižanje draginje. In medtem je dokazano, da bi moral kmet prodajati mleko po 1.40 fr. za liter namesto sedanjih 1.20 fr. ter pridelati vsaj po 20 kvintalov pšenice namesto sedanjih 14 kvintalov z 1 ha, da bi se mu splačalo gospodarstvo. Razen inozemstva oškodujejo kmeta tudi francoske kolonije. Vino iz Alžira, olje iz Tunisa, pšenica in svinje iz Maroka odjedajo zaslužek domačemu poljedelcu. A vlada ne sme pustiti rasti draginje, če noče ugonobiti mesta. Odgovarja vasi, da bi bila za njo edina rešitev izdatnejše gospodarstvo, efficiency, in predvsem več naraščaja, domačih sinov, ki bi ostali zvesti rodni grudi.

Telefoni v Berlinu

V Berlinu je nedavno izšel imenik naročnikov berlinskega telefona. V Berlinu skoro ni stanovanja, v katerem ne bi bilo enega ali več telefonov. Radi tega je ta imenik največja knjiga te vrste na kontinentu. Samo London in Newyork imata še več telefonov kakor Berlin. Berlinski imenik naročnikov ima 1400 strani in ga je naročilo 2,800.000 oseb in tvrdk. Število telefonov v Berlinu je mnogo večje, kakor to dokazuje imenik, ker pridejo v imenik samo osebe, ki to žele. Zadnja berlinska moda zahteva, da se ime naročnika izpusti v imeniku. Tej modi se je podvrgel ne samo predsednik republike Hindenburg (poglavarji držav že od nekdaj in povsod skrivajo številko svojega telefona), marveč zaman iščete v imeniku tudi imena mnogih znanih osebnosti Berlina — igralcev, književnikov, politikov itd.

Junak letošnjega imenika telefonskih naročnikov je lastnik tovarne pohištva Kristeler. Ta človek si je vbil v glavo, da mora biti njegovo ime prvo v imeniku in je zato svojo tovarno imenoval »Aaaasi — tovarna pohištva«. S štirimi »a« je naravno prišel na čelo imenika, dočim je tiskarna »Aaba«, ki je bila leta in leta na prvem mestu, potisnil na drugo mesto. V imeniku je 2000 Müllerjev, 1500 Schulzev, 1500 Mayerjev, 700 Lehmannov. Berlin se lahko pohvali s pralnico Wolfganga Goetheja, gostilnico Friderika Schillerja, ključavničarsko delavnico Uhlanda in z 12 Wielandi.

Moža hotela rešiti iz pekla

V nekem mestecu ne daleč od Karlovih varov na Češkoslovaškem živi vdova nekega uradnika. Za vsako ceno je hotela govoriti z duhom pokojnega moža. Ni dala miru, dokler ni bila uvedena v spiritistično društvo. Že na prvem spiritističnem sestanku je poklicala duha svojega moža, ki se ji je »blagohotno odzval«. Na njeno vprašanje, kako se mu na drugem svetu godi, je odgovoril, da je v peklu, kjer trpi strahovite bolečine od ognja. Žena se je seveda silno razžalostila in je šla vsa obupana domov. Okrog polnoči je nekdo potrkal na vrata njene hiše. Žena je odprla in pred njo je stal visok maskiran človek, ki ji je dejal, da je vrag in da je pripravljen rešiti njenega moža peklenskih muk, če mu da denarja. Vdova ga je prosila, naj pride naslednjo noč, ker doma nima toliko denarja, kolikor ga on zahteva. Drugo jutro je vdova takoj šla v banko in dvignila ves svoj denar. Od veselja je povedala blagajniku, zakaj je dvignila denar in mu rekla, da bo okrog polnoči govorila z vragom. Blagajnik je seveda o tem obvestil policijo, ki je opolnoči aretirala vraga, ki ni bil nihče drugi kakor neki član omenjenega spiritističnega društva.

Prvi nebotičnik v Madridu, ki ga je sezidalo špansko časnikarsko društvo.

Iz zgodovine krompirja

Pradomovina krompirja je južnoameriška republika Peru, kjer krompir sam od sebe raste povsod v naravi. V Evropi pred odkritjem Amerike ni nihče poznal te prekoristne rastline. Najstarejšo vest o krompirju imamo v knjigi o potovanjih nekega Johna Hawkinsa, ki je trgoval s sužnji. John Hawkins je leta 1565 prejel iz Santa Fè pošiljko krompirja in ga poslal domov na Irsko.

Leta 1584 je prinesel sir Walter Raleigh prvi krompir iz Virginije na Irsko, odkoder je šel na Angleško. Admiral Francais Drake, kateremu sesplošno pripisuje zasluga, da je krompir prinesel iz Amerike v Evropo, je prinesel prve biljke krompirja šele dve leti kasneje. Njegova zasluga je, ker se je veliko trudil, da bi se ta hrana razširila, čeprav je spočetka naletel na velike težave in odpor. Leta 1611 je francoski kralj prvič pokusil krompir, iz leta 1648 pa potekajo prve zanesljive vesti o sajenju krompirja na Nemškem. V Avstriji je zasadil prvi krompir in sicer v svrho poskusa znani takratni učenjak Johann Joachim Becker iz Falacke. Leta 1764 je izdala pruska vlada dekret, s katerim nalaga občinam, naj pospešujejo sajenje krompirja, občinarji pa so se temu upirali, kjerkoli so mogli. Šele leta 1772, ko je radi silno slabe letine raznim nemškim pokrajinam pretila lakota, so ljudje uvideli, kako neprecenljiv je krompir. Naslednje leto se je pa krompir hitro razširil po vseh evropskih krajih.

•

»Ali delate v velikem podjetju?«

»Gotovo. Vedno traja en teden, preden pride najnovejši dovtip od zadnjega sluge do generalnega ravnatelja.«

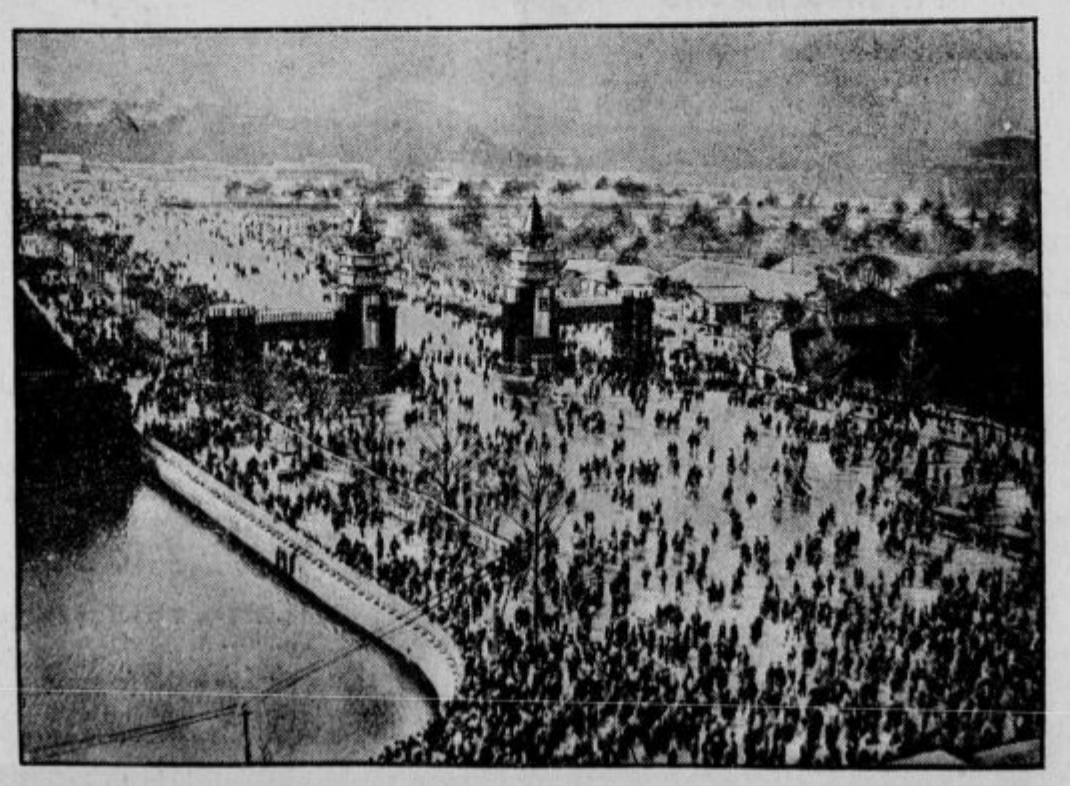

Slavnost v prenovljenem Tokiu. Množica ljudstva pred carsko palačo v Tokiu na slavnostnem mostu, čez katerega je šel v vsem svojem sijaju cesar Hirohito.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzojavni naslov: Gospobanka

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000·—

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

vloge nad 480 milijonov dinarjev

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Podružnice:
Bled - Celje - Djakovo - Kočevje - Kranj - Maribor
Novi Sad - Sombor - Split - Sibenik

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.

Samo 49 Din

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici

Samo 49 Din

Št. 125. Budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3 letno jamstvo . . . . . Din 49·—
Št. 105. Enaka, 19 cm visoka . . . . . Din 64.2·
Št. 106. Enaka, z radijskim štev. in kazalci Din 76·—
Št. 120. Kovinasta ženska ura z dobrim koles., namazana in regul. 3 l. gar. Din 44·—
Št. 121 Enaka z radij. štev. in kazalci . . . . Din 58·—
— Cenik zastonj in franko —

H. SUTTNER -- LJUBLJANA 2

Trgovina s čevlji

domačega izdelka po najnižji ceni. — Dobe se pri
Marliji Kališnik, Novo mesto.
Za praznike veliko ceneje!

Svilene robce

kupite najceneje in najlepše, kako tudi popelin volno in drugo manufakturno blago le v trgovini

I. Preac
Maribor, glavni st. trg 13

Po prvem nakupu se boste sami prepričali o gornjem!

SUKNO

pristno ANGLEŠKO in ČEŠKO ter druge pomladanske novosti za dame in gospode pri
FRANJO MAJER - MARIBOR - Glavni trg 9

Špecerija in železnina
J. Picek, Novo mesto

Težakovo olje, laneno olje, klajno apno, fini amerikanski terpentin, umetna gnojila, prvovrstni Portland-cement, betonsko železo. Vsakovrstni kinč za krste in druge pogrebne potrebščine, voščene sveče, ob času setve zanesljiva semena. Suhe in oljnate barve. — Arborin.

Zmerne cene! - - Zmerne cene!

Izletnikom, turistom, potnikom in drugim obiskovalcem

VRHNIKE

se priporoča novootvorjena, vsem higijenskim predpisom odgovarjajoča in moderno opremlj. restavracija in kavarna

»PRI KOLODVORU«

Točijo se pristne alkoholne in brezalkoholne pijače. Dobijo se vedno sveža gorka in mrzla jedila. Na razpolago več lepih, moderno opremljenih tujskih sob. Za solidno in točno postrežbo jamčiva

A. & I. SELIGAR

ODEON

plošče

SAMO pri NAS!

„Gramofon“ A. Rasberger

Miklošičeva cesta št. 34
(palača Pokojninskega zavoda)

Krasne novosti!
Najnovejši šlagerji!

Prodajni depot:

Columbia-His master's voice-Polydor
največja zaloga v Jugoslaviji.

Prva celotna izdaja! Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta **Prešerna**

Zbrano delo

Cena Din 40·—, elegantno vezana Din 55·—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

V neizmerni žalosti naznanjamo, da je naš srčnoljubljeni soprog in predobri oče, brat, svak in stric, gospod

Karel Cigoj

vladni nadkomisar v pok. in upravitelj Pokrajinskega pokojninskega sklada za rudarje

v soboto dne 12. aprila 1930, po dolgi in mučni bolezni umrl. — Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek dne 14. aprila ob 17 popoldne iz hiše žalosti, Cesta na Rožnik — vila Maria Vera — na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1930.

Žalujoča soproga ANA. STOJAN in MARJAN, sinova. - Rodbine: sodni svetnik ŽIGONOVA, ing. LIČARJEVA, ing. BOLAFIOVA.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljevi izbrani spisi

priznano tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu.
Vsak zvezek stane broširan Din 45·— elegantno vezan Din 60·—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Sofra kartoteka

izdelana po najmodernejših in najpraktičnejših principih, nudi vsakovrstnemu podjetju od malega trgovca do najobširnejših obratov in administracij nepresegljive prednosti pri knjigovodstvu. Zahtevajte brezplačna pojasnila!

SOFRA - MARIBOR

Seriozni zastopniki se sprejmejo

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo modernih

spomladanskih klobukov

Popravila izvršujem hitro in poceni

M. JAHN, modistinja
Maribor, Stolna ulica štev. 2

Ako mi ogledalo kedaj pove neprijetno resnico

tedaj najdem hitro pomoč pri preizkušenih Elza-preparatih za nego lepote: **Elsa-mila zdravja in lepote** v 7 finih in koristnih vrstah (milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerinovo, boraksovo, katranovo, brivsko); **Elsa-Creme-pomada** za obraz in roke, **Elsa-pomada za rast las. — Elsa-Schampoo** 1 komad 3 Din 30, **Elsa-dont-pasta** za zobe, 1 tuba 8 Din 80.

Vedno rabim samo te preparate.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

5 komadov Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko če se denar pošlje naprej, po povzetju 50 Din. — Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

Evgen V. Feller - lekarnar
Stubica Donja - Elsatrg št. 134

Ali ste že poravnali naročnino?

POKRAJINSKI POKOJNINSKI SKLAD ZA RUDARJE V LJUBLJANI sporoča pretužno vest, da je njegov upraviteli, gospod

Karel Cigoj

višji vladni komisar v pokoju

danes popoldne, po dolgem in težkem trpljenju umrl.

Vestnemu in neumornemu uradniku bomo ohranili časten in hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1930.

GLAVNA BRATOVSKA SKLADNICA V LJUBLJANI naznanja tužno vest, da je njen uradnik, gospod

Karel Cigoj

višji vladni komisar v pokoju

danes popoldne, po dolgi in mučni bolezni umrl.

Vestnemu in neumornemu delavcu bomo ohranili trajen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1930.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 1 50 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon štev. 2328

ŽIVČNI GLAVOBOL

Vsi, ki vas muči živčni glavobol, migrena, nahod, hripa itd. in se zato čutite oslabele ter za vsako delo nesposobne, kupite si takoj

NOSAL

prašek za noslanje

Čudili se boste uspehu!

NOSAL prežene bolečine razbistri in osveži glavo tako, da se kmalu povrne zopet ugodje in veselje.

Vedite: NOSAL ne škoduje želodcu, ne srcu ne obistim itd., ker se ne uživa temveč noslja (šnofa).

Zahtevajte v lekarnah izrecno originalni NOSAL-BAHOVEC z napisom proizvajalca

BAHOVEC

Lekarna M. BAHOVEC Ljubljana

Službe iščejo

Žagar

išče mesto na venecijanko; razume se tudi na mlin, zmožen tudi vseh popravil. — Naslov pove uprava lista št. 4204.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, vajen tudi železnine, išče primernega mesta. - Naslov v upravi »Slovenca« pod »Pošten pomočnik 4109«.

Prodajalka

z dveletno prakso želi premeniti mesto s 1. majem najrajši na deželo. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod šifro »Poštena« št. 4118.

Plačilni natakar

zanesljiv in pošten ter kavcije zmožen, se sprejme takoj v večji restavraciji v Mariboru. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Absolvent

Zadružne šole, vešč trgovine z lesom, deloma tudi z usnjem, išče primerno mesto. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4203.

Mizarski pomočnik

išče mesta. Položi kavcijo do 15.000 Din; gre event. kot družabnik. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mizar 4255«.

Kolarski vajenec

z odliko napravil izpit, bi rad stopil k dobremu kolarskemu mojstru za pomočnika. Odslužil je že vojake. Ponudbe pod značko »Pridna moč« št. 4162 na upravo »Slov.«

Starej. pošteno dekle

vajeno vsega gospodinjskega dela, kakor tudi šivanja, nekoliko gostilne in trgovine, želi mesta kot družabnica ali samostojna gospodinja. Vzame tudi na račun kako manjšo dobro idočo gostilno, vinotoč, trafiko, mlekarno ali kaj temu enakega. Najraje v dravski banovini. Položi lahko kavcijo. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4178.

Službe dobe

Več dobrih mizarjev

sprejme A. Amann, tovarna pohištva, Tržič.

Mizarske pomočnike

sprejmem za stavbna in pohištvena dela. Sprejmem tudi začetnika, mlajšo moč in starejšo. Zglasiti se je pismeno. Hočevar Henrik, splošno mizarstvo, Struge na Dolenjskem.

Večja trgovina

z mešanim blagom na deželi sprejme pridnega in krepkega dečka kot učenca. V poštev pridejo sinovi poštenih staršev s primerno šolsko izobrazbo ter veseljem do trgovine. Ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod »Trgovski vajenec« 4309.

Razpisuje se

(odda se) služba cerkvenika - organista v Blagovici. Priglase sprejema in pojasnila daje župni urad v Blagovici.

Mesarski pomočnik

boljši, zmožen voditi večjo podružnico, se sprejme. Lahko tudi oženjen. Stanovanje v hiši. Nekaj kavcije potrebno. - Ponudbe poslati v upravo Slov. pod »Stalno« 4318.

Šofer

trezen in dober vozač, kateri prevzame tudi druga dela pri gospodarstvu, če ne vozi, se sprejme pri Fric Zemljič v Ljutomeru. Samo pismene ponudbe na prejšnji naslov.

Dva potnika

po možnosti manufakturista — za poset privatnih strank — sprejmem v stalno nameščenje. Dobra eksistenca. - Ponudbe na upravo »Slov.« v Mariboru pod značko »Agilen«.

Dekla

za večjo kmetijo pri Ljubljani, katera zna molzti, dobi dobro službo v dobro hišo. Samo poštene, 28—35 let stare naj se osebno zglase. - Prosim gg. župnike, naj prizadete opozore na ta oglas. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4108.

Dva pomočnika

v pohištveno delo takoj sprejmem. Bitenc, mizarstvo, Vižmarje n. Ljublj.

Krepkega učenca

okrog 16 let starega, ki ima vsaj dve srednji šoli, poštenih staršev, ki ima veselje do trgovine z mešanim blagom, sprejme takoj Ivan Traun, trgovec, Ptujska gora p. Ptuju. Sinovi železničarjev imajo prednost.

Kuhar-ica

perfekten, samostojen, z dobrimi spričevali — se išče za takoj. - Gostiona »ORAO, Zagreb, Frankopanska ulica 13.

Učenko

pridno, čisto in pošteno, sprejme delikatesna trgovina v Ljubljani. Naslov v inser. oddelku »Slov.« pod »Takoj« št. 4055.

Rešeršerje

(korespondente) išče za vse kraje v Jugoslaviji ugleden informačni zavod. Ponudbe pod šifro »Rešeršer« na Jugomosse — Zagreb, Jelačičev trg 5.

Učenko

ki ima veselje do trgovine, je poštena, pridna in pripravna za vsako k trgovini spadajoče delo, sprejme trgovina z meš. blagom Milan Tuma v Krškem. Hčerke poštenih kmetskih staršev ali železničarjev - imajo prednost. Nastop takoj.

Vajenca

za kleparsko obrt sprejme Alojzij Smolej, klepar, Kranj 154.

Pomočnike

oziroma poslovodje sprejmemo za trgovino mešane stroke s kavcijo od 10.000 Din dalje. - Ponudbe z navedbo kavcije je poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Pošten« št. 4229.

Krojaški pomočnik

dobro izurjen, dobi stalno mesto pri I. Goltez, Stožice, Ježica p. Ljublj.

Gospodična

s prakso pri otrocih, ki govori perfektno nemško in bi pomagala tudi pri gospodinjstvu, se sprejme k 4 letnemu dečku in 10 letni deklici za takojšen nastop. Ponudbe v nemščini z zahtevo plače in sliko naj se pošljejo na naslov Armin Böhm — Novi Sad.

Več peč. pomočnikov

sprejmem. Plača po dogovoru, hrana in stanovanje v hiši. Ivan Zaplotnik, pečarski mojster, Radovljica

Čevljar. prikrojevalec

kateri je zmožen tudi spodnjih delov, in več čevljarskih pomočnikov se takoj sprejme. Na dopise se ne odgovarja. — Josip Pogačar, Radomlje.

Vajenca

za pekovsko obrt, z vso oskrbo v hiši, iščem. Anton Praprotnik, pekarija, Jesenice, Gorenjsko.

Služkinja

zdrava in poštena, vajena tudi poljskih del se takoj sprejme na gostilno pri cerkvi. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 4237.

Dva pomočnika

dobro izvežbana, sprejmem. - Ivan Smole, mizarstvo, Tacen, pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Mesarskega vajenca

z vso oskrbo, sprejmem takoj. Kos Avgust, Gameljne, Št. Vid n. Ljublj.

Pomoč gospodinje

Iščem mlado, čedno in pošteno dekle, ki bi se morala privaditi gospodinjstva; je lahko začetnica. - Marija Pelec, Novi trg 19, Kamnik.

Mizarsk. učenca

sprejme Jože Zadnikar, Ljubljana VII, Verovškova ulica 48.

Zaslužek

Agilen zastopnik

za povečane slike in razne druge v to stroko spadajoče predmete z dobro provizijo, se išče za takoj. Potrebna kavcija 2000 Din. - Prijaviti pismeno ali osebno »Fregator«, Zagreb, Istarska ulica 29.

Pošljite nam takoj

Vaš naslov! Dnevno 200 do 300 Din in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. — »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Vprašamo Vas?

Kako hočete tudi vedeti, katero zastopstvo je najboljše? Gotovo ste delavni ter zaslužite samo pare. Pri nas zaslužite velike vsote, katere Vam omogočijo živeti ter prihraniti za družino. 21 novih presenetljivih bombnih artiklov bo v tej seziji predano potnikom. - Resni potniki pišejo I. generalnemu komisijskemu skladišču »Omnia«, Ljubljana. - Priložite en dinar za katalog in pošt.

Pouk

Šoferska šola

I oblast konc. Camernik, Ljubljana Dunajska c. 36 (Jugoavto) — Tel 2236 Pouk in praktične vožnje

Šoferska šola

Gojko Pipenbacher, obl. konces., Ljubljana, Gosposvetska cesta 12.

Šoferska šola

obl. konces. I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite v Ljubljani, Bleiweisova cesta 52. - Prihodnji redni tečaj prične 1. maja.

Stanovanja

Stanovanje

z 2 sobama in pritiklinami, iščem. Ponudbe na upravo: »Mirna stranka« št. 4171.

Meblirana soba

lepa, s separiranim vhodom se takoj odda boljšemu gospodu. - Florijanska ulica 31.

Meblirana soba

s posebnim vhodom in električno razsvetlavo se odda solidnemu gospodu za 1. maj. Naslov v upravi pod št. 4207.

Stanovanje

1 sobe in kabineta ali 2 sob in kuhinje išče uradnik z družino za takoj. Blagohotne ponudbe pod »Državni uradnik« 4210.

V dosmrt. stanovanje

in tudi oskrbo sprejmem samca (samico) proti enkratni odškodnini 20.000 Din. Prednost imajo upokojenci. - Ponudbe pod: »Preskrbljen« št. 4176 na upravo »Slovenca«.

Sostanovalec

se sprejme na Medvedovi cesti št. 22.

Stanovanje

v novo zidani hiši na deželi oddam gospodu ali gospej z vso oskrbo za enkratno odškodnino 15 tisoč Din. Ponudbe pod šifro: »Do smrti preskrbljen« št. 4177.

Stanovanje

dveh sob, kuhinje in pritiklin se odda. - Podjunska ulica 23, Spod. Šiška.

Stanovanje

sobo, kuhinjo in pritikline v mestu iščeta zakonca brez otrok. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Zakonca« št. 4236.

Lepa soba

se odda s 1. majem stanovitnemu gospodu. — Gruberjevo nabrežje 16.

Sobo

s štedilnikom iščeta dve osebi, najraje za Bežigradom ali v bližini glavnega kolodvora. - Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dve osebi«.

Kot sostanovalca

sprejmem 2 priprosta gospoda takoj. Drašler, Cesta na Brdo 12, Vič.

Lepo stanovanje

predsoba, kuhinja, dve sobi, kopalnica, terasa in soba za služkinjo oddam za obresti tistemu, ki mi posodi za dobo pet let večji znesek. Stanovanje obsega celo prvo nadstropje nove vile v mestnem delu Rožne doline. Pismene ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodna prilika« št. 888.

Soba se odda

s 1. majem, na razpolago je predsoba s štedilnikom. - Podrožnik 1/1.

Sobo v Celju

ali okolici iščem pri babici ali vdovi, eventuelno grem kot sostanovalka, kjer bi imela za čas poroda tudi oskrbo. Dopise pod »Celje« upravi.

V najem

Za obrt in industrijo

primerne novoadaptirane lokale v centrumu mesta Maribor se odda proti odkupnini. Intabulacija. - Nizka najemnina. - Pism. vprašanja na upravo lista Ljubljana, šifra 1930/4000.

Mlin

iščem v najem. Grem tudi za mlinarja v večji mlin. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Radi izselitve

se odda v najem hiša slična vili zelo pripravna za trgovino ali vsakega obrtnika, posebno čevljarja, kjer je obrt zelo dobro vpeljana ter se izvršuje že 20 let. Hiša sestoji iz 7 sob, kuhinje, 2 kleti, dalje hleva, zelenjadnega vrta in zemljišča za vzdrževanje do 2 živinčet. Najemniku je na ponudbo konj z opremo, 2 voza in več drugega orodja. Ogleda se pri Josipu Pogačar, Radomlje.

POMLADNE NOVOSTI

ZA OBLEKE - PLAŠČE POVRSNIKE - ITD. ITD

V VELIKI IZBIRI IN NAJCENEJE

PRI

NOVAK-u

LJUBLJANA

KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupi

po najvišjih cenah

ČERNE, juvelir Ljubljana, Wolfova ulica št 3.

Za kopalnico

kupim peč in banjo ter večji nabiralnik za vodo. Cenj. ponudbe pod »Kopalnica« št. 4305 na upravo »Slovenca«.

Posestva

Lepa bodočnost!

Hiša za gostilno in trgovino in druge lepe ugodnosti se ceno proda z inventarjem. Več: I. Zupan, Trstenik, p. Golnik, Slovenija.

Hišo ali vilo

dvo- ali tristanovanjsko, v Ljubljani ali najbližnji okolici, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Takoj gotovina« št. 3990.

Stavbišča za vile

pod Rožnikom prodaja Pokojninski zavod, Gledališka ulica 8/IV

Nameravate zidati?

Nudim nepristranska ekonomična pojasnila, skice, načrte, proračune in nadzorstva. - Ponudbe pod: »Inženjer arhitekt« na upravo »Slovenca«

Smrekov gozd

207 hektarov, proda za sečo ceni primerno Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19.

Na Bledu

dve hiši z vrtom naprodaj, ena novozidana za večjega obrtnika, tudi na pogon, elektrika, vodovod v hiši, 10 minut od kolodvora in pošte, vse krito z opeko. Druga enostanovanjska hiša, kjer pa se z malim popravilom napravi še eno stanovanje, poleg je lep vrt in mala vodna moč. Elektrika in vodovod v hiši, se zaradi prenosa obrata poceni proda. - Pojasnila daje M. Jan, sploš. kovaštvo, Bled 2.

Prodam dve žagi

venecijanki z vodno močjo, 50 HP, v lesnem kraju, tik železnice, primerno tudi za tovarno ali vzamem družabnika k lesni trgovini. - Naslov v oglasnem oddelku »Slovenca« pod št. 4172.

Več parcel

v ljubljanski okolici poleg glavne ceste se proda. Cena po dogovoru. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4120.

Stavbno parcelo

kupim najraje za Bežigradom. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gotovina« št. 4199.

Hišico

stanovanjsko, z nekaj zemljišča, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo pod »Hišica« št. 4016.

Nivo

na Vodovodni cesti oddam ugodno v najem. Naslov pove uprava lista pod št. 4291.

Enodružinsko hišo

3 sobno stanovanje, elektrika, vodovod, velik vrt, oddam s 1. majem za Bežigradom. Naslov pod št. 4306.

Vila

enonadstr., 6 sob, komfortna solnčna lega z velikim urejenim sadnim in zelenjadnim vrtom — se vsled preselitve ugodno proda. Nahaja se v bližini cestne železnice v vzhod. delu mesta Ljubljane. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4295.

Posestvo z vilo

20 oralov, vseh kultur, nad Mariborom, svoj čas gostilna, proda Zagorski, Maribor, Tattenbachova ulica 19/II.

Kupim hišo

do 150.000 Din, v Mariboru. Ponudbe na upravo Maribor pod »150«.

GOZDNO POSESTVO

(200 ha), za sečnjo, blizu postaje, prodaja Troha, Maribor, Aleksandrova 18.

Prodam hišo

na periferiji Maribora — 90.000 Din. Ponudbe upravi Maribor pod »90«.

Glasba

Cello

močan v glasu, poigran, za orkester — ugodno prodam. — Jos. Dornig, Kočevje

Klarinet »Es«

dobro ohranjen, se poceni proda. Naslov pove uprava »Slov.« št. 4239.

Harmonije

izdeluje od 3000 Din dalje, uglašuje in popravlja cerkvene orglje, harmonije in klavirje po nizki ceni Anton Tramte, Žabnica, p. Škofja Loka.

Črn pianino

skoraj nov, ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4304.

Klavirje

pianine in harmonije prodaja, izposojuje, popravlja in čisto uglašuje najceneje — tudi na obroke — tovarna klavirjev Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska c. 2.

Pianino

črn, dobro ohranjen, ceno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4302.

Prodamo

Blagajna

skoraj popolnoma nova, sistem »Wertheim — se ugodno proda. »Slograd«, Dunajska cesta 31.

Dva moška kolesa

prodam. Ogledata se pri Figovcu v garderobi.

Hlodov

več vagonov, lepih bukovih in hrastovih, naprodaj. Ponudbe na upravo lista pod »A. B.« št. 4280.

Trgovina z meš. blag.

v Ljubljani — se ugodno proda. Prevzem blaga ni obvezen. Event. se proda samo kompletna oprava. Ponudbe pod »Trgovina« št. 4313 na upravo »Slovenca«.

Tapetniki, trgovci, pozor! AFRIK

nudim po reklamni ceni. Zahtevajte vzorce in cenik. Anton Merhar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 22.

Kolo

prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4329.

Otroški voziček

se poceni proda. Naslov v oglasnem oddel. »Slovenca« pod št. 4323.

12 A.-Ž. panjev

prodam z mladimi matičami, močna ljudstva, z izdelanim satovjem v medišču, vse skupaj, komad po 500 Din. Vidmar Matevž, Vešter pri Šk. Loki.

Seno

sladko - 1000 kg - se proda na Skaručni št. 31.

Čebele

5 kranjičev in 5 A. Ž. družin naprodaj na Skaručni poleg cerkve.

Jajca za valenje

italijan. jerebičark, odlikovanih, pristnih, najboljših jajčaric, oddaja ducat 50 Din - Škof, Čušperk, Dolenjsko.

Kočijo

z gumi kolesi, landauer, lovski voz in konjsko opremo poceni proda Gradbeno podjetje G. Tönnies, Dunajska cesta.

Ženitbe

Znanja želi

v svrho čimprejšnje ženitve lesni trgovec s premožno gospodično ali vdovo 25 do 34 let. Ponudbe s sliko na upravo »Slov.« pod »Značaj«.

Denar

Kredit! Razdolžitev!

Posojilo za zidanje, gospodarske potrebe, razdolžitev vknjiženih bremen, osebnega dolga itd., mogoča le potom splošno organizirane »Brezobrestne akcije«. Navodila (10 Din) Marstan, Maribor, Koroška 10.

STIL

Strojne tovarne in livarne d. d.

Telefon 28-29 Ljubljana Telefon 28-30

Vrtne klopi, mize in stole

na železnih stojalih, lično pleskane

Cena: Mize . . . . . Din 340·—
Klopi . . . . Din 260·—
Stoli . . . . . Din 230·—

VEDNO V ZALOGI

Hrastove deske
pet let stare, raznih debelin, ima v zalogi Družba Ilirija, Dunajska cesta št. 46, telefon 2820.

Dve okni
dobro ohranjeni, široki, 285 cm, visoki 340 cm, 2 komada, široka 285 cm in visoka 224 cm, proda Franc Erjavec, Wollova ulica 12, Ljubljana.

Vreče
za moko po 85 kg, komad Din 8.50, kakor tudi vse druge prodaja po najnižji ceni A. Grebenc, Ljubljana, Vel. čolnarska ulica št. 15.

Najcenejši koks
po 85 par kg le v mestni plinarni ljubljanski.

Za pomladno saditev
nudi v poljubni množini pritlična drevesca: Jablane, hruške, cepljene, nizke vrtnice in špargljeve sadike v najboljših sortah Matko Maretič, fa Sever & Co., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5 in Langusova 21.

Kotel
s pečjo z. pripravo svinjske hrane, se poceni proda. Maribor, Betnovska cesta 80.

Prvovrstne ceplj. trte
in sicer: šipon, laška graševina, drobna graševina, in muškatni silvanec ima naprodaj: Fric Zemljič v Ljutomeru.

Dve spalnici
iz lepega češnjevega lesa prodam. Slog modern, izdelava solidna, cena ugodna, postavim v Ljubljano ali na bližnjo postajo. — Ogleda se pri Josip Štolfa, mizarstvo v Krašnji, p. Lukovica. — Ugodna auto-zveza ob nedeljah z Adamičevim autobusom.

Elektromotorje
transformatorje — razne stroje — elektromaterijal — aparate — popolnoma tovarniško nove iz zaloge bivše firme »Transformator«, prodaja po znatno znižani ceni Vojnović & Cie. Skladišče Ljubljana — Glince.

Dieselmotor
30 HP, se proda po ugodni ceni. Vprašati na upravo »Slovenca« pod »Dieselmotor« št. 4158.

Puhasto perje
kg po 38 dinarjev razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din — L. Brozović, Zagreb, Ilica štev 82 Kemična čistilnica perja.

Maslo
kuhano in čajno, dobite najceneje v Mlekarni Krištof, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60.

Pletilni stroj
štev. 8/30, v najboljšem stanju zaradi odpotovanja ceno naprodaj. - Žnidar Karla, Sava-Jesenice 51.

Zastonj čebulček,
dobite vsako množino ugodno tudi več vagonov semenskega krompirja. - Jože Grom & Co., trgovina z mešanim blagom, Vrhnika.

Fini cvetlični med
prodajam kilogram po 18 Din. Josip Brinovc, čebelar, Podvrh, p. Braslovče.

Dva klub - fotelja
nova, solidno izdelana, se poceni prodasta pri tapetniku A. Pavletu, Vegova ulica 10.

Otroški voziček
dobro ohranjen, in žensko kolo, se poceni proda. - Reber št. 7, Ljublj.

Gnetilnik, pinja
sirni kotel, malo rabljen, poceni proda Mlekarna Krištof, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60.

Otrobe
po 110 Din za 100 kg oddaja **F. Juvan,** valjčni mlin, Gameljne - pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Češnjevo spalnico
ugodno prodam. - Naslov v upravi »Slov.« št. 4191.

Steklen papir
v polah in pasovih za vse industrije nudi najceneje Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva c. 30.

Otroški voziček
in zibeljko s podstavkom poceni prodam. Naslov v upravi »Slov.« št. 4116.

Pomožni motor
za na kolo, skoraj nov, prodam po nizki ceni. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4112.

Objave

Prostovoljna
javna dražba
v zapuščino Jerneja Sešeka, branjevca v Ljubljani, spadajočih predmetov, kakor pohištva, obleke, perila, obuvala in raznih branjevskih predmetov (pasta in trakovi za čevlje, glavniki i. dr.), se vrši v četrtek 17. apr. 1930 ob 9 dopoldne v Ljubljani, Židovska steza št. 6. — **Hudovernik** l. r., notar kot sodni komisar.

Svarilo!
Ker izvršujem mesarsko obrt osebno, svarim vsakogar, da ni nihče, razen mene, upravičen na moje ime kupčevati ter sklepati pogodb. - Za sličnе kupčije tudi ne jamčim!
Alojz Mule,
mesar, Pragersko.

Obrt

Vezenje
nevestinih oprem, zaves pregrinjal, najceneje in najfinejše Matek & Mikeš Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. — Entlanje ažuriranje predtiskanje takoj

Entlanje Din 1·50 m
Strojno-ročno vezenje zastorov, preprog, kuh garnitur itd. Predtiskarija Izdelovanje damskega perila, najceneje M. Sedovnik, Florjanska 6, Ljubljana.

Teden za tednom
že čitate moj oglas, pa še vedno odlašate! Pustite vendar kajenje, ki Vam škoduje na zdravju in denarju! Uporabljajte Nikoprost, ki stane enkrat za vselej samo 56 Din. Kdor naroči pet steklenic, dobi poštnino prosto! Od tisočev preizkušeno sredstvo! Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica 17/a.

Kdor rabi
zanesljivo dobro vsakovrstno pohištvo in stavb. izdelke, naj si ogleda pri Ivanu Smoletu, mizarstvo, Tacen, Št. Vid nad Ljublj. - Tudi na obroke.

Terazzo
se najbolje brusi s »Silicium-Carbid« drsalci, ki jih ima Feliks Toman ml., Ljubljana, Resljeva c. 30.

Mlinarji!
Rž, proso, ajdo in ječmen kupite najceneje pri
A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24.
Veletrgovina žita in moke.

Za birmo
ure, zlatnino in srebrnino nudi najcenejše Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred Škofijo 15.

V Mariboru
je najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, parfumerije, papirja, pletenin, nogavic, vrvarskih izdelkov itd. na debelo in na drobno pri
D. ROSINA, Vetrinjska 26

Pozor, na deželi!
Čepice
Na debelo! Na debelo!
Velikonočna razprodaja moških in otroških športnih čepic lastnega izdelka vedno na zalogi vsaka množina. Pri nakupu 15% popusta. Cene zelo nizke. Pošljem tudi po naročilu.
Se priporočam
IVAN KNECHTL,
krznar, **Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26,** dvorišče.

Dr. G. Piccoli
lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah želodca svojo preizkušeno
želodčno tinkturo!

Elektropodjetje
A. Arhar
Ljubljana VII., Celovška c. 80, prevzema vsaka elektriška dela kot hišne inštalacije, zvonce radijo, telefone, popravila vsakovrstnih strojev itd Točna postrežba! Solidne cene!

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana, Stari trg št 32

!
Županstvom
Pločevinaste tablice točno po zakonu o imenih krajev in ulic in o oznamovanju hiš s številkami dobavlja po najnižjih cenah
INŽ. GUZELJ
Ljubljana VII., Jernejeva 5

Ravnotam velika zaloga Originalnih LUTZ-ovih peči in delavnica za železostrugarstvo. Telef. 3252

Gostil. »Pod Skalco«
Ljubljana, Mestni trg 11.
Točijo se pristna štajerska, dolenjska in dalmatinska vina Vedno sveža gorka in mrzla jedila na razpolago. - Abonenti se stalno sprejemajo.

žimnice
modroce, postelje mreže, želez. postelje (zložljive), otomane divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU,** tapetniku, **Krekov trg štev. 7** (poleg Mestnega doma).

pri KRALJU
Ljubljana, Stari trg št. 30 in Tržaška cesta št. 11
Za Veliko noč: Čajno surovo maslo, kuhano čajno maslo, rozine, orehi ter sploh vsa specerija najugodneje.
Zastopstvo in zaloga izdelkov dobro znanega mlina F. MAJDIC Vir

A. GOLOB & KOMP.
LJUBLJANA, Puharjeva ulica 3,

Izdelovanje emajliranih peči sistema Luc. Izdelovanje ZORA peči, peči za žaganje, obložene s šamotno opeko Popravilo vseh vrst pločevinastih, emajliranih in Lucovih peči. Splošno kleparstvo, inštalacija strelovodov. Zaloga šamotne opeke.
Cene konkurenčne.

Friedler-jev patentiran
GAMMA
za rast las
najpopolnejši sredstvo proti izpadanju las - tvorbi prhaja - lasnih bušk.
GAMMA
milo za lase
najpopolnejše sredstvo stvo za izpiranje las Zdravniško preizkušeno in priporočeno — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.
Zastopstvo **NADA**, drogerija — Subotica.

Mizarstvo
Podpisani se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela
Al. Trink, Ljubljana,
Linhartova 8. Tel. 2856.

Žage - Remscheid
mlinske, krožne in gaterice, zajamčene, dobite najugodneje pri »Jeklo«, Stari trg, Ljubljana.

Talarje
za čč. duhovščino izdeluje po primernih cenah ter se vljudno priporoča **Josip Tomažič,** kroj. mojster, **Celje, Na okopih 5.**

Krušno moko,
krmilno in otrobe vam nudi v vsaki množini, po zmerni dnevni ceni **F. Juvan,** valjčni mlin, Srednje Gameljne pri Ljubljani.

Radio

Radio - aparat
štirielektronski s priključkom na omrežje za istosmerni tok, 150 ali 220 voltov, ali brez, proda za 2000 Din Andrej Štok, Rimska cesta 12/III.

Razno

Vašim največjim skrbem
v osebnih, gospodarskih, družinskih (tudi najtežjih zakonskih) vprašanjih — nudi odrešenje, vsaj olajšanje — posvetovalnica »Marstan«, Maribor, Koroška 10 (vpisnina 10 Din 3 znamke).

Na obroke
lahko kupite, kar potrebujete — skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem **Kreditne zadruge detaljnih trgovcev v Ljubljani,** Cigaletova ulica 1.

Širite »Slovenca«!

Tiskarna

Fr. Jereb
se nahaja na
Celovški c. 14
nasproti velesejma
Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela najsolidneje.
Zahtevajte proračune.

Ko esarji pozor!
Velika zaloga novih priznanih francoskih koles, katera so tudi letos na prvem mestu

„AIGLON"
Odlikujejo se po pricizni izdelavi, trpežnosti in lahkem teku. — Radi nizkih cen BREZKONKURENČNA. Plačilne olajšave. Ceniki na razpolago.
Glavno zastopstvo:
Viktor Bohinec - Dunajska cesta št. 21 - Ljubljana

TOVARNA BONBONOV išče
pomočnika bonbonske stroke
popolnoma perfektnega fourrista z znanjem dragiranja. Samci imajo prednost. Ponudbe s točnimi navedbami znanja in dosedanjih služb na upravo lista pod »Bonbon« 4290.

Ne kupujte modre galice
ako se na vreči ne nahaja znak prvovrstnosti
Zajamčeno **98/99%** MARENGO PL PR Zajamčeno **98/99%**
Galica s katero se varujejo škode plemeniti vinogradi svetovnega CHIANTI
Glavno zastopstvo **„MARENGO"** Zagreb, Hatzo a 10

Semena Semena
vsakovrstnih, kakor: travno, deteljno, pesno in vrtnarsko seme v najboljši kakovosti — priporoča starozvana tvrdka
M. BERDAJS :: MARIBOR
ustanovljeno 1869
Ceniki na razpolago! Ceniki na razpolago!

JUGOSLOV. ELEKTRIČNA D. D.
BROWN BOVERI
PODRUŽNICA LJUBLJANA
Izvršuje električne naprave ter vsa v to stroko spadajoča popravila

Dobro znana izdelovalnica in razpošiljalnica
J. Rozman **Ljubljana** Sv. Petra cesta 85
priporoča prvovrstne pristne
kranjske klobase
lastnega izdelka na malo in veliko

Moderni dežniki
za dame, gospode in otroke.
Lastni izdelek, kakor tudi
palice in vrtni solnčniki
Najnovejši vzorci, velika izbira, cene nizke.
Popravila se izvršujejo hitro in solidno.
Füllerkruss - Petrossi
Maribor - Gospodska ulica Štev. 1

Od dobrega najboljše je le
Gritzner - Adler - Kayser
šivalni stroj in kolo
elegantna izvedba — najboljši materijal
URANIA
pisalni stroj
v 3 velikostih
Novost
Šivalni stroj
kot damska pisalna miza

Le pri
Jos. Petelinc, Ljubljana
TELEFON INTERURB. 2913
Zmerne cene, tudi na obroke

Gg. zdravnike interniste in lekarnarje
prosimo, da nam javijo svoj natančni naslov, na katerega bi jim poslali literaturo o novem antituberkuloznem zdravilu »Sotosin«.
Kemijski laboratorij »Sotosin«, Bosanska 63. Telefon 21—38.

VARILNI APARATI
„GRIESOGEN"
ter vse druge potrebščine nudi najceneje
Feliks Toman ml.
LJUBLJANA - Resjeva c. 30

PRVOVRSTNE ZIDARJE
za Kranj in Bled sprejme takoj
stavbno podjetje J. Slavec, Kranj

Najugodnejši nakup
galanterije, ročnih torbic, čevljev, nogavic, perila, čipk, igrač itd. nudi tvrdka
F. M. Schmitt
Ljubljana
Pred Škofijo 2 - Lingarjeva 4

Najceneje
se oblečete, ako kupite narejene moške in deškev obleke domačega izdelka pri
JOSIPU OLUPU,
Ljubljana, Stari trg 2 (na vogalu).
V zalogi ima veliko izbiro kamgarna, sukna, hlačevine, klobukov, čepic in perila. Obleke se izvršujejo po naročilu v najnovejši fasoni in po najnižjih cenah. **Moje geslo je:**
Dobro blago! Nizke cene!
Obenem priporočam svojo gostilno »Pod Trančo« v kateri se točijo prvovrstna štaj. in dolenj. vina. Za praznike se toči vino čez ulico 1 Din ceneje.

Vsaki gospod mora pregledati pred nakupom novega klobuka ali kape veliki ilustrirani cenik **Stermecki** v Celju z več tisoč slikami. Uverili se bodete o bogati izbiri najmodernejših klobukov, kap in tisoč drugih predmetov, katere dobite mnogo ceneje kakor kjerkoli. Navadni klobuk Din 55·—, boljši 72·—, 78·—, modni 84·—, fini 95·—, iz zajčje dlake 119·—, lovski 77·—, deški 35·—, slamnik 20·—, 30·—, 60·—, za dečke 17·—, za deklice 12·—, športne kape od Din 25·— dalje. Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar. Paketi preko Din 500·— poštnine prosti. Cenik na zahtevo popolnoma zastonj.
Trgovski dom St. Stermecki Celje št. 18
Dravska banovina.

Zdrava trta -- velik pridelek. -- Samo, če rabite preizkušeno dobro

angleško

MODRO GALICO

garantirano 98/99%

za škropljenje. -- Zahtevaj in ne vzemi druge!

Znak na vreči:

„MACKECHNIE" ali „MAPLE"

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

100 kg koruze 140 Din

zdrave, času primerno suhe, prodaja proti gotovini JOS. BAHOVEC, SV. JAKOBA NABREŽJE.

Ceneni teden!

Damski klobuki zelo čedni in moderni kakor tudi

najelegantnejši klobuki

v veliki izbiri v zalogi. — Popravila se izvrše lepo in hitro pri

A. STAUBER -- MARIBOR -- Ulica X. oktobra

Zahvala

Moj mož **Josip Sigulin,** zavarovan na življenje pri zavarovalni družbi

»JUGOSLAVIJA« V LJUBLJANI

se je meseca februarja t. l. smrtno ponesrečil.

Dasiravno premija ni bila plačana, je zavarovalna družba »Jugoslavija« navzlic kratkega dveletnega obstoja zavarovanja izplačala celi zavarovani kapital.

V prijetno dolžnost si štejem, da se družbi tem potom javno zahvalim ter jo vsakteremu toplo priporočam.

Šoštanj, dne 10. aprila 1930.

Sigulin Cilka.

Velikonočni sejem koles!

Najboljših znamk, kot

„Orkan"
„Dürkopp"
„Gloria" itd.

po najnižjih cenah dobite, edinole pri tvrdki

„TEHNIK" Josip Banjai

Ljubljana, Miklošičeva 20

(V palači Okrožnega urada)

Prodaja tudi na dolgotrajne obroke!

Moški klobuki

najmodernejše oblike in garantirano dobre kvalitete v veliki izbiri.

Specijalna zaloga prvovrstne obutve.

M. Schram

Maribor Aleksandrova 11

Pozor vinogradniki!

Solidno in trpežno izdelane škropilke lastnega izdelka ima vedno v zalogi **FERDINAND KMET, kleparski mojster, TREBNJE (Dolenj.)**

Priporočam se tudi za izvršitev vseh v kleparsko stroko spadajočih del, kakor tudi za pokrivanje cerkvenih stolpov.

Spoštovane gospodinje!

Od dne 14. do 30. aprila 1930 dobi vsak cenjeni odjemalec kave pri tvrdki

B. Motoh, Ljubljana, Vodnikov trg štev. 5

lepo pločevinasto posodo za soravljanje kave oz. lep orientalski krožnik kot velikonočno darilo

Ogledajte si izložbo!

Kavo pražim dnevno v lastni električni pražarni po 6 kg naenkrat, zato je dnevno sveža. Priporoča se in prosi za obisk.

PROTI ALKOHOLU

AVINAL

AVINAL

izdelek berlinskega lekarnarja Francka, je edino sredstvo, ki pa je zdravju neškodljivo; z njim morete odvaditi pijance, ne da bi sami kaj vedeli za to. Polno zahvalnic ozdravljenih. Cena Din 220·—. Razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo: **N. POPOVIĆ - BEOGRAD**, Kolarčeva 7

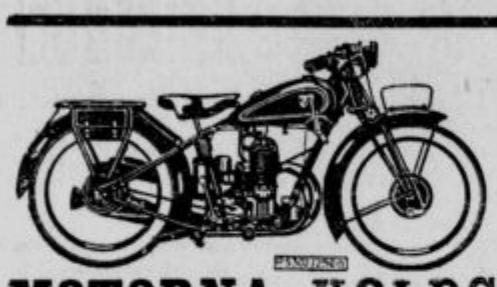

MOTORNA KOLESA „PUCH" nova tipa 250

ugodni plačilni pogoji. Istotam specialna delavnica in zaloga vseh rezervnih delov.

Glavno zastopstvo:

ALOJZIJ USSAR,

trgovina s šivalnimi stroji - kolesi in motorji

MARIBOR, Gosposka ulica 20/I.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito - mlevske izdelke - specerijsko in kolonijalno blago - sadje - mesne izdelke - južno sadje - semena - seno - slamo - Težakovo olje za živino - kmetijske stroje in orodja - umetna gnojila - cement - premog itd. - Zastopstvo za prodajo kisove kisline v Dravski banovini

Gozdna semena

Saša Staré Mengeš

Krasne tlakove

mozaične plošče

za veže, cerkve izdeluje in poklada

Cementarna Gostinčar

PEŠATA, DOL PRI LJUBLJANI

SPECIJALNI MLIN

Ajdova moka Din 4·—

Polenta, zdrob . . . . . Din 3·—

Koruzna činkv. moka . . . Din 2·75

Razpošiljam vsako množino od 25 kg naprej. **PAVEL SEDEJ,** umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

IZDELKOVI

ZA IZDELAVO AJDOVIH IN KORUZNIH

Družabnika

sprejme podjetje: umetni mlin, žaga, stiskalnica za olje, pozneje pekarija in trgovina z mešanim blagom na zelo ugodnem prostoru na severni meji Slovenije. — Potrebna je trgovska naobrazba, ker je pogoj sodelovanje in zadostno visok prispevek k obratni glavnici. Le reflektantje s trgovsko naobrazbo in gotovino naj pošljejo ponudbe z životopisom in naznanilom razpoložljive glavnice upravi tega lista pod »Mliža« št. 4040 do 25. aprila t. l., na kar bodo dobili nadaljnja pojasnila.

Potrti globoke žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš srčnoljubljeni soprog, oče, stric in svak, gospod

Franc Pišek

železn. prostorni mojster v pok., hišni posestnik in obč. svetnik ljubljanski

v petek dne 11. aprila t. l. ob 19.30, po kratki in težki bolezni, boguvdano umrl.

Pogreb našega nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek dne 14. aprila ob 15 iz hiše žalosti, Zavrti št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1930.

FRANJA in ALOJZIJA, hčerki. **FRANČIŠKA PIŠEK, soproga.**

In ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Stavbno nadzorstvo, stavbno vodstvo, cenitev in izdelavo vsakovrstnih načrtov prevzame strokovnjak s 30 letno prakso. Dopisi pod **arhitekt Rudolf Treo, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12/II.**

Najnovejši

ALFA posnemalniki

posnemajo hladno mleko.

Dobite v

Mlekarni Krištof

Ljubljana v. Petra c. 60

MESTNA OBČINA LJUBLJANA sporoča pretužno vest, da je njen občinski svetovalec, gospod

Fran Pišek

železn. prostor. mojster v pokoju in hišni posestnik

včeraj zvečer po mukepolnem bolehanju umrl.

Svojemu vestnemu in vnetemu sodelavcu bo občina trajno ohranila hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1930.

Mestni pogrebni zavod.

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza - Sušica - Kašelj - Suhi kašelj - Zasluzenje - Nočno potenje - Bronhialni katar - Katar v grlu - Sluzni kašelj - Izmeček krvi - Vzdigavanje krvi - Tesnoba - Astmatično hropenje - Zbadanje i. t. d.,

so ozdravljivi!

Tisoče ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna težina se poveča ter polahno poapnenje končno zaustavi bolečine.

Resni možje zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastonj dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma **brezplačno,** brez vsake zaveze s svoje strani moja pojasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrdil temu

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborno prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas lahko postregio moje ondotno zastopstvo. Črpajte pouk in močno **voljo za zdravje** iz knjige **izkušenega zdravnika.** Vsebuje okrepitev in **življenjsko uteho** ter jemlje ozir na vse bolne, ki se zanimajo za sedanje stanje znanstvenega **zdravljenja pljuč.**

Moj naslov je:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, abt. 618 (Deutschland)

PUCH

novi modeli!

Dobe se po solidni ceni tudi na obroke le pri tvrdki

Ign. Vok, Ljubljana

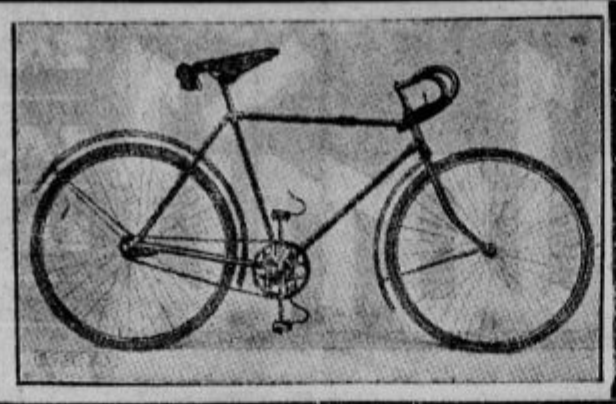

Modni kamgarn, sportni ševjot, ZA FINE OBLEKE.
Velika izbira, ugodne cene.
R. M klauč - Pri Škofu Ljubljana

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog nad Din 85,000.000.-. Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega rentnega davka

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvarnejše hrani

Vaš denar

Uraduje vsak delavnik od 8.—12 in od 14.—17., ob nedeljah od 15.—17.

Ogledala

vseh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm. mašinsko 4—6 mm, portalno, jedasto, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

IVAN ZVEZDA

Konfekcija, moške vol. obleke	od 350—800 Din
otroške vol. obleke	od 125—400 Din
Manufakturno blago	od 60—250 Din
Moški moderni klobuki	od 60—100 Din
Moške srajce	od 40— 80 Din
Srajce, otroške	od 25— 35 Din

itd. — JESENICE-SAVA

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlovskih opekarn „ILOVAC" dobavlja franko vsake postaja po konkurenčnih cenah, samo „EKONOM" generalno zastopstvo za Dravsko banovino Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Za veliko prodajno organizacijo

se iščejo

zastopniki

proti proviziji, kateri bi morali stalno posečati kmetovalce gospodarje.

Možnost zaslužka velika

Sposobne zastopnike se bode posebej izvežbalo v poslovanju. - Ponudbe na oglasni oddelek tega lista pod: »Zaupljiv«. 4096

Blago za ženske obleke
svileno, volneno in perilno, zadnje novosti češkega izvora, velika izbira in znano solidne cene.
R. MIKLAUČ „Pri Škofu"
LJUBLJANA

Peko

čevlji za dame, gospode in deco

se odlikujejo priznano po svojem plemenitem okusu, prvorazredni kvaliteti in najfinejši izdelavi.

Bogata izbira v ševroju in kuščerjevi koži.

PEKO

družba z o. z.

tovarna in fabrikacija čevljev

Največja tovarna v državi

Posetite radiotermalno kopališče in klimatično zdravilišče

RADIO-TERMA LAŠKO

PRI CELJU **PRI CELJU**

V predsezoni do 15. junija znižane cene — popolna oskrba dnevno Din 67·-. Visoko radioaktivni termalni vrelci — temperatura vrelcev 38.5° C. — Kopanje v bazenu in kabinah. — Radio - terapija. — Zdravniško nadzorstvo. — Zračne in solnčne kopeli. — Kopanje v Savinji (20 - 27° C po eti). — Ugodna klima - 240 m nadmorske višine. — Krasni izleti v okolico — ZDRAVLJENJE: revmatizma protina, išiasa, bolezni sklepov, živčne bolezni, žensk bolezni, bolezni ožilja. rekonvalescenca. — Postajališče vlakov in brzovlakov na progi Beograd - Zagreb - Maribor. — Autogaraža. — Lepa sprehajališča — Prvovrstna kuhinja.

JAVOR * LOGATEC
LESNA INDUSTRIJA
Gabriel Oblak - Slovenija
Brzojavni naslov: Javor Logatec — Telefon Interurban 5

Izdeluje vsakoršno pohištvo iz trdega in mehkega lesa, kakor spalnice, jedilnice, kuhinje i. t. d. Z jamstvom proti razsušitvi. — — Cene zmerne!

Epohalna novost

katero mora imeti v hiši vsaka družina posebno pa frizerske in brivske delavnice

Novo iznajdeno francosko mazilo »Michel« ustavi momentano izpadanje in osivelost las in odpravi mastnobo las za vedno. Kdor uporablja to mazilo, bo ohranil svoje lase in se bo izognil pleši. Omenjeno mazilo je tako hranljivo sredstvo za lase, da poleg ustavljanja, izpadanja in osivelosti las, odstranjuje tudi mastnobo las Dognano je, da lahko vsaka dama svoje lase sama frizira. kajti ko si lase namažete s tem mazilom in jih sfrizirate, Vam traja frizura potem ko se lase posuše 4 do 5 dni Pri česanju pa se lasje dvignejo v bujne valove in dobe velik sijaj.

Navodilo, ki sledi, je pisano v cirilici in latinici. Ena tuba se uporablja 20 do 25 dni. Cena tubi je 95 Din, s poštnino pa 110 Din.

Uspeh pomade ‚Michel'

Pomadi Michel, Sremska 10, Beograd.
Priština, 13. IX. 1929.

Po daljšem uporabljanju tube za 160 gr. pomade Michel, ki jo je rabila moja žena, moram priznati, da je rast las iznenadljiv. Ker sem tudi sam napol plešast in sem se prepričal, da je omenjeno zdravilo koristno, Vas prosim, da ga pošljete tudi meni, in sicer 160 gr. za 290 Din. Pričakujem skorajšnje pošiljatve in beležim
s spoštovanjem
Milan Davidović,
uradnik Poreske uprave, Priština.

Po povzetju pošilja Michel, Sremska 10, Beograd. Prodajajo lekarne Delini, Knez Mihajlova 1, in Drogerija Eskulap, Kolarčeva 8.

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja in sožalja ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, brata, starega očeta, strica in tasta, gospoda

Gašperja Trilar

se vsem prav prisrčno zahvaljujemo. — Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se prečastiti duhovščini, g. kanoniku Mraku za prelepe poslovilne besede ob odprtem grobu, g. županu Hafnerju in občinskemu odboru za poklonjeni venec, g. zdravniku dr. Rantu, gasilcem iz Virmaš in Stare Loke, pevskemu zboru v Stari Loki, ter končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našega blagega pokojnika spremili v tako častnem številu k večnemu počitku.

Virmaše, dne 12. aprila 1930.

ŽALUJOČI OSTALI.

Salonit
ZA POKRIVANJE STREH
ZA OBLAGANJE STEN
ZA ELEKTRIČNE IZOLACIJE
CEVI ZA KANALIZACIJE

Dvokolesa
teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški voztki od najpriprostejšega modela izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pneumatika, posamezni deli. Velika izbera, najnižji cene. Prodaja na obroke Ceniki franko.
„TRIOUNA" F. B. L., tovarna dvokoles in otrnških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška c. št. 4

Razglas

Enkrat za vselej sporočam, da bom odslej vsako **prvo** in **tretjo sredo vsakega meseca**, t. j. na dan živinskih sejmov, prodajal na stojnici ob cesti, prav nasproti živinskega sejma, **orodje lastnega izdelka**, kakor: fine sekire vsake vrste, motike, železne in jeklene navadne in vrtne lopate, dalje vse vrste lemeže za pluge, krampe, rovnice, v popravilo bom sprejemal stare izrabljene sekire itd. - Za mnogobrojen obisk se priporočam z zagotovilom najsolidnejše postrežbe. — **FRANC KLEMENC**, kovač (fužina), vas Šmarca pri Kamniku.

ZAHVALA

Za odkritosrčno sočutje ob prerani smrti naše predrage sestre, nečakinje in vnukinje, gospodične

MIRE MARINKO

se vsem iz srca zahvaljujemo.

Predvsem naša zahvala g. dr. Merčunu za trud in požrtvovalnost v njeni dolgi bolezni, g. dr. P. Romanu Tomincu za tolažilne obiske, čč. sestram usmiljenkam za ljubeznivo nego, dalje uradništvu mestnega knjigovodstva za naklonjenost in poklonjeno cvetje, gosp. ravnatelju mestnega pogrebnega zavoda in vsem, ki so našo predrago Miro spremili na njeni zadnji poti.

Ljubljana-Vnanje gorice, 13. IV. 1930.

Žalujoča rodbina MARINKOVA.

Gospodinje in gospodarji!
Ne pozabite, da se dobi pri meni

Kuhinjska posoda, štedilniki

oprave za kopalnice, banje, peči, izlivke, stenske školjke, klozetne naprave, kovinsko pohištvo, okovje, železne blagajne, žima, morska trava, ptičje kletke.

Kmetovalci!

Oglejte si moje priznano najboljše poljedelske stroje, ki so bili odlikovani z zlato in srebrno medaljo.

mlatilnice	bencinski in petrolejski motorji	reporeznice
slamoreznice	kosilnice	mlini za šrotanje
gepelji	plugi	žita
čistilniki	brane za polje	sadni mlini
trijerji	in travnike	stiskalnice za sadje
električni motorji		robkači za koruzo

Vedno na zalogi so:

liti kotli in brzoparilniki, bakreni kotli za žganje, posnemalniki za mleko, transportni vrči škropilnice za vrtove in vinograde, vodovodne cevi in sesalke za vodo in gnojnico, hidravlični ovni, ognjegasne potrebščine, vse orodje za rejo čebel, gonilni termeni in dr.

Železniške tračnice, traverze, cement, strešna lepenka, štukaturno trsje, okovje za pohištvo in stavbe, mreže za ograje in bodeča žica, verige za kmetijstvo in industrijo.

Obrtniki!

Najboljše orodje za vse obrtniške panoge priznanih svetovnih znamk dobite pri meni po najnižjih cenah.

Monopolna prodaja smodnika in drugih razstrelilv, nakup starega železa in drugih kovin.

Franc Stupica
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1
Telefon: 2179 in 2601 — Brzojavke: Franc Stupica, Ljubljana — Ček. rač. Ljubljana 10313

Nad vse praktično, solidno in trpežno izdelane stole, od najnavadnejših pa do najluksuznejših, v vseh barvah

Vam nudi najcenejše
Prva slovenska tovarna upognjenega pohištva **Anton Kobi, Borovnica.**
Zahtevajte cenike in kataloge!

Marsikateri obiskovalec Ljubljane ne ve, kam bi se obrnil, da bi bil dobro in ceno postrežen. Ne spomni se pa, da doslej še ni bil v renovirani gostilni

Marsikateri stari gost se je začudil, ko je stopil v prenovljene prostore. Še bolj se je pa začudil, da je po tako nizkih cenah mogoče dobiti tako izvrstno postrežbo! : : : : : : : : : : : : :

Na vel. soboto, nedeljo in ponedeljek bo pri oddaji pijače na dom še za Din 1·— znižana cena. xxxxxxxxxxx

Zadružna klet
Kongresni trg 2

Marsikateri obiskovalec Ljubljane ne ve, kam bi se obrnil, da bi bil dobro in ceno postrežen. Ne spomni se pa, da doslej še ni bil v renovirani gostilni

Marsikateri stari gost se je začudil, ko je stopil v prenovljene prostore. Še bolj se je pa začudil, da je po tako nizkih cenah mogoče dobiti tako izvrstno postrežbo! : : : : : : : : : : : : :

Na vel. soboto, nedeljo in ponedeljek bo pri oddaji pijače na dom še za Din 1·— znižana cena. xxxxxxxxxxx

»Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslov. knjigarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE. 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Sienkiwicz, NA POLJU SLAVE. 28 Din, vez. 40 Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World). Roman (s slikami). 24 Din, vez. 32 Din. — 32. zvezek: Reimmichl, ZAGORSKI ZVONOVI. — Slavič, NA SINAJ. 30 Din, vez. 42 Din. — 33 zvezek: Bridges, NA POMOČ. 30 Din, vez. 42 Din — 35. zvezek: Brackel, CIRKUŠKI OTROK. 28 Din, vez. 40 Din.

Maurice Constantin Weyer: 6

Človek se sklanja čez svojo preteklost . . .

A kmalu sva pustila naselbine za sabo. Prejezditi sva morala precej divjo pokrajino, ki je bila ravna, globoko ležeča in mestoma poraščena z gozdovi. Celó prava stepa vmes je bila posejana s pritlikavim bičevjem. Rastlo je okrog mlakuž, a v njih so se zrcalili oblaki, kadar niso plavale po njih divje race. Naši konji se niso več tako plašili pred divjimi zajci, kakor pred časom na veliki južni preriji, tembolj pa so se strašili pred léščarkami. A vprav té so nam bile slastne večerje! Zvečer sva jih pekla na ražnju. Neznosni so bili brezštevilni in neutrudljivi moskiti. Skušala sva se jih ubraniti z dimom svežih vej, ki se je vil v gostih plasteh pri tleh. Celó konji so se podajali v tesnih gručah v ta blagi obrambni dim. Najina čreda se je v ostalem že počasi priučila nomadskemu življenju. Sama od sebe je nastala neka disciplina, tako da nama ni bilo več treba tako pogostoma skakati iz sedla, da zajameva kakega ubežnika. Vkljub temu smo napredovali le počasi, ker sva pustila med potoma konje dolgo pasti. Povsod je bilo tečne mrve v izobilju, a trava je bila povsem drugačna od one, ki smo je bili v znanih krajih vajeni.

Tudi nočni orkester je bil zdaj drugačen. V začetku, še preden je utonilo solnce na zapadu za bičevjem, je klic skovirjev oznanjal od veje do veje novico o umirajočem dnevu. Nato je zatulil prvi volk. Hip za tem so kobile zarezgetale svojim žrebétom. Kajti volk je gospodar kanadskih noči in le dobro merjena brca kobile mu zna vcepiti spoštovanje do žrebetovega življenja. Pri drugem tuljenju volka je bila čreda že pripravljena k obrambi, žrebeta na sredi. Potem je mirno pasla dalje, brez hlastanja, golila grmičje in teptala travo. Potem se je oglasil kozodój: boa purri! boa purri! . . . in spet grozni klic skovirja in velike uharice. Do gozdnega roba je bilo slišati tihi let nočnega orjaka, njegova ogromna, preteča senca se je smukala med mesecem in nama . . . Krik zadavljenega zajca . . . Zagonetni šelest v gozdu... in še bolj zagonetni vzdihi, o katerih nisi vedel, ali jih poraja slast ali bolečina. Ljubezen in smrt sta pletla okoli naju omamne kroge. Menjaje sva poslušala to dražljivo in okrutno glasbo, kajti eden naju je vedno bdel in čuval čredo ter svojega tovariša. Čim se je zasvital dan, sva po hitri južini skočila zopet v sedlo. In potem naprej, skozi prirodo, ki je bila prepletena z vsemi odtenki modre in zelene, a najbolj rdeče barve, od lahno rožnate do bleščeče sile maka.

*

Dnevi so postajali daljši . . . Malo da niso razpokali od nategovanja, a jutranja zarja je zopet spravila vse v red . . . Jezdila sva po peščenih zemljah, kjer so se posamezne pritlikave kakteje in krivi bori brezbrižno zoperstavljali suši. Konjska kopita so nama metala trd in boleč prah v oči. Isti prah, pomešan z najinim potom, je postal čvrsta lupina umazanije, ki se je tudi pri večernem taborenju nisva mogla docela rešiti. Tudi komarji so storili svoje, da nisva se je mogla rešiti.

A ko sva imela sipine za seboj, se je pokazal skrit med vejami topolov, prvi dim. Bilo je — dobro se spominjam — nekega jasnega, kakor opal prozornega večera. Napoleonov žrebec je zarezgetal, kajti zavohal je neznane družice. Od tam je prišel odziv. Psi so zalajali.

Krenili smo na vprav zorano polje. Bela in rdeča, iz svežih debel zgrajena domačija, s hlevi in shrambami, belimi in bleščečimi, se je ponudila našim očem. Radovedni obrazi so se pojavili pri vratih, živahno mahanje z rokami je opozarjalo na naju.

Vkljub težkim kepam zemlje na zoranem polju sem tvegal pognati svojo kobilo v dir: skrbno sem se ogibal mlade setve, ki je tu pa tam na štirioglatih ploskvah poganjala in stala sinja proti solncu. Ustavil sem pred bradatim starcem, ki me je presenečeno gledal. Dva mlada plavolasa fanta sta stala ob njem, še rdečelas potegon, ki me je nesramno meril s svojimi vodenomodrimi očmi in dve dekleti v ljubkih predpasnikih. Videti je bilo, da sta se veselili. Držali sta v rokah škafe s kipečim pravkar pomolzenim mlekom. Njiju glasni klici sta izvabili suho, blebetavo gospo na prag, ki je radovedna obsula s kopico vprašanj svojega moža, svoje sinove in hčerki, ne da bi ji kdo odgovoril.

»Cirkus?« je naposled vprašalo eno izmed obeh deklet. Po tristo miljah — isti izraz, s katerim so naju zasmehovali preklicani Yankeeji.

Ta beseda mi je bila v pojasnilo. Ne na jugu, ne na zapadu nisva zbudila pri prebivalstvu posebne pozornosti. Bil sem torej tu v eni izmed novih naselbin, o katerih mi je pripovedoval Jerry Walker v Moose-Yawu. Poslal sem zapitemu konjskemu mešetarju sam pri sebi tih, hvaležen pozdrav.

*

Udoben
Močan
Zanesljiv

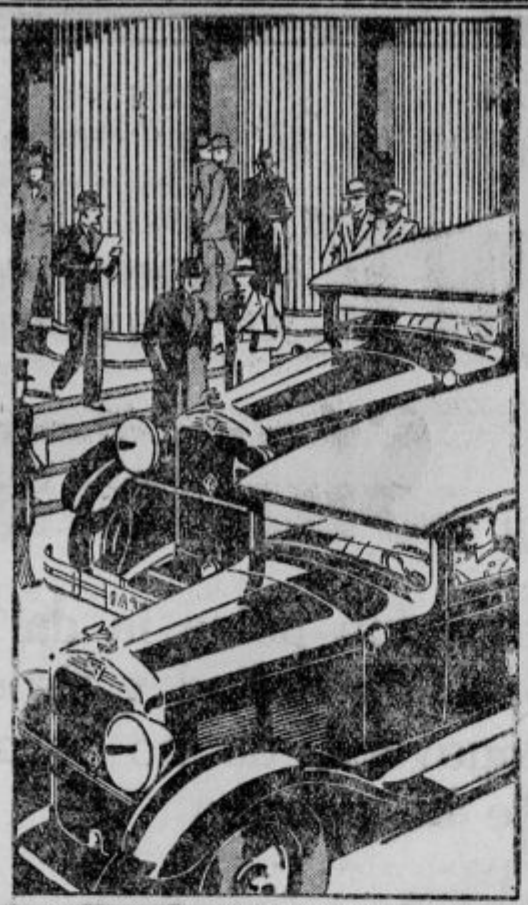

ADLER ne štedi na račun svojih kupcev : : : : :

NIKAKOR NI VSEENO KATERO ZNAMKO VOZITE . . .

kajti Vaš automobil je Vaša posetnica!

Danes se predpostavlja, da ste s preudarkom izbrali znamko in tipo svojega automobila ter se sklepa od voza na lastnika.

Strokovno znanje vzbudi zaupanje. Lastnina sama tega ne stori. Zavoljo tega ste pa svojemu ugledu dolžni, da pri nakupu ne pazite samo na ceno. Cenenost ne sme biti glavna temveč protivrednost, ki jo prejmete za svoj denar.

Ne odloča nakupna cena, pač pa stroški vzdrževanja! Izdatki za popravila, stroški nastali vsled izostalega obratovanja in končno zopetna prodajna vrednost, so tehtni razlogi, ki jih morate upoštevati pri izberi svojega avtomobila - to vse so pa faktorji, ki odločno govore za ADLER-ja. Kajti ADLER je voz veščaka!

ADLER

Glavno zastopstvo in skladišče rezervnih delov Ing. C. R. LUCKMANN, LJUBLJANA AHACLJEVA CESTA 10.

Vsakovrstne trgovske knjige, štrace, mape, notese, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! -- Na drobno!

ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigoveznica in črtalnica trgovskih knjig.

V dobi padanja cen otvarjam v Mariboru

GOSPOSKA ULICA 20
SPECIALNO TRGOV. NO Z ŽIVILI IN KOLONIJAL. BLAGOM

Bogata zaloga svežega blaga iz najboljših virov. — Hitra in točna postrežba. — Najskrbnejša čistost in higijena. — Zmerne cene.

Moje znanje v pričujoči trgovski stroki v zvezi z osebnim prizadevanjem se more smatrati kot jamstvo za zadovoljivo postrežbo kupujočega občinstva.

Z. ANDERLE

ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE

Din 25·— Din 116·— Din 138·— Din 138·— Din 143·— Din 186·—

Din 198·— Din 198·— Din 198·— Din 198·— Din 198·— Din 204·—

Din 160·— Din 245·— Din 252·— Din 258·— Din 264·—

Damske nogavice:

Navadne . . . . . à Din 7·50, 9·—, 14·—, 16·—, 21·—
Fine flor . . . . . à Din 30·—, 33·—, 35·—, 40·—
Svilene . . . . . à Din 20·—, 56·—, 60·—, 90·—

Rokavice:

Navadne . à Din 16·—, 20·—, 22·—, 25·—, 28·—, 32·—, 35·—
Svilene . à Din 55·—, 65·—

Moške nogavice

à Din 7·—, 8·—, 15·50, 20·—, 24·—, 28·—

Din 276·—

Moške srajce:

Navadne . à Din 35·—, 45·—
Bele . . . à Din 65·—, 75·—
Fine z dvema ovratnikoma à Din 70·—, 90·—, 120·—

Otroške taške:

Kombineže à Din 13·—, 16·—
Pompadurke à Din 11·—, 15·—, 17·—, 20·—

Damske taške:

Umetno usnje:
Kombineže à Din 24·—, 32·—, 37·—, 40·—, 43·—, 46·—, 56·—, 85·—
Pompadurke Plusin . . . . . à Din 40·—, 44·—, 50·—
Trapez Plusin . . . . . à Din 40·—, 45·—, 47·—, 52·—

Pravo usnje:
Pompadurke Box . . . . . à Din 68·—, 74·—, 82·—, 88·—
Trapez Box . . . . . à Din 68·—, 72·—, 75·—

Ant. Krisper - Ljubljana

Vsi vi, cenjeni odjemalci, ki ste nas že obiskali, ste **glasne priče** o izredno dobri kvaliteti in nizki ceni!

Priče ste tudi, da se dobro in dolgo nosijo čevlji **„Standard“**

Priče ste da je bila zadnje dni Prodajalna vedno polna in da je bilo treba še državno varstvo naprositi, da dohod v Prodajalno regulira. Tudi smo ž njim v dogovoru, da bo skrbelo za red na **veliki petek in soboto**, če bo potreba

Priče ste tudi, kako težko se prištedi danes denar za čevlje in kako ste **bili zadovoljni**, ko ste za težko zbrani denar dobili dragocene čevlje

Zato, da pomagamo vsem, ki se imajo boriti z denarnim vprašanjem, kakor tudi **vsem ostalim**, smo se odločili prirediti **veliko prodajo** vseh vrst čevljev **‚Standard‘**, ki se bo vršila do **velikonočnih praznikov**, po izredno nizki ceni. Zaloga se že zmanjšuje, zato

pohitite, ker te cene veljajo samo dotlej, dokler je zaloga.

Otroški	v raznih barvah in lakasti od	**Din 40·—**	**do 70·—**
Ženski	črni ali rjavi . . . . . „	**Din 100·—**	**„ 140·—**
Ženski	na špango, kombinirane „	**Din 150·—**	**„ 190·—**
Ženski	razni, moderna oblika „	**Din 160·—**	**„ 200·—**
Moški	polčevlji, črni . . . . . „	**Din 140·—**	**„ 180·—**
Moški	polčevlji, rjavi in komb. „	**Din 150·—**	**„ 200·—**
Moški	razni, moderna oblika . „	**Din 170·—**	**„ 210·—**

Poleg teh vrst razprodajamo še razno obutev po izredno **nizki ceni**, ker je v našem interesu, da se **vsakdo** posluži te naše **velikonočne prodaje** in garantiramo, da dobi **vsakdo**, četudi nima večje vsote na razpolago, **čevlje samo v znani**

Detaljni prodaji čevljev

tov. Carl Pollak d. d., Ljubljana

»Standard«

Dunajska cesta štev. 23, (na dvorišču)

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Franc Kremžar.